

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBCE VLENJE

1. februar 1968 — LETO IV, Št. 2 (64) — Cena 30 par — Poština plačana v gotovini.

Namesto štirih, eno trgovsko podjetje?

Novica, da so trgovci iz naše občine navezali prve stike in začeli razglabljati o možnostih za združitev, nas ni posebno presenetila. O morebitni integraciji in njenem prispevku k hitrejšemu razvoju trgovske dejavnosti v velenjski občini smo svoj čas že pisali.

Takrat sta se začeli združevati obe velenjski trgovski podjetji. Vendar vse do danes še nista našli stičnih točk. Zdaj pa so integracijske tipalke zajele širše področje. Razveseljivo je vsekakor, da so začeli razpravljati trgovci sami, brez kakršnih koli namigov od drugih. Njihove pobude pa z naklonjenostjo spremljajo mero-dajni dejavniki na občini, ki so pred časom že predlagali zlasti združitev trgovskega kapitala.

V naši občini imamo sedaj štiri samostojna trgovska podjetja. Bazen in Velmo v Ve-

lenju ter Merkur in Zarjo v Šoštanju. Poleg teh pa imajo svoje prodajalne še Agropromet (ta je postavil že 7 kioskov), Avtomoto, Beko, Tehnomercator, Varteks, Slavonija, Borovo, Planika, Peko, Mladinska knjiga in Cankarjeva založba. Skoraj 60 odstotkov vsega trgovskega prometa opravi trgovsko podjetje Bazen. To je lani iztržilo 57,2 milijona novih dinarjev. Za njim je Velma s približno 17 milijoni, Merkur s 7 milijoni in Zarja s 6 milijoni. Vsa ta podjetja prodajajo živila, tekstil, galanterijo itd. Zato lahko trdi-

mo, da imajo specializirano prodajo v okviru podjetij, premajhna pa je ta med posameznimi podjetji.

Trgovci sami ugotavljajo, da naši občani še vedno pogosto krat kupujejo izven velenjske občine. Te nakupe bi lahko zmanjšali, če bi bile njihove trgovine bolje založene. Tako bi ostalo doma več denarja za razširjeno reprodukcijo. Velenjski trgovini zlasti primanjkuje primernih skladišč, da bi lahko vskladiščili večjo zalogo blaga. S krepitvijo trgovskega kapitala, ki bi ga bilo z združitvijo več, ker ne bi bil razdrobljen, pa bi lahko tudi bolj načrtno razvijali specializacijo in imeli večjo izbiro. Od integracije pa lahko pričakujemo tudi večji dohodek. Tega bi dosegli z večjimi popusti proizvajalcev velikim odjemalcem. Zmanjšali se bi brez dvoma tudi prevozní in še nekateri drugi stroški. S tako ustvarjenim dohodkom bi lahko zgradili nova skladišča, modernizirali trgovske prostore in ne nazadnje zgradili močan trgovski center.

Našteli smo le nekatere možnosti o katerih zadnji čas razpravljajo predstavniki vseh štirih trgovskih podjetij iz velenjske občine. Tudi oni upoštevajo integracijska gibanja drugod in razmišljajo o najboljših rešitvah. Enotni so v tem, da bodo lahko z združenimi močmi več storili. Zavedajo pa se tudi, da bo integracija uspešna le tedaj, če bodo vsi trgovski kolektivi v njej videli uspeh. Zato so se dogovorili in ustanovili komisijo, ki je sestavljena iz predstavnikov vseh štirih podjetij. Naloga komisije je, da prouči dobre in slabe strani morebitne združitve ter izdela še organizacijsko shemo. Ko bodo imeli narejeno analizo bodo naprej lažje razpravljali in ukrepali. Zato bodo bržkone šele zatem prišli pred kolektive in samoupravne organe s konkretnimi predlogi.

Za ObK ZMS Velenje
Štefan Dolejši

TUDI ZA KMETOVALCE POTROŠNIŠKI KREDIT

Po dosedanjih predpisih so potrošniške kredite lahko odobraval samo delavec, ki so v delovnem razmerju in upokojevcem. Po zadnjih spremembah in dopolnitvah uredbe o splošnih pogojih za potrošniške kredite, ki je bila objavljena v Uradnem listu SFRJ, št. 51/67 pa je določeno, da lahko dobijo potrošniški kredit tudi individualni kmetijski proizvajalci, vendar samo za nakup proizvodnih sredstev.

Gospodarske in druge organizacije, ki se bavijo s proizvodnjo in prometom proizvodnih sredstev za kmetijstvo, bodo lahko dajale potrošniške kredite za njihov nakup. Take kredite bodo lahko odobraval tudi banke.

Kredit individualnih proizvajalcev bodo lahko znašali največ eno petino osnove od katere se posameznemu kmetovalcu odmerja prispevek od kmetijske dejavnosti za prejšnje leto, to je eno petino njegovega katastrskega dohodka.

Hotel PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

DELAVSKA SVETA ELEKTRARNE IN RUDNIKA NA SKUPNI SEJI

RAZPRAVLJALA STA O VPRAŠANJIH V ZVEZI Z GRADNJO ELEKTRARNE ŠOŠTANJ III

OBA KOLEKTIVA STA VZNEMIRJENA SPRICO DEJSTEV, DA SE NISO ZACELI Z GRADNJO NOVEGA DELA TERMoeLEKTRARNE • ZAHTEVAJO JASNA STALIŠČA OD MERO-DAJNIH IN POTRDIJEV, DA JE NALOŽBA POTREBNA IN RENTABILNA • ZA INVESTICIJO ISČEJO NOVE SOVLAGATELJE

Najprej so v Šoštanju načrtovali izgradnjo enega 200 MW agregata. K investiciji pa je pristopila tovarna glinice in aluminija iz Kidričevega z namenom, da bi namesto lastnega agregata moči 75 MW zgradili večji turboagregat v Šoštanju. Zaradi tega je poslovno združenje za energetiko SRS spremenilo investicijski program za termoelektrarno Šoštanj III. Predvideli so povečanje zmogljivosti od 200 na 275 megavatov.

V Kidričevem so sprejeli sklep o sofinanciranju. Pred podpisom posebne pogodbe o skupni izgradnji elektroenergetskega objekta in skupni proizvodnji električne energije so se pogovorili o pogojih, ki so bili sprejemljivi za oba partnerja. Zato sta 4. oktobra

1966 oba kolektiva podpisala pogodbo (pogodbo je s strani tovarne aluminija podpisal direktor ing. Grünfeld) in med drugim v njej določila, da je veljavnost pogodbe odvisna od izpolnitve naslednjih pogojev:

— pravne ureditve statusa ind. elektrarne za del moči 75 MW, ki pripada tovarni aluminija in glinice iz Kidričevega;

— zagotovitve agregata moči 275 MW, in

— zagotovitve prenosa električne energije brez redukcije.

Z bankami so uredili zatem vprašanje investiranja tako, da je Jugoslovanska investicijska banka garantirala najetje inozemskega kredita, soglasje za novo investicijo pa je dala

tudi splošna gospodarska banka SRS. Celotna investicija bi namreč veljala 41,8 milijard starih dinarjev.

Direktor šoštanjske elektrarne Alojz Ribič je na skupni seji delavskih svetov elektrarne in rudnika, ki je bila 29. januarja letos, povedal, da so vseskozi mislili, da sodelujejo z resnim soinvestitorjem. Ker pa se je po njihovem mnenju zadeva le nekoliko preveč zavlačevala, so se ponovno večkrat sestali s predstavniki iz tovarne aluminija. Ti so vedno zagotavljali, da so še zavzeti za skupno gradnjo. Rešili so tudi dinamiko vlaganj sredstev, ki bi jih moral prispevati kolektiv Kidričevega. Ta bi moral do konca izgradnje vložiti okrog 11 milijard starih dinarjev. »Prepričani smo bili, da bodo po novem letu vsa vprašanja urejena in da bomo lahko dokončno podpisali pogodbo z dobavitelji opreme,« je na seji povedal direktor Ribič. »Zato smo se tudi ponovno obrnili na predstavnike soinvestitorja. Ti pa so našli spet nove zahteve. Po vseh teh zapletljajih in malce čudnih zahtevah smo prišli do zaključka, da soinvestitor resno zavlačuje normalni potek investicije.«

Naj povem, da so iz Kidričevega nazadnje v termoelektrarno po telefonu poslali sporočilo naslednje vsebine: »Naš delavski svet je 25. 1. 1968 razpravljal o sofinanciranju in s tem v zvezi o podpisu pogodbe ter sprejel naslednje sklepe:

— Delavski svet ugotavlja, da je izgradnja agregata 275 MW ob našem sovlaganju zelo pomembna in koristna in se mora realizirati;

— Delavski svet odloži zaradi stanja likvidnosti odobritev podpisa pogodb o sovlaganju v izgradnjo tega objekta, dokler ne bodo izpolnjeni sledeči pogoji:

• rok izgradnje ne sme prekoračiti 36 mesecev,

• SGB mora v pogodbi s termoelektrarno Šoštanj podatki take garancije, da zaradi financiranja investicije rok izgradnje 36 mesecev ne more biti prekoračen,

• zagotovljena mora biti prodaja 5 tisoč ton aluminija v izvoz v okviru carinskega kontingenta, pred podpisom pogodbe,

• SGB mora zagotoviti premostitvene kredite in nam staviti na razpolago takoj sredstva našega oročnega depozita 10 milijonov novih dinarjev.

Lahko rečemo, da je iz teh sklepov delavskega sveta tovarne glinice in aluminija jasno razvidno namerno zavlačevanje, morda pa še kaj hujšega.

Brez dvoma je za novo gradnjo najbolj zainteresiran kolektiv velenjskih rudarjev, saj od izgradnje zavisi prihodnost rudnika in življenje preko tri tisoč zaposlenih rudarjev. Zavaljo tega je rudnik takoj sklenil dolgoročno pogodbo o dobavi premoga, ki so jo podpisali tudi v Kidričevem. Pogodili so se, da bo cena prodanega lignita ista kot sedaj. Lani 1. junija pa je njihov centralni delavski svet sklenil, da kljub težavam pristopijo k sofinanciranju, če bi to pospešilo izgradnjo.

»Če elektrarne ne bomo zgradili, bomo morali likvidirati velenjski rudnik in tudi sedanja šoštanjska elektrarna bo po 15 letih ustavljena, ker ne bo več rentabilna,« je povedal direktor rudnika Ludvik Mali, dipl. inženir. Zato oba kolektiva upravičeno menita, da imata pravico izvedeti ali je načrtana pot — izgradnja

(Dalje na 5. strani)

Novice iz Belih vod

Občani iz Belih vod so se dogovorili, da bodo vse važnejše ceste in poti redno plužili in s tem zagotovili normalne pogoje za delo in življenje. Zato so se odločili za prispevek za zimsko vzdrževanje. Del sredstev so zbrali občani sami, nekaj pa je prispevala tudi krajevna skupnost. Tako so občani sami zbrali 1.440 N-din. Mopedisti in delavci so dali 20 din, motoristi in kmetje 30 din in avtomobilisti 50 din. Traktorist Florjan Navodnik je uspešno plužil ceste v Belih vodah. Vaščani so omogočili, da je prevozna cesta iz Šoštanja do Savineka in dalje proti Luku ter po Ljubiji do Mozirja.

Kljub njihovi prizadevnosti pa so snežni zameti zaprli promet za štiri dni. Buldožer komunalnega obrtnega centra Velenje in minersta prebila zamete in ponovno odprla pot proti Belim vodam.

-bv

Prevozna cesta pa ne koristi samo prebivalcem tega kraja, temveč tudi — zaenkrat še redkim — smučarjem, ki si želijo smučanja na sončnih belovoških travnikih.

Letos 21. januarja so imeli člani krajevnice organizacije ZB NOV redni letni občni zbor.

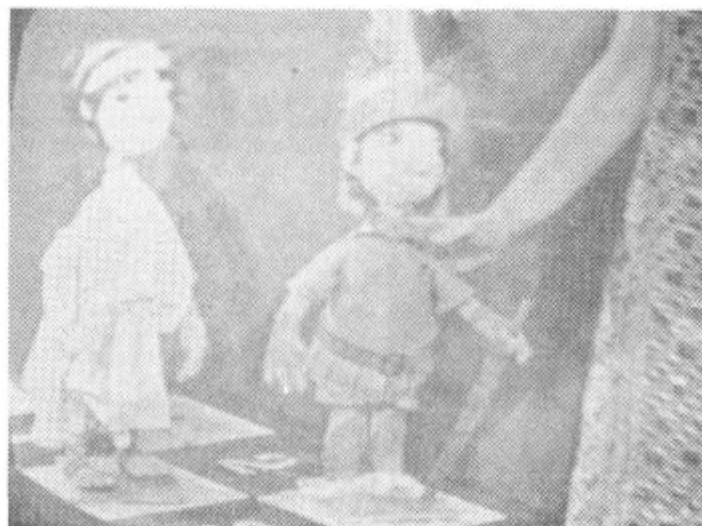
Med drugim so obravnavali tudi članek Ota Trbovška v zvezi s Kajuhovim spomenikom. Vsi so soglašali s stališčem in odgovorom občinske skupščine Velenje in občinskega združenja ZB.

Na občnem zboru so sklenili, da bodo dvakrat prostovoljno delali na cesti Bele vode in cesti sto dokončno uredili. Čeprav je cesta v Bele vode že uvrščena v IV. red, se Belovoščani vseeno zavedajo, da morajo urediti še odtočne jarke in bankine.

Za Velenjčane ZNANA Talija

Velenjska zmagovalna trojka in lutka, ki je beležila z znanjem pridobljene žetone. Posnetek s televizijskega ekrana.

V televizijskem programu so napisali, da bo »...odločilno predvsem znanje, morda pa tudi srečno naključje.« Za trojko iz Velenja, ki je nastopala v sredo, 17. januarja v televizijski quiz oddaji »(Ne)znana Talija«, lahko zagotovo trdimo, da je odločalo le znanje.

Ne pretiravamo s trditvijo, da v sredo zvečer skoraj ni bilo Velenjčana, ki ne bi sedel poleg televizorja in spremljal velenjsko trojko. Predstavniki Jesenic in Velenja so namreč to pot odgovarjali o pomembnejših podatkih o nesmrtnem dramatik Williamu Shakespearu. In kot smo bili priča srečnemu zaključku oddaje so Velenjčani krepko premagali svoje nasprotnike iz Jesenic. Predstavniki velenjske »Svobode«, to so bili prof. Marinka Zupanc, Mira Preložnik in Vinko Smajš, so svojemu društvu priborili beri v znesku 7.400 dinarjev.

ZAHTEVK ZA OTROŠKI DODATEK NAJ UPRAVIČENCI NA NOVO VLOŽE V velenjskih jezerih razvijajo ribolov

VSA POTREBNA DOKAZILA JE TREBA PREDLOŽITI DO 29. FEBRUARJA.

V številki 43 Uradnega lista SRS z dne 29. decembra 1967 je bil objavljen zakon o skupnosti otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v SR Sloveniji. Zakon je začel veljati osmi dan po objavi, uporablja pa se od 1. januarja 1968.

Po 74. členu navedenega zakona morajo upravičenci, ki so

uveljavili pravico do otroškega dodatka po dosedanjih predpisih, najkasneje do 29. februarja predložiti dokazila, potrebna za presojo o upravičenosti do otroškega dodatka po tem zakonu, sicer jim bodo zavodi za socialno zavarovanje s 1. aprilom 1968 izplačevanje dodatka ukinili, ne da bi o tem izdali odločbe, ker bodo šteli,

da so upravičenci že sami ugotovili, da jim po tem zakonu pravica do otroškega dodatka ne gre. To sicer ne pomeni, da prizadeti pozneje ne bi mogli več uveljaviti pravice do dodatka in naknadno dokazovati upravičenost, toda o zahtevkih, vloženih po poteku navedenga roka, bodo zavodi odločali v skladu z 58. členom zakona, po katerem se pravica do dodatka lahko uveljavlja največ za 3 mesece nazaj, ne računajoč mesec, v katerem je bil zahtev podan.

Vsi dosedanja upravičenci do otroškega dodatka, ki menijo, da jim dodatek gre tudi po novih predpisih, morajo tedaj do navedenega roka na novo vložiti zahtevek. Zahtevek se vloži na »priglasnici za otroški dodatek«, ki je na novo prirejena in usklajena z določbami tega zakona. Upravičencem priporočamo, da se seznanijo z navodili na zadnji strani priglasnice in nato priglasnico izpolnijo natančno in z resničnimi in točnimi podatki, ker za nje prevzemajo odgovornost in kazensko odgovornost.

Priglasnici mora biti priloženo potrdilo o višini osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki so ga člani upravičenčevega gospodinjstva imeli za leto 1967. Ta potrdila bodo izdajale delovne organizacije, pri katerih so upravičenec in člani njegovega gospodinjstva na delu oz. so bili na delu, če so v vmesnem času menjali zaposlitev. Če so bili v letu 1967 začasno zaposleni in so prejeli denarno nadomestilo, si morajo priskrbeti in priglasnici priložiti potrdilo pristojnega zavoda za zaposlovanje v višini prejetega nadomestila.

O dohodkih od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev, o dohodkih od postranske poklicne dejavnosti, o dohodkih od zgradb ter o dohodkih iz kmetijske dejavnosti, si morajo prizadeti upravičenci priskrbeti ustrezno potrdilo pristojnih finančnih organov na sami priglasnici, kjer je na strani 3 za to predviden obrazec. Upravičenci, ki imajo nepremičnine izven območja SR Slovenije, si priskrbijo potrdilo o višini dohodkov od teh nepremičnin ali na priglasnici ali na posebnem, v ta namen pripravljenem obrazcu.

Upravičenci, ki žive na posestvu sorodnikov, morajo v vsakem primeru, tudi če je bilo morda v dosedanjem postopku ugotovljeno, da tako imenovano skupno gospodinjstvo ne obstoja, na 3. strani priglasnice navesti točne podatke o številu oseb, ki na tem posestvu živijo, ker se po novih predpisih vprašanje obstoja ali neobstoja skupnega gospodinjstva presoja po drugačnih vidikih kot doslej.

Da bodo zavodi za socialno zavarovanje v razmeroma kratkem času (do 31. marca) zmogli opraviti delo v zvezi s presojo, komu od dosedanjih upravičencev gre otroški dodatek tudi po novih predpisih in komu ne, priporočamo upravičencem, naj ne odlagajo vložitev priglasnic in dokazil na konec roka, temveč naj to opravijo čim bodo dobili potrebna dokazila, katera naj začno takoj zbirati.

Javna tožilstva ne bodo več izdajala potrdil o nekaznovanju

Javna tožilstva so doslej izdajala državljanom na njihovo prošnjo potrdila, da niso v preiskavi, ki so jih potrebovali za urejevanje raznih pravic iz delovnega razmerja in podobno.

Po noveli zakona o kazenskem postopku, ki je začela veljati 1. 1. 1968, pa nima uvedba preiskave za posledico omejitve kakih pravic, temveč določene omejitve lahko nastopijo šele s pravomočno obtožnico, za kazniva dejanja, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor pa šele z dnem, ko je izdana obsodilna sodba, ne glede na to, ali je postala pravomočna ali ne. Podatke o pravomočnosti obtožnice oziroma o izdaji obsodilne sodbe imajo na razpolago samo sodišča in bodo zaradi tega morali državljani tozadevna potrdila iskati pri sodiščih.

Javna tožilstva bodo v bodoče vse zahtevke za izdajo poprej navedenih potrdil zavračala in usmerjala prošilce za izdajo potrdila na pristojna sodišča.

RIBIČI ŽELIJO DA BI PRISPEVALI SVOJ DELEŽ PRI RAZVOJU TURIZMA — RIBOLOV ČEDALJE POMEMBNEJŠA OBLIKA REKREACIJE.

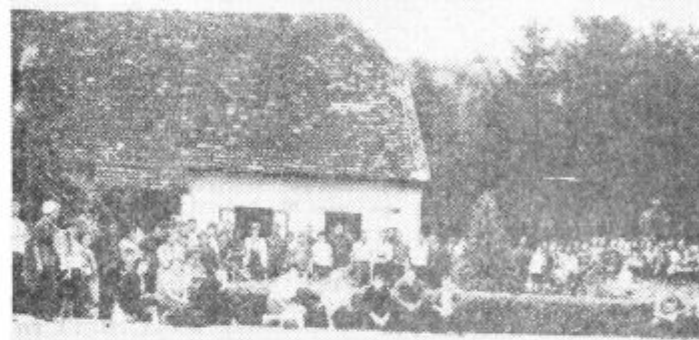
Ribiško društvo iz Velenja upravlja in gospodari z velenjskimi jezeri. Jezera so nastala zaradi ugrezanja zemlje.

V ribiškem društvu je več ko sto članov. Večinoma so rudarji in upokojeneci. Ribiči so zelo aktivni. V zadnjih desetih letih so vložili v jezera ribe v vrednosti 16.750 N-dinarjev. Lani so ulovili 14.920 rib v skupni teži 1.095 kg. Največ so ulovili ščuk, krapov, linjev, podustov in klinov.

Lani sta bila najuspešnejša ribiča rudar Jože Vogler, ki je sam ulovil 1118 rib in rudarski upokojenec Franc Ževart, ki je ulovil 78 kilogramov rib, med njimi tudi 12,80 kg težkega krapa.

Velenjskemu ribiškemu društvu pomagajo zlasti rudniški odbor sindikata in domače turistično društvo, ker se zavedata, da rekreativni ribolov koristi delovnemu človeku.

Poleg ulaganja novega ribjega zaroda ribiško dru-

Velenjski ribiči na izletu. Obiskali so rojstno hišo predsednika Tita

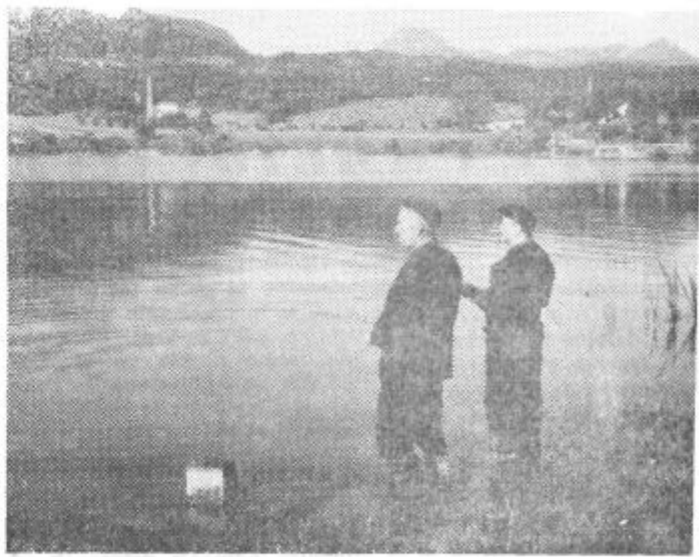
Od 1962 do letošnjega leta so ulovili 57.119 rib v teži 7.754 kilogramov.

Poleg velenjskih ribičev pa lovijo v velenjskih jezerih tudi domači in tuji turisti. Teh je vedno več. Lansko leto jih je bilo že 220. Ti ribiči imajo v gostinskem podjetju Paka na voljo ribiški pribor in enodnevne ribolovnice. Ribolov v velenjskih jezerih je brez dvoma svojstven užitek. Saj je v njih precej rib. Lepa pa je tudi okolica jezera.

štvo tudi čisti in urejuje jezera. Skrbijo tudi za družabnost in strokovno vzgojo svojih članov. Člani se udeležujejo raznih tekmovalij v lovu rib s plovcem in v športnih disciplinah. Vsako leto gredo na skupne izlete. Lani so bili v Kumrovcu in na ribolovu v Sotli.

Pred nedavnim so ribiči iz Velenja imeli občni zbor. Sprejeli so nov delovni program in izvolili upravni odbor. Za predsednika pa so izbrali Staneta Planinca.

M. V.

Ribiči ob velenjskem jezeru

Industrija plastike »Polypex« Šoštanj

Komisija za delovna razmerja razglašala naslednja prosta delovna mesta

Referent nabave:

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
a) trgovski pomočnik kovinske ali galanterijske stroke s 3-letno prakso v trgovini ali
b) skladiščnik z opravljenim strokovnim izpitom za skladiščnika s 4-letno prakso v skladiščni službi.
Kandidati morajo imeti opravljen šoferski izpit in lastni osebni avto.

2 skladiščnika surovin

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
a) trgovski pomočnik s 2-letno prakso ali
b) popolna osnovna šola z opravljenim strokovnim izpitom za skladiščnika z 1-letno prakso v skladišču.
Posebni pogoji: Za vsa razglašena delovna mesta se predpisuje 1-mesečno poskusno delo.
Razglas velja do zasedbe delovnih mest. Prošnje sprejema tajništvo podjetja.

Pred VIII. kongresom Zveze mladine Jugoslavije

IVO KADLIČEK bo odšel na VIII. kongres ZMJ kot delegat iz velenjske občine

Zaradi prilagojevanja celotnega gospodarstva novim pogojem gospodarjenja je zaposlovanje počasnejše, kar poraja posledice ekonomskega, političnega in socialnega značaja, ki slabo vplivajo na reformo v celoti. Zaradi tega se nujno postavlja zahteva po hitrejši rasti proizvodnje in zaposlovanja. To vprašanje pa moramo skupno in skladno reševati delovne organizacije, družbeno-politične skupnosti in vsi ostali družbeni dejavniki. Za Zvezo mladine je to eno od bistvenih vprašanj in se zato zanj še posebej zavzema.

Pomembna dejavnost pri izgrajevanju samoupravne socialistične družbe in pri razvoju njenih proizvajalnih sil je izobraževanje. Ker je od možnosti za izobraževanje in od kvalitete tega izobraževanja odvisen položaj v družbeni delitvi dela in stvarni vpliv na razvoj družbe, je izobraževanje življenjskega pomena za mlade ljudi. Zato se Zveza mladine zavzema za to, da bi izobraževanje bilo omogočeno vsem pod približno enakimi pogoji, hkrati pa moramo najti družbeno rešitev za nadaljnji razvoj nadarjenih, marljivih in sposobnih posameznikov, ne glede na njihov materialni položaj.

V sodobnih pogojih postajajo sestavni del razvijanja ustvarjalnih in delovnih sposobnosti mladine v njenem prostem času društvene, kulturne, zabavne, športne, tekmovalne, rekreativne in druge aktivnosti, ki se kažejo v dejavnosti društvenih organizacij in gibanj, kjer se mladina zbira. V teh aktivnostih pa moramo bolj kot doslej krepiti samoupravne principe delovanja.

Zveza mladine tudi sodi, da so mladinske delovne akcije pomembne oblike sodelovanja mladine v izgrajevanju materialne osnove socializma. Na delovnih akcijah se mladi idejno krepijo, strokovno izpopolnjujejo, oblikujejo pozitiven odnos do dela, vzgajajo, razvijajo tovarništvo in krepijo bratstvo in enotnost naših narodov, kar je največja pridobitev revolucije. Zato se Zveza mladine zavzema za široko in množično akcijo organiziranja mladinskih delovnih akcij.

Takšna so nekatera stališča mladine do najbolj perečih družbenih vprašanj, katera so se oblikovala v široki predkongresni aktivnosti. Za faka stališča se bo tudi organizacija Zveze mladine občine Velenje zavzemala na VIII. kongresu v Beogradu.

Predsednik ObK ZMS Velenje

IVO KADLIČEK

Zahteve gospodarske in družbene reforme in razvoj samoupravno političnih odnosov poudarjajo vlogo in naloge Zveze mladine kot samostojno, pretežno politično organizacijo. V današnjih razmerah se Zveza mladine sicer prizadeva, da se mladi organizirajo za neposredno aktivnost na raznih področjih družbenega življenja in razvijajo svojo aktivnost na osnovi svojih osebnih in družbenih interesov, ki jih na demokratičen način, po samoupravnih principih, usklajujejo s potrebami in možnostmi družbe. Pri tovrstnem prizadevanju pa so jo v zadnjem času omejevala nerazčiščena politična koncepcija, toga organizacijska struktura in ne dovolj uveljavljena samostojna družbena pozicija do številnih družbenih problemov. Nove vsebinske opredelitve v delovanju Zveze mladine, za katere se zavzemamo in o katerih bomo spregovorili na VIII. kongresu nakazujejo, da se naša organizacija uveljavlja kot sredstvo političnega vpliva mladine na delovni in življenjski položaj in na tokove družbenih gibanj.

Kongres, ki bo prav gotovo pomenil prelomnico v dosedanjem delu mladinske organizacije, bo sprejel tudi nov statut in nova programska načela, poleg tega pa še resolucijo o aktualnih nalogah uresničevanja gospodarske in družbene reforme, resolucijo o zaposlovanju, o društvenih aktivnostih, o problemih izobraževanja in resolucijo o prostovoljnih delovnih akcijah. (Osnutki vseh teh dokumentov so bili objavljeni v 2. številki Mladine, ki je izšla 15. januarja 1968). Široka predkongresna aktivnost, ki poteka že več kot leto dni, daje možnosti najširšemu krogu mladine, da sodeluje pri prizadevanjih za najboljše rešitve.

Mladina Jugoslavije, ki sodeluje pri uresničevanju gospodarske in družbene reforme, je prepričana, da s tem ustvarja svoje in družbene cilje. Brez kompromisov in vztrajno bo uresničevala cilje reforme, ker sodi, da so to njene osnovne naloge. Reforma krepi proces materialne osnove samoupravljanja, saj v največjem delu ostaja višek dela neposrednim proizvajalcem, ki so ga ustvarili in z njim razpolagajo in zadovoljujejo potrebe razvoja delovne organizacije in družbe. S tem se je pričel drugi proces, v katerem bo človekov in družbenoekonomskega interesa skladen z dejanskim interesom vse družbe. To pa zahteva opuščanje starih oblik dela ter preusmeritev na nov način delovanja in organiziranja v vsem političnem življenju.

Letos bodo velenjski rudarji nakopali 10,8 tisoč ton lignita na dan

Predno so sprejeli delovni načrt, so o njem razpravljali vsi člani delovne skupnosti velenjskih rudarjev. – Dogovorili so se, da tudi letos ne bodo povsem izkoristili rudniške zmogljivosti.

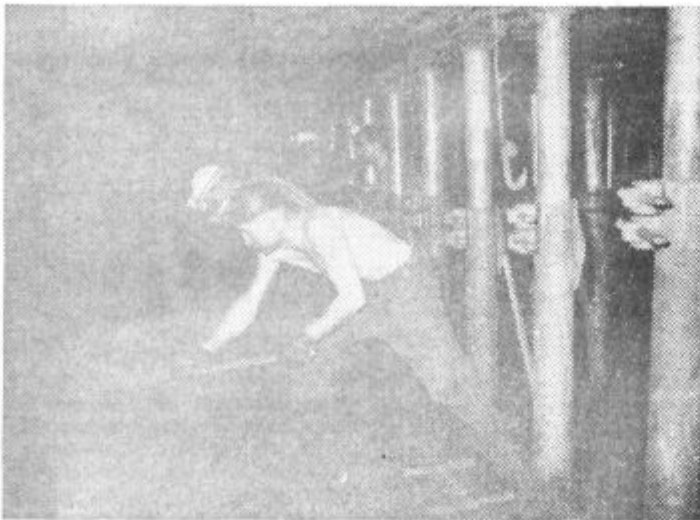
Gospodarska reforma je sprožila precej težav, ki so jih ob načrtovanju delovnih nalog morali upoštevati tudi v rudniku lignita Velenje. Strokovne službe so se morale odločiti, koliko lignita bodo lahko prodali in po kakšni ceni, da bodo obdržali kupce in kakšni naj bodo stroški proizvodnje, da bodo lahko prodajali čim ceneje.

Z upoštevanjem vseh teh dejstev in na osnovi prodajnih rezultatov, ki so jih dosegli v zadnjih šestih mesecih lanskega leta, so strokovne službe pripravile delovni načrt rudnika za letos.

Zastavljena proizvodnja RL.V za leto 1968 obsega skupno z RSC 2.900.000 ton lignita, z dnevno proizvodnjo 10.854 ton. Pri tej količini pa ostane še za 900.000 ton neizkoriščenih rudniških zmogljivosti, ki so na rudniku že zgrajene. To pa predstavlja za rudnik dodatno obremenitev na sredstvih amortizacije nepopolno izkoriščenih kapacitet.

Zaradi neugodne situacije na tržišču bodo ostale v veljavi tudi letos enake prodajne cene posameznih vrst lignita, kot so bile v letu 1967. Na osnovi pričakovanega padca posameznih prodajnih cen bo rudniška povprečna prodajna cena lignita 45,80 dinarjev. Če od te cene odštejemo 44,60 din, kolikor bodo znašali stroški proizvodnje, dobimo skromno razliko 1,20 din, kar predstavlja rudniške sklade. Torej za vse potrebe rudnika, med drugim tudi za razširjeno reprodukcijo lignita, ostane komaj 1,20 din pri eni toni. Težave, ki so nastale pri zastavljanju proizvodnih nalog za leto 1968, pa bodo bralci še lažje razumeli, če vsaj delno osvetlimo že znana dejstva že prej omenjene proizvodne zmogljivosti, ki jih ima rudnik, a so popolnoma neizkoriščene. 900.000 ton neizkoriščenih proizvodnih zmogljivosti predstavlja breme, ki ga rudnik sam ne bo mogel dolgo nositi. Rešitev iz te situacije je samo v povečani proizvodnji, oziroma v popolnem izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti rudnika. Zaradi tega je za rudnik čedalje bolj pomembna izgradnja termoelektrarne Soštanj, ki bi s povečano porabo omogočila proizvodnjo lignita v obsegu 3 milijone ton lignita na leto.

Nadalje bi lahko omenili nereseno vprašanje izkoriščanja elektroenergetskih virov v Sloveniji in s tem v zvezi pomanjkanja elektro energije. Zvezni zavod za gospodarsko planiranje je izdelal dolgoročni načrt razvoja naše energetike. Predvideva se, da se bodo razvijali tisti premovalniki, ki imajo najugodnejšo lokacijo s povečano porabo premoga na mestu samega. Pri ogromnem skupnem povečanju proizvodnje elektroenergije do leta 1975 se predvideva nekoliko hitrejša naraščanje proizvodnje termo-

Delo v jami je mehanizirano

električne energije. Na podlagi tega lahko zaključimo, da je velenjskemu rudniku perspektiva zajamčena, saj ima vse možnosti povečati proizvodnjo brez dodatnih vlaganj v rudnik.

Ko so sestavljali smernice za letošnji delovni načrt so bili v dilemi, kako si naj zastavijo proizvodne naloge, predvsem pa obseg proizvodnje in kako naj dela in gospodari rudniški kolektiv v letu 1968, da bodo imeli rudarji enake osebne dohodke kot v lanskem letu in da ostane še nekaj sredstev za nadaljnji razvoj.

Delno je dal odgovor na ta vprašanja upravni odbor rudnika, katerega pomemben sklep je bil v tem, da se sprejme tak delovni načrt za leto 1968, da ga bo kolektiv rudnika lahko v celoti izpolnil. V ta namen so imeli tudi zborni delovnih enot, na katerih so se člani rudniškega kolektiva seznanili z delovnimi nalogami, obenem pa predlagali konkretne predloge, ki jih je moral pri sprejemanju delovnega načrta upoštevati centralni delavski svet.

Iz zborov delovnih enot lahko povzamemo naslednje:

Po seznanjanju z delovnimi nalogami in težavami, ki so bile okrog načrtovanja letnih, so postavili člani jamskih delovnih enot nam vsem znano vprašanje – vprašanje izgradnje termoelektrarne v Soštanju. Rudarji so postali pesimisti, kar ni čudno, če upoštevamo leta dolge razprave na najrazličnejših nivojih brez konkretnih rezultatov. V tej zvezi so zahtevali takojšnjo rešitev tega vprašanja, da bi rudnik lahko vsklajeval svoje razvojne možnosti s splošnim gospodarskim razvojem Saleške doline. Razprave so pokazale, da so rudarji pripravljene podpreti vsako misel, ki bi jim jamčila nadaljnji obstoj in razvoj. Dejali so, da bodo gradnjo elektrarne podprli z vsemi silami in razpoložljivimi sredstvi, ki jih imajo na razpolago v pogojih reforme.

Nadalje so ugotovljali, da postaja sedanji odkopni način

vse bolj zastarel in da je za boljše proizvodne rezultate potrebno uvajati nove, sodobnejše odkopne metode, ki bi z večjo storilnostjo doprinesle k pocenitvi proizvodnje in ustvarile možnosti povečanja osebnih dohodkov. Po tem vprašanju, odnosno po uvajanju sodobnejših odkopnih metod imajo študijski oddelki posebne zadolžitve.

Glede sredstev, ki so namenjena standardu pa je rečeno, naj se ta porabijo za obnovitev toplovodnega ogrevanja mesta Velenja. Potrebno bo namreč narediti toplovod od termoelektrarne Soštanj, ker je velenjska že preveč izrabljena.

Na zborovanjih zunanjih in notranjih pomožnih obratov so bili člani kolektiva identični misli z jamskimi, zlasti po vprašanju nadaljnjega razvoja rudnika. Poleg nekaterih konkretnih predlogov za izboljšanje njihovega dela za racionalnejšo porabo materiala, za znižanje proizvodnih stroškov, za kvalitetno opravljena dela itd., so tudi oni podprli izgradnjo elektrarne. Delavci v teh obratih se zavedajo, da predstavlja del celote rudnika lignita in so zato prav tako kot delavci jamskih obratov, živo zainteresirani za obstoj in razvoj podjetja. Poudarili so, da s svojim delom ne morejo tako direktno vplivati na proizvodnjo kot jamski obrati, lahko pa z boljšim delom in večjo produktivnostjo zmanjšajo proizvodne stroške.

Tako temeljito predelan in pripravljen predlog delovnih nalog za letos je obravnaval končno tudi centralni delavski svet na svoji prvi seji v letošnjem letu. Na podlagi predloženih predlogov, ki jih je pripravila komisija za ekonomsko vprašanja, se je razvila živahna razprava, usmerjena na vprašanja, ki so razvidna že iz vsebine tega sestavka. Glede na to, da so se pojavili novi potrošniki velenjskega lignita, zlasti termoelektrarna Jertovac v Hrvatski, so sprejeli predlagani obseg proizvodnje za letos.

V lesnoindustrijskem kombinatu vedo da tarnanje ne pomaga

Zato znižujejo stroške na katere imajo neposredni vpliv

Ko je centralni delavski svet lesnoindustrijskega kombinata Soštanj obravnaval sredi oktobra minulega leta devetmesečni obračun, je ugotovil, da rezultati poslovanja niso zadovoljivi. Primerjava z istim obdobjem v letu 1966 je to domnevo potrdila in pokazala, da so se sredstva ostanka dohodka zmanjšala.

Zaradi tega je delavski svet zadolžil komisijo za racionalizacijo poslovanja, da prouči vzroke za povečanje stroškov poslovanja.

Nekaj dni za tem pa je tudi občinska skupščina opozorila delovne organizacije, da naj na osnovi polletnih obračunov temeljito analizirajo stanje v lastni organizaciji in storijo ustrezne ukrepe, da bi se stanje izboljšalo.

Strokovne službe so temeljito analizirale devetmesečni obračun in v začetku novembra vso gradivo posredovale komisiji. Le-ta je to vprašanje temeljito proučila ter ga posredovala delavskim svetom delovnih enot in vsem družbenopolitičnim organizacijam v podjetju. Upravni odbor pa je prav tako izčrpno proučil analizo in sprejel več sklepov, ki naj prispevajo k uspešnejšemu poslovanju podjetja. Vzporedno s tem pa je v novembru mesecu OU analiziral sklepe, ki so bili sprejeti leta 1965 ob prehodu na skrajšan delovni čas in se seznanil s stanjem sklada zdravstvenega zavarovanja.

Vendar ob proučevanju teh vprašanj, se samoupravni organi niso zadovoljili z ugotovljenim stanjem ter so sprejeli nekatere sklepe in storili potrebne ukrepe.

Analiza devetmesečnega obračuna je pokazala, da sta na ugotovljeni rezultat vplivali predvsem dve okoliščini: občutno povečanje materialnih stroškov in doseganje nekoliko nižjih prodajnih cen pri žaganem lesu.

Materialni stroški so se povečali predvsem zaradi podražitve surovin, na kar pa podjetje ni imelo vpliva. Povečali so se tudi nekateri drugi stroški, ki so nastali kot posledica veljavnih predpisov.

Istočasno pa so se nekoliko znižali tišči stroški, ki jih podjetje samo ureja.

V primerjavi z letom 1966 so se samo stroški surovin in materiala povečali za 26 milijonov, obrestni od poslovnega sklada in amortizacije pa za 3,8 milijonov. Nekateri stroški, na katere je lahko podjetje neposredno vplivalo, pa so se znižali za 4 milijone.

To pomeni, da bi dejansko ugotovljeni ostanek dohodka po fakturirani realizaciji, če bi izključili omenjene vplive, bil lahko enkrat večji kot je. To tudi pomeni, da bi bil ostanek dohodka skoraj popolnoma enak ostanku dohodka v istem obdobju leta 1966.

Vendar pa vse te ugotovitve analize devetmesečnega obračuna ne bi mogle vplivati na uspešnejše poslovanje podjetja, če ne bi bili sprejeti in uveljavljeni potrebni ukrepi. Predloge, sklepe in ukrepe, ki jih je sprejel upravni odbor je nato potrdil še centralni delavski svet.

Posebej ne bi navajali številne ukrepe, katerih uveljavljanje je v teku, omenimo naj le to, da se samoupravni organi zavedajo, da tarnanje o povečanju stroškov za surovine in o vplivu predpisov ne more niti najmanj vplivati na rezultate poslovanja.

Po mnenju samoupravnih organov in strokovnih služb je bistvenega pomena znižanje vseh tistih stroškov, na katere se subjektivno in objektivno lahko neposredno vpliva. Ni pa na zadnjem mestu dosledno uveljavljanje tistih ukrepov, ki so bili sprejeti ob prehodu na skrajšan delovni čas, pa so se tu in tam pomanjkljivo izvajali.

Neposredni vpliv stremeljen za racionalno koriščenje razpoložljivega časa nam ilustrira podatek, da je v letu 1964 bilo izgubljenih zaradi bolovanja 40.335 ur, v letu 1966 pa le 16.686 ur.

Pred kratkim pa je bil predložen upravnemu odboru v razpravo predlog za racionalizacijo režijskih stroškov. Slednje je rezultat raziskav o možnostih poenostavljanja poslovanja in evidentiranja stroškov. Studije in raziskave o zmanjšanju režijskih stroškov so pokazale prve rezultate.

Mimo tega, da se bodo stroški režije zmanjšali in obračun stroškov poenostavil, pa je bistvenega pomena to, da bo s takim načinom in organizacijo dela možno ažurno spremljanje vseh stroškov in rezultatov poslovanja.

Razumljivo je, da vse te ukrepe ne bo mogoče uveljaviti takoj in da bo potrebno temeljito premisliti takrat, kadar le-ti neposredno prizadevajo posameznega člana delovne skupnosti. Istočasno pa to ne bo smelo biti ovira pri odkrivanju in uveljavljanju vseh možnosti za zmanjšanje stroškov poslovanja in doseganje boljših rezultatov, saj je prav to osnova vseh stremeljenj in prizadevanj.

P. J.

Dodatno pojasnilo k odgovoru skupščine občine Velenje na pismo Ota Trbovskega

»Kje naj bo spomenik Karlu Destovniku - Kajuhu«

V odgovoru občinske skupščine in občinskega odbora ZB NOV na članek Ota Trbovskega iz Soštanja, ki je bil objavljen v listu Saleški rudar št. 22/67, dne 21. 12. 1967 je navedeno, da je potrebno pohljaliti prizadevanja pionirskega odbora Karla Destovnika – Kajuha na osnovni šoli v Belih vodah, ker so postavili doprni kip tega partizanskega pesnika in narodnega heroja v Belih vodah, zlasti še zato, ker so vsa potrebna sredstva zbrali popolnoma sami.

V zvezi s tem se je pozabilo poudariti, da so pri zbiranju potrebnih sredstev za postavitev doprsnega kipa sodelovali vsi pionirski odredi v občini, ki so v ta namen zbrali več kot 80.000 starih dinarjev.

Pionirskim odredom dajemo vse priznanje za sodelovanje pri tej akciji in se za neljubo pomoto opravičujemo.

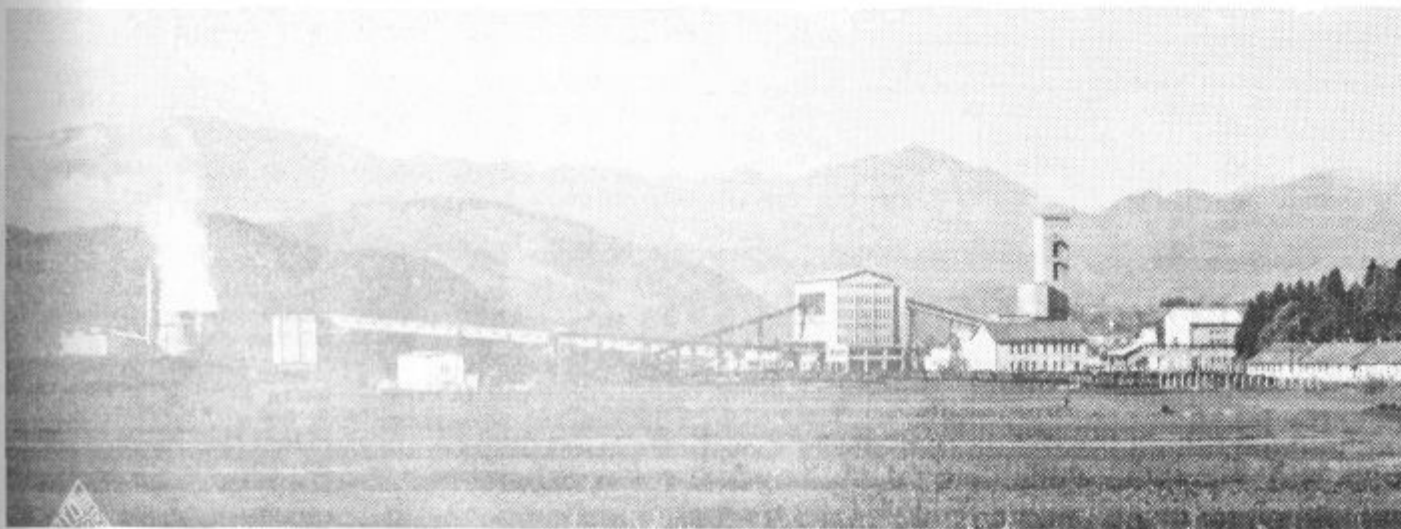
Skupščina občine Velenje

Hotel PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

Vaš obveščevalec

ŠALEŠKI RUDAR

Pogled na zunanje naprave velenjskega rudnika

Foto Pašk, Velenje

STIX uspešno prodira na tržišče

SELE ZADNJI DVE LETI SE OBRATNO PODJETJE STIX (PREJŠNJE SPLOŠNO MIZARSTVO) USPEŠNO RAZVIJA NA TRŽIŠČE JE PRIŠLO Z ELEMENTI SODOBNE KUHINJSKE OPREME • POTROŠNIKI SO NJIHOV IZDELEK DOBRO SPREJELI.

Več ali manj so še znane težave, ki so pred leti vladale v velenjskem mizarstvu podjetju. Kolektiv je prejemal nizke osebne dohodke, bili pa so že tudi tik pred uvedbo prisilne uprave. Zadnji dve leti pa se stanje vidno izboljšuje. Ze lani so dosegli za okrog 30 odstotkov višjo vrednost proizvodnje kot prejšnje leto tako, da je znašala fakturirana realizacija 2 milijona 300 tisoč novih dinarjev. Tolikšno povečanje pa so dosegli z enakim številom zaposlenih, vsega skupaj 43 ljudi. Razveseljivo je tudi, da so znatno povečali sklade (okoli 30 odstotkov). Vsi navedeni dosežki so imeli odraz v izdatnem povečanju osebnih dohodkov. Zadnje me-

sece se giblje njihov povprečni osebni dohodek okrog 800 novih dinarjev na zaposlenega. Uvedli pa so tudi 42-urni delovni teden.

Letošnji delovni načrt predvideva ponovno povečanje vrednosti proizvodnje in sicer kar za 15 odstotkov. Prodrli bi radi še na nova tržišča. Zda prodajo največ v Bosni, Hrvatski, Dalmaciji in seveda v Sloveniji.

Se naprej bodo serijsko proizvajali moderne kuhinjske elemente. Njihova kuhinjska oprema je praktično in kvalitetno izdelana. Vsi elementi so skladno narejeni in se lahko iz njih napravi kuhinja različne velikosti. Prednost pa je tudi v tem, da lahko kupec

opremi kuhinjo postopoma, ker so elementi tako narejeni; enakega izgleda, oblik in velikosti.

Kuhinjski elementi napravljeni v Stixu so na zunanji in notranji strani izdelani v bukovem furnirju. Vrata so obojestransko, predali in delovne plošče pa enostransko obložene z ultrapasom v kombinaciji bele in sive barve. Vsi robovi so obdani s ultrapasom. Podnožje in predali so iz masivnega lesa. Vrata se dobro odpirajo s teleskop tečaji. Elementi so opremljeni s policami, ki jih je možno poljubno predstavljati.

Delovne naloge razmeroma majhnega podjetja za izdelavo pohištva so precejšnje. Povedali so, da se zavedajo vseh težav. Načrtovano bodo dosegli le, če bodo vsi člani delovne skupnosti složno delali in vsak po svojih močeh prispevali k uspehu.

V Šoštanju načrtno razvijajo turizem

Izvilleki iz srednjeročnega plana za čas do 1970. leta

Na nedavnem občnem zboru šoštanjskega turističnega društva (o tem smo podrobno poročali v prvi letošnji številki našega časnika) so sprejeli tudi srednjeročni plan razvoja turizma na območju Šoštanja za čas do 1970. leta.

Kaj predvidevajo v njihovem srednjeročnem planu turističnega razvoja?

GOSTINSKE, PRENOČITVE IN PREHRAMBENE ZMOGLJIVOSTI

Ugotavljajo, da je v Šoštanju in njegovi okolici dovolj gostinskih in prehrambenih zmogljivosti. Premalo pa je prenočitvenih kapacitet v samem mestu. Hotel Kajuhov dom ima 26 postelj, Andrejev dom na Slemenu 40, zasebniki 14 in vila Široko (ta ležišča ni-

so na voljo) 12 postelj. Zlasti manjka prenočišč v času od aprila do septembra. Ležišča v Andrejevem domu so preveč oddaljena, tako da jih gostinci v Šoštanju ne morejo uspešno uporabljati. Zato je v tem domu do leta 1970 dovolj ležišč.

Drugače pa je v Šoštanju. Kapacitete hotela Kajuhov dom so manjše kot jih običajno rabijo za skupine domačih ali tujih turistov. Ležišča pri zasebnikih pa so od hotela toliko oddaljena, da so neprimerna zlasti za skupinske goste. Zato so največkrat takšne skupine samo enkratni gostje v Šoštanju. Poleg tega pa številni zasebniki prenočišč upada. Vila Široko je redkokdaj prost za turistični promet ker z njo razpolaga termoelektrarna. Dobro bi bilo, če bi promet v tej vili vključili v evidenco turističnega prometa v Šoštanju in od njega zaračunali turistično takso.

Sobe v Kajuhovem domu so primerno urejene. V njih pa ni tople vode. Sobe so akustično slabo izolirane, ker se v večini sliši hrup iz spodnjih prostorov. Zato je potrebno namestiti dvojna vrata. Vendar pa je zmogljivost premajhna in se kolektiv hotela ukvarja že več let z vprašanjem kako bi povečali število ležišč. Hotel tudi po novih pravilih kategorizacije hotelov ne more biti več uvrščen v sedanjo razvrstitev. Zato planirajo, da do leta 1970 povečajo v hotelu ležišča in izboljšajo pomanjkljivosti v sobah.

Prehrambenih kapacitet je v Šoštanju in okolici dovolj. Potrebno je le specializirati posamezne gostinske lokale, da bodo ustrezali razvoju turizma.

Kavarniški del Kajuhovega doma bodo preuredili v dva enaka salona, ki pa sta po potrebi lahko tudi en sam večji prostor.

V Šoštanju manjka večja dvorana za razne prireditve.

NOVA TURISTIČNA PODROČJA

Vasici Zavodnje in Bele vode sta primerni za turizem, zlasti za razvoj kmečkega turizma. Idealni so tu pogoji za letni in zimski tujski promet.

V Zavodnjah je potrebno urediti gostišče in trgovino z mešanim blagom.

V Topolšici je možno urediti kopališče. Sedanji bazen s toplo vodo od 21 do 31°C bi kazalo preurediti in zraven postaviti manjši objekt s sanitarijami in garderobami. Topolšica bi lahko postala priljubljen kraj s turistično prihodnostjo. Kraj je blizu Šoštanja, do njega pa je speljana asfaltirana cesta.

TRGOVSKI PROSTORI

Trgovski lokali so le delno urejeni in ne gredo v korak s potrebami turističnega razvoja. V Šoštanju bi morali urediti blagovno hišo. Prodajalne v živili je potrebno modernizirati.

Trgovci se bodo morali vključiti v razvoj tujskega prometa in bolj sodelovati pri prizadevanjih turističnih delavcev.

Potrebno bi bilo postaviti kiosk v katerem bi prodajali spomine in turistične predmete.

SERVISNE DELAVNICE IN OBRATNI PROSTORI

V Šoštanju manjka dobro opremljena avtomobilska delavnica. Manjkajo pa tudi ostale uslužnostne delavnice, zlasti finomehanična in za popravilo gospodinskih strojev.

BENCINSKA ČRPALKA IN NEGOVALNICE ZA VOZILA

Sedanja bencinska črpalka ne zadošča več potrebam kraja. Zato bi morali črpalko modernizirati in urediti nekatere novitete (stroj za menjavo olja itd.). Hkrati bi bilo potrebno urediti pralnico in negovalnico za vozila.

REKREACIJA

Šoštanj ima nogometno in košarkarsko igrišče ter telovadnico. Lepe pa so tudi možnosti za izlete v planine. V samem mestu je kopalni bazen. Vse to so osnove, ki jim pa manjka tisto kar bi ob teh objektih bilo nujno potrebno.

Na Slemenu pri Andrejevem domu bi morali urediti igrišče za namizni tenis in rusko kegljišče.

Pri kopalnem bazenu manjka tenis igrišče, ki bi bilo hkrati primerno tudi za odbojko in košarko. Manjka tudi športno strelišče, v prihodnosti pa mini-golf igrišče.

ZGODOVINSKE IN KULTURNE ZANIMIVOSTI

V Napotnikovi galeriji bi morali urediti Kajuhov arhiv. Del Kajuhovih zgodovinskih predmetov pa bi kazalo odstopiti hotelu Kajuhov dom. Izdati bi bilo potrebno zbirko Kajuhovih pesmi v takšni obliki, da bi bila ta značilen spomin na obisk v Šoštanju.

Od kar so uredili razvaline Pustega gradu in okolico je ta postal priljubljena turistična točka. To postojanko bodo še naprej razvijali. Uredili bodo majhen kiosk in v njem prodajali spomine in pijače. Na razgledni plošči pa postavili daljnogled, ki ga bo možno aktivirati z novčičem. Razvalino bodo razsvetlili. Se naprej bodo urejali ruševine in povečali razgledno ploščad. Ob poti bodo namestili klopi in svetiljke, do razvalin speljali vodo in uredili sanitarije.

CESTE IN PARKIRNI PROSTORI

V mestu so ceste primerno urejene. Potrebno pa se bo čimprej odločiti za trase nove ceste do Velenja, ker je ta cesta zelo pomembna za tujski promet.

Do leta 1970 imajo v načrtu izgradnjo ceste preko Slemena v Črno. Parkirnih prostorov v Šoštanju zaenkrat ne manjka. Pri hotelu pa bo vseeno potrebno povečati parkirni prostor za hotelske goste.

KULTURNO IN ZABAVNO ŽIVLJENJE

Kulturno in zabavno življenje je v zadnjih letih nekoliko zamrlo. Zato bodo turistični delavci poskrbeli, da bi skupaj z ostalimi društvi in organizacijami popestrili zabavno življenje in kulturno dejavnost. Nujno pa je potrebna večja dvorana kjer bi bile širše družabne prireditve, razstave, športne prireditve in tudi množični sestanki.

SPOMINKARSTVO IN PROPAGANDA

V Šoštanju zaenkrat ne prodajajo originalnega spominka. Zato bo turistično društvo poskrbelo, da bodo prodajali tak spominek, ki bo imel nacionalno vrednost in bo predstavljal sam kraj. Spominke in razglednice bodo v Šoštanju bolj načrtno prodajali.

Tudi propaganda je nenačrtana in premajhna. Propagirati je treba kopališče v Šoštanju in Topolšici, Andrejev dom na Slemenu, Pusti grad, vsa gostišča in ostale kulturne in zgodovinske znamenitosti v samem Šoštanju in bližnji okolici.

Elementi sodobne kuhinjske opreme, ki jo izdelujejo v podjetju za izdelavo pohištva STIX

ZAPIS S SEJE KRAJEVNEGA ODBORA SZDL VELENJE

VARSTVO OTROK IN LEPŠI IZGLED MESTA

Boljše varstvo otrok in lepši izgled mesta Velenja sta dve izmed zastavljenih programskih nalog odbora krajevnega organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje. O tem so razpravljali na zadnji redni seji.

Uvodno besedo na seji odbora je imela predsednica Hermina Klančnikova, ki je poudarila, da delo odbora v preteklem letu ni bilo ravno najbolj uspešno. Od nalog, ki so bile zadovoljivo izpeljane, so bile izvedba akcije za volitve v naše predstavniške organe oblasti in organizacija javne razprave v zvezi z najbolj aktualnimi družbenimi in gospodarskimi problemi Velenja in velenjske občine. Osrednja točka te razprave je bilo vprašanje splošne ureditve in izgleda našega mesta s posebnim poudarkom na mednarodno turistično leto.

Člani krajevnega odbora so bili enotni, da morajo zaradi načrtnejšega in uspešnejšega dela takoj na začetku leta sprejeti program dela, pri katerem bi izhajali predvsem iz potreb in problemov, ki nastajajo na velenjskem območju.

Lani oktobra, ko so bili zbrani na strokovnem seminarju predstavniki vseh krajevnih konferenc z območja občine, so ugotovili, da je bilo dose-

Zaradi iskanja novih, vsebinsko bogatejših oblik dela organizacije SZDL je bil ponovno dan poudarek na ustanavljanju in razvijanju raznih delovnih ukrepov, sekcij iz najrazličnejših področij družbenega življenja.

V razpravi so člani odbora krajevnega organizacije poudarjali potrebo po konkretnem programu dela ter bili mnenja, da bi v letošnjem letu formirali dve sekciji, in sicer sekcijo za varstvo otrok ter sekcijo za urejevanje in izgled mesta Velenja. Za prvo sekcijo so člani soglasno predlagali za predsednico tovarišico Elfrido Am-

brožičevo. Pri drugi sekciji pa je bil imenovan za predsednika tovariš Jože Medved, higienik pri zdravstvenem domu Velenje.

Glede družbeno-političnih nalog, ki čakajo krajeveno organizacijo SZDL, so bili člani odbora mnenja, da bi bilo potrebno delo krajevnega konference usmerjati predvsem v razvoj in uveljavitev velenjske krajevnega skupnosti, da bi le-ta postala resnična samoupravna skupnost občanov in da bo njeno delo dejansko odraz želja in potreb naših občanov. Zaradi tega je odbor sprejel sklep, da bo že na prihodnji seji obravnaval program dela krajevnega skupnosti.

Več pozornosti bi morali posvetiti tudi zborom volilcev, ki ne bi smeli predstavljati le ne-

ko obliko za obveščanje občanov o že sprejetih stališčih in odločitvah, temveč bi naj zbori volilcev bili mesto, kjer bi se predlagali šele oblikovali in kjer bi se neposredno odločalo o vseh tistih zadevah, ki sicer spadajo v pristojnost zborov volilcev.

Ob koncu seje so člani odbora krajevnega organizacije sprejeli še nekatere konkretne sklepe, med drugim, da bodo seje odbora vedno po enkrat vsaka dva meseca, sicer pa po potrebi. Uvedli bodo posebno dežurstvo na sedežu krajevnega konference v predsedstveni pisarni občinske konference SZDL. Dežurstvo bo trajalo po eno uro tedensko in sicer vsako sredo od 16. do 17. ure.

-CAN

NOVOPOROČENCI!

Ce želite imeti lep spomin na poročni dan se z upanjem obrnite na fotoatelj

FOTO PAJK

VELENJE pa izdeluje kvalitetne slike tudi v črni in agfa color tehniki. Ne bo vam žal in zadovoljni boste.

Delavska sveta razpravljala o pomembni investiciji

(Nadaljevanje s 1. strani)

nove termoelektrarne v Šoštanj — pravilna ali ne. Zaveda se, da brez pomoči celotne skupnosti elektrarno ne bodo mogli zgraditi. Naložbe, ki so potrebne so tako velike, da jih oboje kolektiva sama ne moreta zbrati. Če pa bo skupnost investirala, potem mora biti tudi ta prepričana v koristnost in rentabilnost naložb. Vse do danes pa še niso uspeli dobiti zagotovila, da so njihovi načrti pravilni in da izgradnja zavzeto podpirajo tudi merodajni republiški organi. Povsod nalezljivo na odobravanje in zagotovila, da je investicija v redu, vendar se zadeva še vedno ni premaknila z mrtve točke. Zato jih takšni odgovori — da investicija še vedno lahko pade v vodo, — upravičeno vznemirja.

Na seji delavskih svetov so člani obeh kolektivov zaskrbljeno sprejeli potek dogodkov. Več diskutantov je zahtevalo, da morajo poklicati odgovorne na odgovornost. Menili pa so, da je glavni krivec kolektiv glinice in aluminija iz Kidričevega. Povsem upravičeno so njihove zahteve. V šestem poglavju pogodbe, ki jo je direktor tovarne glinice in aluminija podpisal že 1966. leta je zapisano, da sta pogodbeni stranki druga drugi odgovorni za vsako škodo, ki bi nastala v času izgradnje skupnega elektroenergetskega objekta zaradi nepridrževanja ali nepravilnega izvajanja obveznosti iz pogodbe.

Podpredsednik občinske skupščine Velenje Drago Tratnik je na seji povedal, da je dolžnost obeh kolektivov in vseh ostalih občinskih dejavnikov, da opozorijo na težave, ki bodo nastale v celotnem lokalnem gospodarstvu. Od nadaljnih perspektiv rudnika in šoštanske elektrarne, skratka od nove investicije, je odvisna nadaljnja usoda razvoja velenjske občine. Skoraj dve tretjini občinskega proračunskega dohodka prispevata namreč kolektiva elektrarne in rudnika. Delavska sveta šoštanske elektrarne in velenjskega rudnika sta na skupni seji sprejela naslednje sklepe:

● Centralni delavski svet rudnika in delavski svet termoelektrarne Šoštanj ugotavljata, da oboje kolektiva z razočaranjem in vznemirjenjem sprejemata na znanje dejstva, da v več kot dveh letih po sprejetju ustreznega zakona še ni prišlo do realizacije izgradnje termoelektrarne Šoštanj III.

Zato pozivata vse prizadete v tej zadevi, zlasti pa izvršni svet SRS, splošno gospodarsko banko Slovenije in soinvestitorja, da z vso odgovornostjo pristopijo k nujni ureditvi te zadeve in zavzamejo dokončna in jasna stališča.

● Rudnik lignita je pripravljen iz sredstev amortizacije vročiti za soinvestiranje objekta 275 MW do leta 1971 35 milijard starih dinarjev pod sledečimi pogoji:

— da se s temi vlaganji zagotovi udeležba na dohodku tega objekta,

— da se do 29. 2. 1968 sprejme dokončni sklep o izgradnji in sklenejo ter podpisajo vse zadevne pogodbe, tako da bodo pogodbe s 1. marcem stopile v veljavo.

● Termoelektrarna je pripravljena poleg sredstev, ki jih vroča za izgradnjo termoelektrarne Šoštanj III na osnovi zakona, vložiti v ta namen še:

— v letih od 1968 do 1970 10 odstotkov proste amortizacije, leta 1971 pa amortizacijo in celotni poslovni sklad. Sredstva bodo vlagali pod istimi pogoji kot rudnik.

● Glede na to, da se rešitev tega problema neprestano odlašala in da je nadaljnja perspektiva obeh kolektivov nejasna, vabijo člani samoupravnih organov obeh prizadetih kolektivov predsednika izvršnega sveta Slovenije Staneta Kavčiča, da pride na njihovo skupno sejo in pojasni stališča izvršnega sveta do tega vprašanja.

Oboje kolektiva iščeta nove rešitve in se že dogovarjata z nekaterimi drugimi soinvestitorji. Pred dokončno odločitvijo pa hočeta zvedeti, če je investicija pravilna. Zato so tudi povabili v Velenje predsednika slovenskega izvršnega sveta.

Vrhunski športnik tudi priznan slikar

Ob razstavi Toša Primožiča v Napotnikovi galeriji

Malo je takih ljudi kot je Toša Primožič iz Maribora, ki združuje v sebi toliko življenjske energije, da uspešno sodeluje kar na treh zahtevnih področjih. Da, za Tošo Primožiča lahko to trdimo, saj se poleg telovadbe in slikarstva ukvarja še s scenografijo.

Srečala sva se že na stopnišču hiše v ulici Heroja Slančiča 9, kjer je Toša Primožič doma. Pristrčen stisk roke in že sva bila v malce tesni sobici, ki je bila hkrati tudi slikarjev atelje. Ko sva skupno pregledala vso slikarjevo bero sem se odločil, da ga povabim kot prvega letošnjega razstavljalca v Napotnikovo galerijo. Skromni Primožič je bil sprva nekoliko v zadregi, češ, da nima še zadosti kritičnega izbora in da je samostojna razstava v Napotnikovi galeriji zanj pač lepo priznanje, kajti vedel je, da so pred njim v galeriji razstavljali že znani Mariborčani kot Bojan Golija, Ivan Cobal, Gabrijel Kolbič, Ivan Kos in Ante Trstenjak. Bil je videti vabila vesel in ponovno sva se lotila izbora slik za razstavo.

Ko sva tako skoraj ves po-

poldan čepela in se sklanjala nad slikami, ki so ležale na podu ateljeja, sem se čudil slikarjevi vzdržljivosti saj je kljub 68. letom bil izredno gibčen. Omenil sem mu to njegovo čustost. On pa se je prijazno nasmehnil in dejal: »Ja veste, še vedno treniram«. Bilo mi je kar nekam nerodno, da sem pozabil na drugo slikarjevo vrlino, to je na orodno telovadbo, saj je bil pred vojno tovariš Primožič naš olimpijski reprezentant.

Menim, da bo vesakor prav, če opišem tudi uspehe in priznanja, ki jih je s svojo pridnostjo in vztrajno vadbo dosegel na raznih tekmovanjih, prvenstvih in olimpiad. Že leta 1924 je komaj po dveh letih vadbe zastopal Jugoslavijo na pariški olimpiadi. Leta 1926 je na mednarodnem tekmovanju v Lyonu zasedel 11. mesto. Na prvenstvu Jugoslavije v Ljubljani leta 1927 pa je že dosegel častno 1. mesto. Na IX. olimpiadi v Amsterdamu leta 1928 je dosegel 5. mesto med posamezniki na bradlji. Leta 1930 je na prvenstvu med Čehi in Jugoslavlani v Beogradu zasedel 2. mesto, na prvenstvu Jugoslavije istega leta pa mu je spet pripadlo častno 1. mesto. Poleg teh dveh uspehov pa je istega leta v Luxemburgu dosegel še 1. mesto na bradlji, konju in parterni gimnastiki ter tako zasedel tudi prvo mesto v skupnem plasmanu, torej kar 4 zlate medalje na enem tekmovanju. Nato je leta 1931 sodeloval še na prvenstvu posameznikov v Parizu, leta 1936 na olimpiadi v Berlinu ter leta 1938 v Pragi, kjer je star 38 let zasedel častno 3. mesto in s tem tudi končal aktivno sodelovanje v mednarodni telovadni areni. Po končani vojni pa srečamo Tošo Primožiča kot mednarodnega sodnika v Budimpešti, na balkanijadi v Ljubljani in leta 1948 na olimpiadi v Londonu.

Poleg vseh teh uspehov in nenehne vadbe pa je bil Primožič tudi vseskozi vnet in prizadeven slikar. Do sedaj je sodeloval na vseh razstavah Društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani, Mariboru in inozemstvu.

Poleg tega pa je razstavljal še v Celju, Slovenj Gradcu, Murski Soboti, Lendavi, Ptuj ter celo Greenwichu v Angliji in Lundu na Švedskem. Razen teh razstav je Toša Primožič sodeloval tudi na vseh jugoslovanskih slikarskih kolonijah tako v Prilepu, Ečki in Izlukah pri Zagorju. V študijske namene je tudi precej potoval in tako je iz Italije pred leti prinesel zajedno mapo, po koloritu Dufyjevsko svežih temper in gvašev.

Seveda pa bi Primožiču naradili veliko krivico, če ga ne bi omenili tudi kot odličnega scenografa, saj je za mariborsko in seveda tudi za ljubljansko gledališče izdelal kar preko 60 scenjskih osnutkov.

Za razstavo v Napotnikovi galeriji je pripravil 30 olj in gvašev pretežno z motivi iz Maribora, Slovenskih gor, Haloz ter Istre in Slovenskega Primorja.

Vsekakor po tematici zelo raznolik izbor, ki daje razstavi pregled slikarjeve ustvarjalnosti zadnjih let.

Med najboljša dela sodijo Slovenske gorice, rudar ter ženica izpod Uršlje gore. Med gvaši pa so najboljše: gradnja hidroelektrarne Mariborski otrok, Slovenske gorice ter Markovci.

Razstava je pri občinstvu naletela na precejšen odmev, saj je bilo nekaj del takoj prodanih. Svečane otvoritve se je udeležilo precejšnje število ljubiteljev likovne umetnosti iz Saleške doline med katerimi smo opazili predsednika občinske skupščine Petra Krapeža, predsednika občinskega odbora SZDL Milana Šterbana ter predsednika sveta za kulturo in prosveto Karlija Kordeža.

Še danes
naročite
»Saleški rudar«

Za vmetovalce

Se pred sedmimi leti smo računali, da je v Sloveniji pozimi poskropljeno približno 90 odstotkov vseh sadnih dreves. Zatem je začel odstotek naglo padati. Popusti na cene zimskih škropiv so pojenjali, nekdanji sadjarski odseki so večinoma zamrli, zadrage so se vse bolj začele ukvarjati z lastnimi obrati, ki so hitro narasčali. Zasebni sadovnjaki pa so še hitreje propadali in začeli smo sadje kupovati drugod.

Zimsko škropljenje je neizogiben začetek vsakršnega truda za zdrave nasade in pridel-

takrat, če je le-teh v trgovini zmanjkalo.

Rumena zimska škropiva ali dinitrokrezolni preparati vključujejo ista škropiva, le da prihajajo na trg pod različnimi imeni: kreozan, rumesan, nitrozan; če pa vsebujejo mineralna olja, pa imajo imenu pridano še besedo olje. Rumena škropiva so navadno uporabljale ekipe, ki so v posebnih kapučah in oblekah hodile od sadovnjaka do sadovnjaka. Škropivo ima hibo v tem, da je sila strupeno. Če nam po neprevidnosti žival vtakne glavo v čeber in se

ZIMSKO ŠKROPLJENJE

ke. Čeprav ne pomeni za izboljšanje kakovosti sadja, pa omeji najhujše: propad dreveja. Po vojni smo posekali v Jugoslaviji čez 5 milijonov sadnih dreves. Da je zimsko škropljenje namenjeno predvsem kaparjem, ni treba posebej poudarjati, čeprav uničuje tudi jajčeca listnih in krvavih uši, gosenice, bolšice in celo mah ter lišaje.

Škropimo lahko od novembra do marca, vendar je najboljše tik preden se prične brsti napenjati. Škropiti je treba temeljito, ker škropivo deluje le če se dotakne škodljivca — je namreč dotikalni strup. Škropimo od tankih proti debelejšim vejam. Vsakega sadjarja gotovo zanima, katero škropivo bo najcenejše in najbolj učinkovito. Že deset let so v rabi rumeni pripravki, ki smo jih uporabljali, ker so bili poceni zaradi regresa. Druga škropiva se zaradi višje cene niso toliko uveljavila in so rumene priprave nadomestila

škropiva napije, ne bo tega nikoli več ponovila. Ostanke škropiva moramo zakopati v zemljo, ne pa zlit v potok ali reko. Navadno uporabljamo 2-odstotno raztopino, ki jo naredimo tako, da rumesan pasto raztopimo v vroči vodi, nakar vse vlijemo v čeber z vodo.

Ker se škodljivci na stalno uporabo enega škropiva navadijo, je dobro škropiti tudi z drugimi škropivi ali pa dodajati rumesanu paration, diazinon ali mineralna olja. Rumesan dobro nadomešča paration, ki je veliko manj strupen in ne obarva kože in obleke. Paration uporabljamo v 4-odstotni raztopini.

Za vsa ta škropiva velja, da jih porabimo približno toliko litrov za eno drevo, kolikor let je drevo staro. Škropiva ne smemo hraniti na mrazu. Od zimskih škropiv je znana še žvepleto apnena brozga, ki jo za zimsko škropljenje rabimo v 20 do 25-odstotni koncentraciji.

Obrezovanje sadnega drevja

Sadjarja spoznaš po obrežovanju sadnega drevja. Če se ta ne spozna na svoj posel in obrezuje kar vseprek, bo naradil drevju nepopravljivo škodo. Poznati je treba vsaj nekaj osnovnih pravil rezi, s katero uravnava sadjar razmerje med rodnostjo in rastjo.

Pri mladih drevesih, ki potrebujejo za prehranjevanje velike listne površine, je obrezovanje nujno zlo. Velja pravilo, da jim ne smemo obrezati več kot četrtino letnega prirastka. Toda obrezovati moramo, če hočemo vzgojiti krono in ji dati dobro osnovo za bogat rod v bodoče. Samo z rezjo lahko dosežemo, da ima drevo močne ogradne veje in uravnovešeno, zračno in prostorno krono. Rez pospešuje rast bujnih poganjkov, ker priteče potem v tiste brste, ki so še ostali, več sokov. To nam omogoča, da v mladosti oblikujemo krono skoraj tako, kakor želimo.

Zelo pomembno je ločiti med seboj dve vrsti vej in vejic na sadnem drevju: pokončne in dolge lesene mladice od rodnih mladice ali kot sadjarji pravijo — rodnege lesa. Te mladice ločimo med seboj tudi po brstih. Rodni les sestavljajo: rodne šibice, brstike, brstiči, rodne pogace, zveržen les, cvetni šopi, medtem ko med lesnimi mladikami ločimo: voditeljice, stranske lesne poganjke in vodene poganjke. Iz lesnih mladice dobimo ogradne veje.

Sadno drevje obrezujemo od februarja naprej, če le ni hujšega mraza. Ločimo kratko in dolgo rez. Prva vpliva ugodno na razvoj mladice, druga pa na razvoj rodnege lesa. Obrezovanje začnemo od vrha navzdol, kov.

ker moramo na vrh posebno paziti, da nam ne uide v višino. Če je drevo visoko več kot šest metrov, ga je zelo težko oskrbovati, čistiti, obrezovati in škropiti. Ko obrezujemo moramo paziti, da so rane čim manjše in da pustimo zadnje oko na zunanji strani drevesne krone. Pri vsem tem je treba upoštevati, da je redčenje krone, ki daje drevesu svetlobo in več prostora, važnejši ukrep kot krajšanje poganjkov. Sadjarji namesto rezi tudi v vse večji meri uporabljajo upogibanje poganjkov, ki ima namen ujeti med rodnostjo in rastjo tako ravnotežje, ki bo dalo kar najbolj stalen in dober pridelek.

Z obrezovanjem so sadjarji vzgojili na desetine različnih drevesnih vzgoj, od najbolj umetelnih, kot so vzgoja Thomas Bouche, različne palmete in kordonci, do bolj preprostih vzgoj, kot so kotlasta krona in sadni grm. Za našega sadjarja sta predvsem pomembni piramida in kotlasta vzgoja na nizkem ali srednjem delu. Ti vzgoji sta preprosti in omogočata z odprto in zračno krono razmeroma velik in dober pridelek. Kotlasto krono vzgojimo tako, da že v prvem letu odstranimo na sadiki glavni poganjek (voditeljico) in pustimo rasti tri. Piramidna krona pa je v svetu sploh najbolj razširjena vzgojna oblika. Na 60 do 120 cm visokem deblu vzgojimo prvo ogradno vejo, nato pa tri ali štiri veje vzgojimo v naslednjih letih rasti. Ko tako dobimo osnovno ogrado, je obrezovanje naprej zelo preprosto, zato ima ta vzgoja tako veliko zagovornitv začetno od vrha navzdol, kov.

V. Koje

Toša Primožič: Zenica izpod Uršlje gore — olje.

Spremenjena taksa za izdajo potnih listin

V uradnem listu SFRJ, št. 54/67 je izšel zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o upravnih taksah in za del veljati januarja letos. Spremembe taksnega zakona so za veljavnost in vizume v potnih listih za potovanje v tujino.

Po prejšnji tarifi je bila veljavnost ali podaljšanje potnega lista 1.500 S-din, po novi tarifi pa 15.000 S-din. Taksa za vizum za eno potovanje stane 500 S-din, to je še nespremenjeno, za vizum za več potovanj pa znaša taksa od dose-danjih 1.000 S-din po novi tarifi 5.000 S-din. Povečano takso ni treba plačati tistim državljanom, ki odhajajo na delo, ali pa so že zaposleni v tujini s posredovanjem Zavoda za zaposlovanje.

Potni listom, ki so bili izdani ali pa dana viza do 15. maja 1967, poteče veljavnost z iztekom vize (na 6. strani v

potnem listu je vpisana veljavnost potne listine). Potni listi, ki so bili izdani za 10 let in v vizo za eno leto prenehajo veljati, ko poteče vizum. Poudarjamo, da so kot listine še veljavni, samo da morajo biti overjeni na novo veljavnost. Državljanje moti to, ker imajo potni list veljaven za 10 let in, ker vedo, da vize niso več potrebne, zato potujejo s takim potnim listom. Od takrat, ko smo izdajali potni list z veljavnostjo desetih let se je zakon spremenil in določa veljavnost potnega lista in vizuma dve leti.

Samo z veljavnim potnim listom — overjenim, lahko potujejo naši državljani v vse države, s katerimi imamo sporazum o odpravi vizumov. V decembru 1967 je bil sprejet sporazum še za Sovjetsko zvezo in Japonsko.

Mnogo občanov se zanima tudi zaradi družinskega potnega lista. Taksa je ista. Razlika je v tem, da morajo vpisani družinski člani na strani 5 v potnem listu potovati vedno z nosilcem potnega lista. Občani lahko potujejo tudi na skupni potni list. Pogoj je, da jih je najmanj pet in največ petdeset. Skupni potni list stane 18.000 S-din.

Gornjo informacijo dajemo zaradi zanimanja občanov za novo taksno tarifo za potne liste.

Iz oddelka za upravo politične zadeve

DVE ZGODBI

DOSTOJEN LOPOV

Ponavadi se tatvina strogo kaznuje, ali kakor pravimo, kaznuje jo zakon.

Zakon energično preganja ljudi, ki kradejo denar, obleko, gorilnike ali perilo s podstrešja. Take ljudi zakon kaznuje.

Razen sodne obsodbe kaznuje lopove tudi družba. Clovek, ki ga obsodijo več kot sedemkrat, se le s težavo giblje v družbi. Takšnega človeka družba obsodi za kriminalca.

Toda mnogo je ljudi, pravih zlikovcev, pravih kriminalcev, ki jih ne morejo ukrotiti niti ljudje niti zakon.

To so tatovi knjig. Najnevarnejši med vsemi.

Pravi lopov se trudi, da se pretihotapi v stanovanje ponoči, ko gospodarja ni doma. Ker se mu mudi, zgrabi prvo reč, ki mu pride v roke in zbeži.

Ko pregleduje svoj plen na varnem kraju, njegov duh nemalokaj klone. Zličke, ki so bile na prvi pogled srebrne, so iz čisto navadnega aluminija. Rjuha je zakrpana in takšne ni moč spraviti v promet... Plašč je ponošen, ovrtnik oguljen. Fotografije dekleta, ki jo je našel v plaščnem žepu, tudi ne more prodati.

Razen tega mu preti preganjanje zakona in nemara še celo trije meseci zapora.

Takšno je težko delo profesionalnega lopova.

Lopov, ki krade knjige, se obnaša drugače.

On pride le takrat, kadar zagotovo ve, da je gospodar doma. Na obisk ne prihaja ponoči marveč le na večer.

Takšen lopov je na pogled videti zelo kulturen. Obleden je svojemu položaju primerno. Lahko bi rekli, da je zelo dober gospodarjev znanec in ne krade kar na vrat na nos.

Najprej prične pogovor o kulturi. Napajajo ga s čajem. Navdušuje se nad sardinami z Daljnega vzhoda, ki si jih je gospodar namenil za zajtrk. Nazadnje gost, ko je pojedel vse sardine, stopi h knjižnim policam in začne:

»Čudovito knjižnico imate!»

»Da,« odgovori gostitelj nadvse vznemirjeno.

»Čudovite knjige,« nadaljuje lopov, »prav zares moram katero izmed njih prebrati.«

»Da,« reče gostitelj, čeprav bi hotel dejati ne.

»Ze precej časa si želim prebrati res kaj zanimivega.« S temi besedami vzame gost s polic tri po njegovem mnenju najbolj zanimive knjige in zamrma:

»To bo branje! To bo branje!»

Tudi gostitelju se zde te knjige najboljše, kar ima v svoji knjižnici.

Zato začne jecljati:

»Poglejte...«

Toda lopov je neizprosno.

»Vrnili vam jih bom čez teden dni. Celó v notes si bom zapisal. Vzel sem »Pikvikov klub.«

In prav zares si nekaj zapisuje v notes. Potem se poslovi od Mirona Neronoviča in odide. Knjig seveda nikoli ne vrne.

Pravi lopov vedno zapusti stanovanje brž ko more. Po ulicah in cestah ga nemalokrat gonijo miličniki in poskuša se jim izmuzniti. Lopov, ki krade knjige, odide počasi in z visoko dvignjeno glavo. Nihče ga ne bo preganjal. Nihče ga ne bo ustavil in strogo vprašal: »Kje si vzela te knjige? Takoj jih vrni, ali pa te bom ubil!»

In to je velika krivica. Ljudi, ki so popili naš čaj in pojedli naše sardine, je treba kaznovati. Potreben je zakon za lopove, ki kradejo knjige, zakon, ki bo zelo strogo kaznoval...

ŽIVLJENSKO ZAVAROVANJE

K mrs. Smith iz Teksasa je prišel mr. Sand, zavarovalni agent. — Mrs. Smith, — je rekel mr. Sand, — življenje je igra naključja, nihče ne ve, kaj mu bo prinesel jutrišnji dan. Zato sem prišel k vam. Možu, ki stoji sredi poklicnega dela, grozi tisoč nevarnosti. Tudi vaš mož je izpostavljen nevarnostim vsakdanjega življenja. Zato je treba modro misliti na bodočnost. Razumna žena sklene življenjsko zavarovanje. Kako lahko dandanes izgubimo življenje! Seveda večina mož neče slišati o kakšnem zavarovanju. Nihče neče priznati, da bi se nekoč lahko tudi njemu kaj pripetilo. In zato se obračam na žene, ki razumneje gledajo v bodočnost. Vaš mož je sodni izterjevalec, kajne?

— Tako je, je rekla mrs. Smith.

— Vidite, — je začel mr. Sandu obraz, — kako nevarno poklic! Vaš mož ima prav gotovo sovražnike, kajne? Vsak sodni izterjevalec stoji z eno nogo v grobu in kako lahko bi se kdo domislil, da napravi življenju vašega moža predčasen konec! Ponudijo mu na primer nedolžno skodelico kave, neopazno stresejo vanjo malo arzenika in konec je z njim!

— Mislite...?!

— Seveda. In vi bi ostali zapuščen in brez sredstev na svetu in nihče ne bi skrbel za ubogo vdovo! Kako koristno bi bilo za vas, če bi bilo življenje vašega moža zavarovano! Ze za majhen mesečni prispevek dobite v primeru njegove smrti precejšen znesek.

Mrs. Smith je pomislila.

— Pravzaprav imate prav, — je rekla.

— Kajne? — je vzkliknil zavarovalni agent. — Vi ste pametna in uvidevna žena, to sem takoj opazil. Dovolite, da takoj tukajle izpolnim prijavo?

Mrs. Smith je dovolila.

Cez četrto ure je bila zavarovalna pogodba sklenjena.

— Veseli me, — je izjavil zavarovalni agent s slavnostnim glasom, — da vam lahko v imenu naše zavarovalne družbe čestitam k tako ugodno sklenjeni pogodbi! Najpозneje čez tri dni boste dobili po pošti polico in boste lahko mirno gledali bodočnosti v oči!

— Zelo lepo, — je rekla mrs. Smith iz Teksasa in ob slovesu zavarovalnemu agentu dostojanstveno stisnila roko. — Samo eno vprašanje še: mi bo zavarovalnica hkrati s polico poslala tudi že kar arzenik?

TEŽKAKRI

Mimi

Malenšek

21

»Ne?« Nezaupljivo ga je pogledala. »V pijanosti se človek pokaže takega, kakršen je v resnici,« je dejala počasi in s poudarkom. »Stari ljudje so to zmeraj trdili.«

»Ne,« je rekel. Govoril je iz občutja velikega sramu in ponižanja. Glej, si je mislil, namenil sem se njo ponižati in zdaj sem jaz tisti, ki prosjači za prijaznost. Kako daleč bo to šlo? — »Pijača človeka poživini, je nadaljeval. Tudi to pravijo stari ljudje.«

»Ja. Hudo bo, če boš večkrat pijan.«

Na prag je spet prišel Miha in ona se nista mogla več pogovarjati. Cila se je obrnila in šla za vsakom v hišo. Ciril je ostal na predverju z rokami v žepih in s povešeno glavo. Lepo se je to začelo, si je dejal, prekleto dobro se je začelo...

9.

Ko je Ciril prvič spet srečal Mihela, je bil že dobra dva meseca poročen. Naletel je nanjo čisto slučajno, ko bi bil najmanj pričakoval: peljal je nekaj vreč cementa z železniške postaje za Anino hišo in ker je bil tovar mnogo težji, kot se je zdel na prvi pogled, stara kobila pa bolj nadasitljiva kot jeseni, je v klanecu počival. Podložil je kolo s coklo, sedel na voz in si prižgal cigareto, tedaj pa je prišla po klanecu Mihela. Videl jo je že od daleč: majhno, drobno dekle, razoglavo, v čisti katunasti obleki in rdeči jopici, ki je tiščalo žensko kolo v klanec. Bilo je, kakor da mu nekaj trenutkov sploh ni prodrlo do zavesti, da je to ona — nikoli je še ni bil videl s kolesom in mislil si je, da hodi na postajo in s postaje po bližnjici, kakor je delala včasih — potem pa mu je v širokem valu planila kri v glavo in strmel je vanjo, ko je prihajala po klanecu in postajala od trenutka do trenutka večja. Ko je bila že blizu, a ga še zmeraj ni opazila, je pomislil, da bi bilo najbolje, če bi takoj pognal — tako bi se ji umaknil — toda že naslednji trenutek si je dejal, da bi to ne imelo smisla — sploh se pa že celo večnost nista videla.

Bližala se mu je po klanecu in njemu se je zdelo, kakor da je med njima veliko več kot samo razdalja na ozkem pasu ceste, ki se je vidno manjšala. Med njima sta bila dva — ne, skoro trije meseci, odkar se nista več videla in potem še toliko drugega, same reči, preko katerih nista mogla. Medtem, ko je opazoval njene male roke, ki so držale krmilo kolesa in je ona še zmeraj gledala samo v cesto tik pred kolesom, je mislil, da si je pravzaprav včasih na tihem želel, da bi se srečala. Ob nedeljah, ko sta s Cilo hodila k maši, si je včasih mislil, da jo bo videl v cerkvi. Potem se je spomnil, da nikoli ni hodila v cerkev, niti tiste čase, ko je bila pri njih doma. Ob nedeljah zjutraj je imela navado, da si je prala svoje perilo ali pa si krpala in likala obleko, kakor bi hotela s tem pokazati, da so delovni popoldnevi in večeri gospodarjevi, nedeljska jutra in dopoldnevi pa so njeni. Toda hotel je biti pošten in si je prizadeval, da bi take misli odgnal. Kljub temu mu je bilo v cerkvi kaj čudno pri sru, ko je gledal na žensko stran in videl Cilo v družinski klopi, sklonjeno nad molitvenik — tam se mu je zdelo še bolj tuja kot doma in kakor da bi ne mogel prav verjeti, da je njegova žena, on pa njen mož.

Tudi se ni znašal, ko sta se prve nedelje po poroki vozila obiskovat njegove in njene bližnje sorodnike, da bi se seznanila z njimi. Takrat je Cila zmeraj nekoliko togo sedela na zapravljevcu, roke

je držala na praznjem krilu in med potjo sta si imela kaj malo povedati, pri sorodnikih pa si je vselej prizadevala, da bi bila prijazna in zgovorna, tako da so njegovi sorodniki navadno rekli: »Kar pravo ženo si dobil, Ciril! Ta pa bo!« — Kaj so mislili o njem, njeni sorodniki, ni zvedel, ker niso nikoli nič rekli. Bržčas niso bili preveč zadovoljni z njim.

Ciril se ni nikoli mogel otresti občutka, da sta si z ženo pravzaprav tuja. Prav tako tuja, kot tisti čas, ko je nekajkrat vasaov pri Gregorcu, preden so jo zasnubil zanj in mnogo bolj tuja kot včasih prej, ko je plesal z njo na veselnicah ali na kmečkih podih jeseni, ko so majili turščico ali meli proso. Zmeraj si je mislil, da bi jo pravzaprav lahko imel rad, če bi mu je ne bili vsilili za ženo, in da bi jo imel rad tudi, če ne bi bil prej spoznal Mihela. Upal je, da bo odtujenost med njima sčasoma izginila. Morebiti bi bilo lažje, če bi Cila ne bila tako ponosna. Včasih se je sprasoval, ali ga sploh ljubi, ali pa ga je vzela kar tako, zato pač, ker je bil Zaletelov grunt dobra pristopa. Zdelo se je, da ga ljubila ne bo nikoli (sicer pa bi bilo še bolj mučno, če bi hotela izsiliti njegovo ljubezen), toda od prvega dne je odločno pokazala, da je gospodinja in da se ne misli nikoli umakniti iz hiše, dokler je ne bodo odnesli. Ni mnogo povpraševala, začela pa je delati. Staro Podlesnico je že prvi teden odpravila in potem je delala sama. Ciril jo je videl vsepovsod: njena rdeča naglavna ruta je migljala med taberharicami, ki so grabile listje in trebile travnike, videl jo je, kako se sklanja nad razori in sadi krompir, vedno mirna, odločna in prav nič v dvomih, kaj ji je storiti. Z njim je govorila malo in nikoli brez potrebe, veliko pa se je pogovarjala s tastom. Kadar sta bila v pomenku, se je Cirilu zdelo, da je mečja, prijazenjša, skoro taka kot je bila nekoč davno prej, preden se je primožila k hiši. Njena prijaznost do očeta pa ni mogla premostiti prepada med njima.

Vsekakor si je Ciril prizadeval, da bi bil dober z njo. Nikoli ji ni ničesar ukazal. Ukazoval je še zmeraj očee. Ciril je bil gospodar, seveda, toda zdelo se mu je, da so ga tudi pri tem ogoljufali. Končno ni imel poguma, da bi se uprl očetu, kadar je ta trmoglavil po svoje, in mu zabrusil v obraz, da je preužitkar in naj se umakne v kot. Stari si je izgovoril bajto s čebelnjakom na koncu sadovnjaka, toda bajta je bila tako zapuščena, da ni bilo niti misliti, da se zares preseli vanjo. Sicer pa tega ni nihče pričakoval, Cila še najmanj. Še preden se je Ciril prav ovedel, se je Cila že začela v vsem obračati na tasta in nič kolikokrat je nejevoljen poslušal, kako ga je spraševala: »Ata, na kateri nrtvi bomo danes sadili?« Bila sta si tuja in zdelo se je, da bo tako ostalo za zmeraj.

Potem so bili še večeri. Ciril je ležal buden na postelji in gledal v strop, medtem ko je Cila na drugi strani šepetaje molila. (Kakor da bi ne bilo večerne molitve v hiši dovolj, si je mislil). Če jo je nagovoril, je samo stresnila z glavo in se ni dala motiti. Šele ko se je prekrizala, je vprašala kaj je hotel reči. »Nič,« ji je odgovoril in presunljivo jasno je čutil, da ji nima in noče nič reči. Boleče si je predstavljaval, kako bi bilo, če bi namesto Cile ležala na njegovi strani Mihela. Na ramah je čutil njene mehke rjave lase, v nosnicah je še zmeraj imel topli, posebni vonj njene polti, ki ga je včasih prevzel, da ga je globoko

v prsih zaskrbelo in predstavljaj si je, kako bi ležala v njegovem objemu in bi oba gledala v strop, v mehko, razpotegnjeno senco mrežastih zastorov, obarvano z modrikasto mesečino in bi si on navijal njene drobne kodre okrog prsta, medtem pa bi se pogovarjala tisoč neumnosti. Potem bi bil vesel, da so med njima in zunanjim svetom vrata, skozi katera nikoli ne bo nihče nepoklican vstopil in vsak večer, ko bi jih zaprl, bi ga spreletela radostna zavest, da je s tem izprl ves ostali svet. To, kar je hotel od Cile, pa je bilo pravzaprav preostalo. Postal je gospodar bitja, ki si ga ni nikoli želel in to bitje se je pokorilo njegovi volji, v tem pa ni bilo prav nič topline, nikakršno doživetje. Cila ni nikoli niti za trenutek pokazala, da si želi njegove bližine. Ni se mu več upirala, kot prvo noč — morda ker se je balo, da ne bi spet podiviljal — toda predajala se je njegovi volji, zvesta staremu kmečkemu izročilu, ki je spremeni-ljubezen v nekaj nedostojnejša in povzdignila tisto, kar ji je bilo zoprno, v veliko svetlo dolžnost, v žrtve, ki jo je sprejemala nase skoro obredno slovesno. Ko se je notranje nepotešen prevajal z njene postelje na svojo in legel med hladne rjuhe, bi bil najraje pobesnel. Hotelo se mu je vsati s postelje, stisniti pesti in rohniti, preklinjati in vpiti tako besno, kakor je včasih preklinjal nad štatljivimi konji, ki so se mu ustavili ravno, ko bi bili morali speljati voz v strmino. Toda to bi bilo nesmiselno in vse bi postalo še slabše. Ko mu je Cila nato z glasom, s kakršnim bi govorila z dobri-m znancem, kateremu je pravkar posodila nekaj, česar ji ne bo nikoli vrnil, voščila lahko noč, je samo zamrmral:

»Lahko noč...«

Potem je slišal, kako je vzela z nočne omarice uro budilko in naravnala kazalce, slišal je tenko brnenje zvončka, ko je navijala in vedel, da bo ura zjutraj ob pol petih zvonila. Zdal se ob pol petih. Pozneje, poleti, bo zvonila že ob štirih. Vsako jutro bo preslišal zvonjenje in Cila se bo dotaknila njegove rame, stala bo zraven postelje oblečena in z raztrganimi sandali na bosih nogah, kite z razmršenimi konci ji bodo tekale po prsih in bo rekla, kakor bi klicala zanikrnega pastirja:

»Ciril, pol petih je. Treba bo krmiti konje.« Včasih pa bo za spremembo rekla: »Ata so naročili, da danes daj Pramu merico ovsa.«

To je bilo brezupno, toda treba se je bilo sprijazniti s tem. Ciril se je skušal vživet v svoj novi položaj, kakor je najbolje vedel. Navsezadnje vsi kmečki ljudje živijo tako, si je dejal, ali pa vsaj večina. Čez nekaj let, ko bom starejši, me to najbrž ne bo več motilo. Takrat mi bo ugajalo, če bom lahko ob nedeljah popoldne zapregel konja v pred kratkim prelakirani zapravljevc in se z ženo odpeljal v sosednjo vas, obiskat botre. Cila bo postala postavna, nič več ne bo tako sloka kot zdaj in nosila bo obleke iz temne svile s širokimi gumbi ob straneh, ki bodo še bolj razširile njeno postavo in jo naredile zajetno. In ko se bova vračala s farnih semnje, bo držala v naročju zavoj iz grobega rjavega papirja, v njem pa semanje štruklje in bobe za popotnjo. Poprej pa se bo vse popoldne pogovarjala z botrami o tem koliko praščikov je storila svinja in kakšen kup jih namerava prodati, pa o kokoših in drugi ženski brkljarji. In zadržno bova oba pozabila, da sva nekoč hotela nekaj drugega in da so storili napak, ko so naju spravili v skupno posteljo...

Ni se mogel ubraniti posmehu, ki se je zmeraj primešal takim mislim. V njem je tlel celo zmeraj pričujoč

strah, da bo v resnici prišlo vse tako, kakor si predstavljaj si. Hkrati si je prizadeval, da bi šel v to smer. Nič drugega ne morem, si je ponavljal. Zdal je bil grunt tisti, ki ga je uklenil čisto in do konca. Zaletelov Ciril je še mogel razmišljati, da bi obrnil gruntu hrbet, Zaletelove-mu gospodarju pa kaj takega ni smelo prihajati na misel. Nikoli več! Nikoli več, si je ponavljal dan za dnem in si skušal izbiti Mihela iz glave. Rogal se je: Zenska je navsezadnje zmeraj samo ženska. Zadnje tedne se mu je zdelo, da zares začenja verjeti v to. Zdal pa je čisto nepričakovano prišla Mihela!

Bila je že prav blizu voza in tudi opazila ga je. Ciril je sedel na deski, vlekel cigareto in jo opazoval, kako si prizadeva da bi šla mimo njega kot da ga ne vidi. Nepremično je strmel vanjo, ona pa je samo za trenutek dvignila pogled in ga spet povesila. V njenih svetlih očeh je opazil nekakšno grozo, podobno tisti, ki jo je zmeraj spet videval pri njej, kadar jo je ljubkoval ko sta bila še skupaj in ki tudi pozneje ni izginila, kot bi se bila zrasla z njo. Ko je šla tik mimo voza, tako blizu, da bi se je mogel dotakniti, če bi le stegnil roko, je skočil dol in jo pozdravil:

»Dobro dan, Mihela!«

Komaj slišno mu je odzdravila in tiščala kolo naprej. On je sunil coklo izpod kolesa in švknul po kobili: »Hii-jo- — Od kdaj se pa voziš s kolesom na postajo?« je vprašal.

»Lojza mi ga je posodila,« je rekla. »Bila sem pozna — skoro bi bila zamudila vlak.«

»A, tako,« je rekel in prijel vajeti.

Šla sta vžrlic po cesti. Ona se je umaknila s kolesom čisto na rob, on je držal vajeti in poganjal leno kobilo. V obeh je drhtelo pričakovanje, nekaj neizgovorjenega ju je mučilo, kar bi si bila rada povedala, a si nista prav upala začeti. Končno je rekel Ciril:

»A sva si res tako tuja, da si hotela mimo mene kar brez pozdrava?«

»Sam najbolje veš,« je rekla tiho.

Utihiil je in švknul po kobili. Po teje cesti sva se vračala iz mesta, je mislil, takrat, tisto nedeljo s plesa. Tako malo sva se še poznala! Kdo bi si bil mislil...

»Nisem toliko kriv, kot se ti zdi,« je rekel.

»Saj vem,« je rekla z nekakšnim posebnim, tako potrtim glasom, kakor bi jo bil pravkar udaril. Presenečeno ji je pogledal v obraz. »Torej nisi huda name?« je vprašal v napetem pričakovanju.

»Ne vem,« je rekla. Prizadevala si je, da bi mu nekoliko pojasnila, kaj misli. »Hud biti — to ni prava beseda zato. Končno sem bila sama kriva. Morala bi bila pomisliti... A nekoliko si bil tudi ti kriv,« je rekla in ga pogledala. »Ni ti bilo treba začeti z menoj.«

»Marsičesa bi ne bilo treba na svetu,« je rekel mračno.

Ni ga razumela in je odkimala. On se je zagledal preko doline spodaj in čez polja, drhteča v prigrcevi popoldanskega sonca, kakor bi tam iskal besed, s katerimi naj ji pojasni.

»Na primer,« je rekel, »bi ne bilo treba, da so ljudje še zmeraj tako prekleto starokopitni! Otrok sem še bil, smrkavec, ko je bila vojna, in že takrat sem videl, da stvari nimajo tiste vrednosti, kakršno jim pripisujejo ljudje. Videl sem goreti hiše in končno sem tudi ljudi videl umirati. A ni to tako, kakor da nobena reč na svetu nima resnične vrednosti? Potem se spominjam časa, ko je bila zadruga na vrsti. Stari je hodil okrog, kot bi ga bili obsodili na vislico! A ni

(Se nadaljuje)

šport šport šport

ŠMARČANI NAJBOLJŠI

V telovadnici rudarskega šolskega centra je bilo ekipno občinsko prvenstvo šolskih športnih društev osnovnih šol v namiznem tenisu. Sodelovalo je 8 ekip in sicer iz osnovne šole Gustava Šiliha in Miha Pinter-Toledo iz Velenja, I. osnovne šole iz Soštanja in osnovne šole iz Šmartnega ob Paki.

Najzanimivejše je bilo finalno srečanje med ekipo Gustava Šiliha in II. ekipo Šmartnega. Po zelo izenačenih igrah so zmagali Šmarčani z rezultatom 3:2.

Podgoršek (S) : Kugonič (V) 0:2 (20:22, 18:21)

Omladič : Pistotnik 2:0 (21:13, 21:13)

Krajnc-Podgoršek : Kugonič-Pistotnik 2:0 (24:22, 24:13)

Omladič : Kugonič 1:2 (21:23, 21:16, 14:21)

Podgoršek : Pistotnik 2:0 (21:12, 21:16)

Najboljši med posamezniki je bil Oto Kugonič G. S. Velenje, ki je v vseh srečanjih zmagal.

Zmagovalni ekipi je predal pokal predsednik občinske zveze za telesno kulturo Velenje Edvard Centrih.

Med dekletji, ki so igrala v posamezni konkurenci, je bila najboljša Metka Gerlanc (GS Velenje) pred Jožico Steblovnik (Šmartno) in Marjeto Geršak (GS Velenje).

VELENJČANI ZMAGOVALCI

Na drugem turnirju II. slovenske judo lige v Račah so največ uspeha imeli velenjski judoisti, ki so premagali oba nasprotnika. Ptujsko Dravo z rezultatom 47:0 in Rače 62:0.

Za uspeh so zaslužni vsi borci, saj so pokazali veliko znanja in borbenosti. Izidi ostalih borbo so: Branik II : Rače 47:10, Branik II : Drava 47:10.

Rezultati Velenjčanov:

Velenje : Drava 47:10

Grobenik - Tomanič 10:0

Tanjšek - Selih 7:0

Apat - Emeršič 10:0

Tepej - Duh 0:0

Simončič - Cvetko 10:0

Divkovič - Potočnik 10:0

Skrpač - Breznik 0:0

Velenje : Rače 62:0

Grobenik - Strmšek 7:0

Tanjšek - Milič 10:0

Usar - Jankovič 10:0

Krajšek - Vidmar 10:0

Simončič - Suster 10:0

Divkovič - Borovnik 10:0

Skrpač - Verle 5:0

Lestvica:

Branik II	4	4	0	0	181:30	8
Velenje	4	4	0	0	166:30	8
Impol II	4	2	0	2	125:100	4
Maribor II	4	2	0	2	70:95	4
Murska Sob.	4	1	0	3	53:107	2
Drava	4	1	0	3	60:154	2
Rače	4	0	0	4	50:189	0

250 otrok je smučalo

Ugodne snežne razmere so omogočile, da je že v prvi polovici zimskih počitnic pod strokovnim vodstvom smučalo več kot 250 otrok. Ti so na tečajih v Soštanju, Šmartnem ob Paki, Velenju in Paškem Kozjaku pridobili veliko novega znanja. Posebno viden je bil napredek tistih, ki so letos prvič stopili na smuč.

Posebno intenziven je bil tečaj na Paškem Kozjaku, kjer so tečajniki smučali kar pet ur dnevno dopoldan tri in popoldan dve uri. Mimo tega pa so jih s predavanji seznanili s smučarsko opremo, o vrstah snega in mazanju smučí, nevarnostih v gorah in o tekmovalnem smučanju. Priredili so tudi zabavni program s

»smučarskim krstom«. Zadnji dan pa so tečajniki tekmovali. V štirih kategorijah skupinno so se pomerili med seboj.

Med najmlajšimi so med pionirji zmagali — Matjaž Vrtovec pred Bojanom Ambrožem, Acom Iodorovičem. Pri pionirkah je med desetimi tekmovalkami zmagala Eta Gaberšek pred Ando Ambrožič in Ireno Ževart.

Najstarejši so bili starejši pionirji, kjer je med 17 tekmovalci bil najhitrejši Roman Tamše pred Ervino Zgajmajstrov in Vladom Goršičem.

V najboljši skupini na zahtevnejši progi je zmagal Oto Kugonič pred bratom Danielom tretji pa je bil Boris Žickar.

KREVELJ ZMAGAL V SKOKIH

Na 45 metrski skakalnici je domači smučarski klub Partizan-Rudar priredil meddruštvene tekme v skokih. Nastopilo je 31 tekmovalcev iz Mozirja, Celja, Vojnika, Andraža, Soštanja, Vranskega in Velenja. Najbolje so se odrezali domačini, ki so v vseh treh konkurencah zmagali.

Rezultati:

Krevselj (Velenje) 184, 26,5 (38,5)

Čepelnik (Soštanj) 183,6 (35,5 38,5)

Spegel (Velenje) 179,7 (37,5 38)

St. mladinci:

Zupanc (Velenje) 162,0 (37, 38)

Smon (Mislinje) 127,6 (29, 30)

Spes (Vojnik) 116,6 (37,5 29)

MI. mladinci:

Sredenshek (Velenje) 153,2 (32, 33,5)

Per (Velenje) 136,4 (30, 31)

Klemenc (Mislinje) 125,3 (28, 29)

V nedeljo, 11. februarja bo ob 10.30 na 45-metrski skakalnici v Velenju

XIII. državno prvenstvo v smučarskih skokih za mladince

Ljubitelje smučanja vabimo pod skakalnico v Velenju.

Smučarski klub Velenje
Turistično društvo Velenje

ENOTNE DIMNIKARSKKE CENE V SLOVENIJI

DIMNIKARSKO PODJETJE PREVALJE

CENIK

O NAJVIŠJI TARIFI ZA DIMNIKARSKKE USLUGE

Za območje občine VELENJE se predpisuje najvišja tarifa, do katere lahko DIMNIKARSKO PODJETJE PREVALJE (v nadaljnjem besedilu »DIMNIKARJI«) določajo cene za vse vrste dimnikarskih storitev:

Kurilne in dimovodne naprave	Po normativu minut	Cena po normativu a 0,02 N-din minuta
1. člen		
Dimniki:		
1. Plezalni dimniki v zaseb. gospodinjstvih:		
a) do vključno 4 etaže	32	3,84
b) do 6 etaž	39	4,68
2. Plezalni dimniki v zavodih, gostiščih, menzah, pekarnah, slašč. in centralnih kurilnih naprav:		
a) do vključno 4 etaže	52	6,24
b) nad 4 etaže	58	6,96
3. Neplezalni (ozki) dimniki v zasebnih gospodinjstvih:		
a) do vključno 3 etaže	16	1,92
b) do vključno 6 etaž	14	1,68
c) nad 6 etaž	13	1,56
d) priključki na šunt dimnik	16	1,92
e) od etažnih kotlov za centr. kurjavo v zgradbi do dveh stanovanj	17	2,04
4. Dimniki kurilnih naprav v zavodih, gostiščih, menzah, pekarnah, slašč. in od centralnih kurilnih naprav:		
a) do 6 etaž	42	5,04
b) nad 6 etaž	45	5,40
5. Stedilniki:		
a) z eno pečico in kotličem	18	2,16
b) z dvema pečicama in kotličem ali prenosni stedilnik	24	2,88
6. Stedilniki v zavodih, gostiščih, menzah in podobno:		
a) mali stedilniki	44	5,28
b) srednji stedilniki	55	6,60
c) veliki stedilniki	67	8,04
7. Peči:		
a) navadna pekovska ali slaščičarska peč	53	6,36
b) parna pekovska ali slaščičarska peč — z eno etažo ali pečico	59	7,08
— z več etažami ali pečicami	88	10,56
c) peči (male) do 2 m ² ogrevne površine in do 1 m cevi	25	3,00
č) peči (velike) nad 2 m ² ogrevne površine	31	3,72
8. Kanali:		
od centralnih kurilnih naprav, pekov, ali slašč. peči in podobno:		
a) plezalni do 4 m dolžine	42	5,04
— za vsak nadaljnji meter	5	0,60
b) neplezalni do 4 m dolžine	28	3,36
— za vsak nadaljnji meter	2	0,24
c) dimovodi v zasebnih gospodinjstvih do metra	2	0,24
9. Centralne kurilne naprave:		
a) do 8 m ² ogrevne površine	59	7,08
b) do 15 m ² ogrevne površine	69	8,28
c) od 15 m ² do 20 m ² ogrevne površine	95	11,40
č) nad 20 m ² ogrevne površine	140	16,80
10. Kotli:		
a) v zasebnih gospodinjstvih	14	1,68
b) zavodih, restavracijah in podobno	28	3,36
11. Izžiganje dimnikov:		
a) v pritličnih stavbah (za prvo etažo)		5,90
b) za vsako nadaljnjo etažo		0,80

Dimnikarska organizacija sme zaračunati za dimnikarske storitve za dela, ki niso navedena pod 1. členom po osnovi rezijske ure 9,00 N-din razen za industrijske in podobna dela. Za dimnikarska dela, ki so združena z vročim, nevarnim ali drugače otežkočnim opravljanjem ter dela, ki se opravljajo med 20. in 6. uro se sme zaračunati do 50% pribitka k ceni pod 1. členom oziroma na rezijsko uro.

Za dela, ki jih dimnikar opravlja oddaljeno nad 3 km od sedeža obrata sme zaračunati na ceno pod 1. členom ali rezijsko uro 30% pribitka.

3. člen
Dimnikarske storitve v industrijskih objektih, centralnih parnih kotlov, njih kanalov in dimnikov, ter

4. člen
Dimnikarsko podjetje lahko svoje usluge zaračunava pavšalno po trosmesečjih.

5. člen
Dimnikar mora izdati potrdilo z naslednjimi podatki:

Cenik stopi v veljavo s 1. oktobrom Prevalje, dne 18. oktobra 1967

Soglasje službe za družbeno kontrolo cen pri Skupščini občine Velenje, dne 26. 10. 1967.

Direktor
Stern Ivan I. r.

H. Klančnik I. r.

RAZGLAS

Po 6. točki navodila o postopku z najdenimi predmeti (Uradni list FLRJ, št. 93/49) objavlja oddelek za upravno-politične zadeve Skupščine občine Velenje, da so bili na območju občine najdeni spodaj navedeni predmeti:

- Moško kolo znamke »ROG« športno, št. 29507 najdeno v Velenju na Koroški cesti,
- žensko kolo znamke »ROG«, najdeno v Soštanju na Trgu Svobode,
- moško kolo znamke »ROG«, najdeno na Glavnem trgu v Soštanju,
- žensko kolo znamke »VIOLETA«, črne barve, najdeno v Soštanju,
- žensko kolo neznane znamke, zelene barve, najdeno v Soštanju,
- moško kolo znamke »ROG«, črne barve, najdeno v Topolšici,
- moško kolo neznane znamke, najdeno na Glavnem trgu v Soštanju,
- moško kolo znamke »PRETIS«, najdeno v Soštanju,
- moško kolo znamke »ROG«, črne barve najdeno v Soštanju,
- žensko kolo znamke »ROG«, črne barve, najdeno v Soštanju,
- moško kolo znamka ni znana, črne barve, najdeno v Soštanju in
- fotoparat znamke »Smena« vzeti iz avtomobila v Družmirju v letu 1966.

Prosimo lastnike predmetov, da jih dvignejo pri oddelku za upravno politične zadeve Skupščine občine Velenje v roku 12 mesecev po objavi tega razglaš. Po tem roku bodo predmeti last družbenega premoženja. Najdene predmete lahko dvignete vsako sredo popoldan.

Martin Tovornik, I. r.
Načelnik

»Izposodil« si je denar

Višje delavsko razsodišče pri centralnem delavskem svetu rudnika lignita Velenje je v mesecu januarju obravnavalo težjo kršitev delovne dolžnosti delavca zunanega obrata Konrada Unterlehnerja, kurirja.

Konrad Unterlehner je bil obtožen, da je v mesecu decembru prevzel z obračunskih mest gotovino v zneskih: enkrat 430 N-din, drugič pa 290 N-din, oziroma 274 N-din, katero bi moral predati in izročiti blagajnikoma na rudniku in v delavskem klubu. Tega pa ni storil, temveč si je denar pridržal in ga porabil za svoje potrebe. S tem je storil težjo kršitev delovne dolžnosti po členu 10/2, 3 in 9 pravilnika o odgovornosti delavcev, ker je zlorabil svoj položaj in dano mu pooblastilo in storil dejanje, ki ovrta in onemogoča pravilno delovanje rudnika ter neupravičeno pridržal in porabil družbeni denar v svojo korist.

Višje delavsko razsodišče, ki je zaslislalo obtoženega in prebralo pismene izjave priče — uslužbenk Mare Šmidhofer in Jožice Razdevšek, je prišlo do prepričanja, da je dejanje sto-

ril z namenom, da denar porabi zase. Obtoženi Unterlehner je dejanje priznal ter se pokesal. V svojem zagovoru je dejal, da je imel namen »izposojeni« denar vrniti, vendar ker je bil toliko prezadolžen, tega ni mogel takoj storiti. Delavsko razsodišče je njegovega zagovoru verjelo, vendar vsekakor tak način ravnanja z družbenim denarjem ni dovoljen, kar je vsem poštenim občanom znano. Z ozirom na njegovo dosedanje delo in na težji finančni položaj, v katerem je zašel popolnoma po lastni krivdi, na tako in podobno dejanje ni bil upravičen. Višje delavsko razsodišče mu je to delno štel med olajševalne okolnosti ter mu izreklo ukrep zadnjega opomina pred izključitvijo iz delovne organizacije. Unterlehner se je obvezal, da bo škodo v znesku 967 N-din povrnil.

-CAN

V STIXU disciplinsko odpustili računovodja

V velenjskem Stixu, podjetju za izdelavo pohištva, so imeli 29. decembra lani javno obravnavo zaradi kršitve delovne discipline njihovega računovodja RUDIJIA SATLERJA. Zadeva je zanimiva zato, ker gre za enega izmed redkih primerov, ko so zavoljo kršitve delovne discipline poklicali na odgovornost vodilnega uslužbenca. Do zdaj smo zabeležili le takšne primere kadar so v delovnih organizacijah izrekli disciplinske ukrepe zoper delavce na manj pomembnih delovnih mestih.

Komisija za zaščito delovnih dolžnosti, je na javni obravnavi, v prisotnosti R. Satlerja in ob zaslusljanju prič, ugotovila krivdo in se izrekla za njegovo izključitev iz delovne organizacije. Predlog komisije je zatem sprejel z veliko večino delavski svet podjetja, ki ga predstavlja celotna delovna skupnost. Za izključitev je tajno glasovalo 30 članov, štirje pa so bili proti.

Rudija Satlerja, po poklicu trgovskega pomočnika, ki je bil v podjetju od 1. 5. 1963 leta, so izključili zaradi kršitve delovne discipline. V obrazložitvi odločbe, ki jo je 30. 12. p. l. izdal delavski svet je navedeno, da je ta dne 22. novembra med delovnim časom okrog 5 ur zasebno risal in kopiral načrt za garažo. V mesecu novembru je opustil kontrolo nad pravilnostjo izračuna osebnih dohodkov in ni dal potrebnih navodil za obračun osebnih dohodkov za isti mesec, potem ko so spremenili in dopolnili pravilnik o delitvi

osebnih dohodkov. Zaradi teh pomanjkljivosti je prišlo do hujšega nezadovoljstva in ostrega reagiranja v podjetju. Dne 16. 12. so delavci za krajši čas prekinili delo, ker niso zaradi Satlerjeve malomarnosti dobili v redu izplačane osebnih dohodke.

V Stixu so zatem naročili pregled finančnega poslovanja. Finančni inšpektor je ugotovil nezaupljivo vedenje in razne nepravilnosti knjižb.

Hotel PAKA VELENJE

- Mednarodni barski program
- Strip-teas Strip-teas
- Vsak dan razen ponedeljka

Njegov konjiček je...

Mislil sem, da je vedno zamišljen in tih, skratka takšen kot ga srečujem na ulici. Ko pa sva začela pogovor sem imel poleg sebe sobesednika, ki mi je marsikaj povedal in zaupal.

»Ze pred dvajsetimi leti sem začel. Sam, brez pomoči. S svinčnikom, kasneje pa sem začel mešati barve. Veliko sem jih zmešal in neuporabljene odvrget, ker nisem vedel kolikšno količino bom rabil.«

— Precej slik ste že narisali, kajne? Sedaj jih bo že okoli tri tisoč. Toda, če pogledam prve, me posili smeh. Tudi takrat ni bilo drugače. Jaz sem se trudil in risal, ljudje pa so se mojim »umetniškim« smejali. Več smeha je bilo kot pa uspeha.

Mišo Skornšek

Toda Miša Skornška to ni omajalo. Vzel je copice in paleto in še z večjo vnemo nadaljeval. Ljudem so začele njegove slike postajati všeč. Postal je slikar, ki je delal po naročilu. »Za dva tisočaka mi nariši gozd, oblako nebo in jelena,« so se glasila naročila. »Naj bo,« je dejal Mišo. Praksa dela mojstra.

Iz slikarja, ki je večinoma prerisoval, se je razvijala samostojna ustvarjalna osebnost. Zdaj imajo likovna dela amaterskega slikarja Miša Skornška že svojo panto, ki jo je sam ustvaril in razvijal.

»Slikati želim predvsem preproste ljudi in prikazati socialne probleme. V mojih delih je tudi nekaj ironije. Pa naj bo. Prikazujem še vedno ukoreninjene slabe navade ljudi, ki so prišli v novo mesto iz povsem drugega okolja. V tem mestu živijo lepo in spodobno vse do tle, dokler se v njih ne zgane prirojena navada. Takrat se ne morejo več vzdržati... Kaj jim mar spodobnost, petnajstega v mesecu je pri hiši denar. Zdej je čas, da ga porabijo, da izkoristijo možnost, ker nihče ne ve kaj bo prinesel jutrišnji dan. Zavedo se šele takrat ko zmanjka denarja in ko otroci prosijo kruha. Opozoriti želim, da so tudi v urejeni družbi problemi. S tem ko slikam pogoste navade običajnih ljudi pa se mi zdi, da okolica moja dela tudi ugodno sprejema. Ljudje razumno kar narisem.«

Mišo Skornšek je že petkrat samostojno razstavljal in sicer v Topolšici, Velenju in Sošanju. Zadnja njegova razstava je sedanja v delavskem klubu. S temi razstavljenimi deli bi rad gostoval še v Sošanju.

»Za zadnjo razstavo v Velenju sem se dalj časa pripravljala. Razstavljam predvsem zavoljo tega, ker želim, da bi bili do domačih amaterskih slikarjev bolj pozorni.«

Njegov konjiček je...

Delovni načrt krajevne skupnosti bodo v Velenju obravnavali na zborih volilcev

Letos bo velenjska krajevna skupnost rabila 94.571 novih dinarjev za svojo dejavnost. Sestavili so že delovni načrt. Vendar so sklenili, da se bodo o njem pogovorili še na zborih volilcev. Želijo, da bi pri dokončnem oblikovanju programa dela sodelovalo čimveč Velenjčanov. S tem namenom objavljamo dejavnost, ki jo nameravajo letos izvajati.

● **Popravlilo Ljubljanske ceste**
Na Ljubljanski cesti bodo napeljali javno cestno razsvetlavo za naselje in postavili 6 svetilk. Naredili bodo občestni jarek in cestni propust. Nekatera dela bodo prostovoljno naredili občani sami.

● **Popravlilo Partizanske ceste**
Popravili bodo obstoječo brv in cesto od odcepa Koroške ceste proti Dinusu ter Partizansko cesto. Vsa dela bodo naredili prebivalci sami.

● **Celjska cesta**
Celjsko cesto bodo letos povsem uredili, in sicer od Camleka do Gorogranca ter od Vegradovih garaž do Čuježve hiše.

● **Ureditev otroških igrišč**
Na otroškem igrišču ob Saleški cesti bodo popravili in

preplekali rekvizite. Uredili bodo nekaj novih naprav za starejše otroke in popravili poti.

Za otroke Tomšičeve, Bračičeve, Jenkove in Efenkove ceste bodo zgradili manjše otroško igrišče.

● **Socialno delo pri krajevni skupnosti**
Ustanovili bodo izposojevalnico za nego manj premičnih in nepomičnih starostnikov in drugih bolnikov.

● **Varstvo otrok**
Ustanoviti nameravajo varstveni oddelek za predšolsko mladino in pomagati socialno ogroženim otrokom pri plačevanju oskrbnin.

● **Pionirski hišni sveti**
Program za pionirske hišne svete je pripravila posebna ko-

misija. Predvidevajo, da bi taki sveti skrbeli za urejeno okolico pred blokci, pripravljali kulturne programe ob praznovanjih, izražali posebno pozornost bolnikom, sošolcem in starejšim ljudem (npr. obiski s cvetjem, pomoč sošolcem pri prepisovanju snovi, nudenje uslug starejšim pri spravljanju kurjave), uredili pionirske kotičke in prirejali izlete. Poleg napisanih nalog bo vodil vsak pionirski hišni svet dnevnik dela. Ob koncu šolskega leta bodo najboljši pionirske svete nagradili.

● **Izobraževanje**

Skupaj z občinsko zvezo prijateljev mladine bodo pripravili šolo za starše ali vsaj posebna predavanja.

● **Ureditev cestne javne razsvetljave**

Otroci prihajajo v vrtec po nerazsvetljenih ulicah. Stritarjeva, Stanetova, Šlandrova, Kosovelova in Kersnikova cesta ko še danes nerazsvetljene. Zato nameravajo te ulice letos razsvetliti. Za to bodo rabili 20 tisoč dinarjev.

Prijavljanje tujih državljanov ob spremenjenem delovnem času občinske uprave

Občinska uprava in njeni organi delajo od 1. 1. 1968 s spremenjenim delovnim časom. Ob sobotah občinska uprava, kakor tudi krajevni uradi ne delajo. K občanom prihajajo ravno ob sobotah na obiske sorodniki ali znanci, ki so tuji državljanji. Zakon o gibanju in prebivanju tujcev v Jugoslaviji določa v 77. členu, da se lahko zasebni stanodajalec kaznuje do 20.000 S-din ali do 30 dni zapor, če ne prijavi začasnega prebivališča tujca.

Naši državljanji imajo sorodnike, ki so dalj časa v inozemstvu in so postali tuji državljanji. K nam prihajajo s tujim potnim listom. Prav tako je potrebno prijaviti tudi tiste naše državljanje, ki bivajo v inozemstvu že dalj časa in nimajo pri nas več stalnega državljanstva, imajo pa stalni jugoslovanski potni list.

Vsak zasebni stanodajalec mora izvršiti prijavo začasnega prebivališča, ne pa odjave. Odjavo je treba dati samo v primeru, da je tujec spremenil bivališče v istem kraju.

Oddelek za upravno politične zadeve
Skupščina občine
Velenje

BOLEZNI IN ZDRAVLJENJE

Pozna jesen, zima in zgodnja pomlad so priča hudim zastrupitvam z ogljikovim monoksidom, plinom, ki nastane pri nepopolnem izogrevanju. Ta plin je še posebno zahrbtni zaradi tega, ker nima duha niti barve ali okusa.

Pri nas in po svetu so časniki vsak dan polni žalostnih novic o žrtvah, ki jih je umoril ta plin, npr.:

— Mrzlega zimskega dne so našli v posteljah v zaprtem stanovanju mrtve vse družinske člane.

— V zaprti garaži so našli mrtvega šoferja v avtomobilu.

— Ko se je družina, ki se je vozila z avtomobilom po neki irski cesti, ustavila, da bi občudovala razgled, je mati odkrila, da sta otroka na zadnjem sedelu mrtva.

— Iz neznanega vzroka je zapeljal z avtomobilom s ceste in se ubil.

— Na družinskem izletu je moža presenetil pri peki čevapčičev dež, zato je odnesel roštilj v bližnjo šupo. Ko ga je našla žena, je bil že mrtev.

— In tako naprej. Smrt je presenetila družino, ker so imeli zaprta okna, da bi jim bilo toplo, dimnik pa je bil zadelan s sajami. Sofer v garaži je pri zaprtih vratih ogreval avtomobil s prižiganim motorjem. Otroka sta umrla ker je bila izpušna cev avtomobila pregoreta ali poškodovana. Iz istega vzroka je zavozil s ceste. Kuril je z ogljem v zaprti šupi.

V vseh teh primerih izogrevanje ni bilo popolno, ker za ogenj ni bilo dovolj kisika. Posledica tega je bilo nastajanje ogljikovega monoksida, ki je povzročil nesrečo. Sicer pa pri vsakem izogrevanju nastane nekaj tega plina, posebno še v avtomobilskih motorjih, ki so zelo nevarni, če odvod plinov skozi izpušno cev ni v redu ali pa če plini nimajo izhoda na prosto.

Ta plin ima grdo lastnost, da se veže s krvnim barvilom 200–300 krat hitreje kakor kisik in zaradi tega že majhna količina plina onesposobi precej rdečih krvničk, ki prenašajo sicer kisik v krvi. Brez kisika pa življenje ni mogoče. Nastane torej notranja zadušitev.

Niso vsi ljudje enako občutljivi na ogljikov monoksid.

NEVARNOST ZASTRUPITVE Z OGLJIKOVIM MONOKSIDOM

Majhni otroci, stari ljudje, izmučene, sestrane in bolne osebe so občutljivi znatno bolj kakor popolnoma zdravi odrasli ljudje v tako imenovani produktivni dobi.

Poleg smrtnih nevarnosti, ki nastopi pri precejšnji nenadni množini plina, poznamo zastrupljenja, ki jih povzročajo mnogo manjše količine, ki se jih niti ne zavedamo. Mestno prebivalstvo vdihuje ta plin včasih kar v precejšnji meri zaradi izpušnih plinov avtomobilskih in drugih vozil, posebno v prometnih ulicah in ob prometnih cestah, k temu se pridružujejo plini iz tovarniških dimnikov. Če je vreme mirno ali če se spremeni temperatura zraka, je situacija seveda še slabša. Kadilci si poleg tega dodajajo še določeno količino ogljikovega monoksida, posebno tisti, ki kade cigarete. Ti pa so v večini. Ta zastrupljenja z manjšo koncentracijo plina povzročajo najprej poslabšanje ostrine vida, pozneje občutek tiščanja za čelom, lahek glavobol in razširjenje ožilja v koži, ki postane zaradi tega rdeča, če se to stopnjuje, nastane močan glavobol z občutkom kljuvanja v sencih, še pozneje pa se glavobol stopnjuje, pojavi se slabost, vrtoglavica, bruhanje, kolobarji pred očmi in tudi nezavest.

Marsikateri glavobol gre na račun zastrupljenja z manjšo količino ogljikovega monoksida, čeprav bolnik išče vse mogoče druge vzroke. Isto velja za nenadne nezavesti ali slabosti, ki jih spremlja glavobol.

Prva pomoč pri zastrupljenju s tem plinom je, da takoj odpremo okna in vrata, da je mogoče vstop svežemu zraku. Še bolje pa je, da zastrupljenega odnesemo na plano in mu takoj nudimo umetno dihanje po sodobni metodi — usta na usta. Paziti pa je treba, da zastrupljenec ni mraz, ker ohladi-tev telesa pomeni manjšo potrebo po kisiku, kar je lahko usodno. Torej, če ga odnesemo ven, ga je treba dobro pokriti in sploh ogrevati.

Da bi bilo v hladnem obdobju čim manj osmrtnic zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom, je treba dobro prečistiti vse dimnike pred kurjenjem peči — velja seveda tudi za oljne peči — pregledati dimno napeljavo, da ni razpok in da so stiki primerno zatesnjeni. Avtomobilisti naj ne ogrevajo svojih vozil v zaprtih garažah in pregledajo naj izpušne cevi za ogrevanje vozila, da ne bo zaradi napak prišlo do uhajanja plina v vozilo. Vsi tisti, ki imajo opravka s kakršnimkoli ognjem, pa naj se zavedajo, da izogrevanje v zaprtih prostorih zahteva dovolj kisika in tudi pravilen odvod nastajajočih plinov, ker je sicer nevarnost, da bodo zaspali in se ne bodo več zbudili!

Po nesreči pobegnil

Na Kajuhovi cesti v Sošanju se je v torek, 16. januarja zvečer ob 9. uri pripetila huda prometna nesreča. ALOJZ VINKLER je peljal proti Velenju osebni avto z reg. št. MB 199-42. Nenadoma je zapeljal na levo stran ceste in zadel kolesarja MIHAELA JANA. Ta je bil hudo poškodovan. Voznik Vinkler je pustil ponesrečenca na cesti in pobegnil. Ko so ga prišli v Velenju, so mu odvzeli kri in pregledali, če ima v krvi alkohol. Na fotografiji: avtomobil s katerim je Alojz Vinkler pobegnil po nesreči, na cesti pa pustil močno poškodovanega kolesarja.

od 18 do 96 let

Brez nege ni lepote

Sama mladost še ne pomeni lepote. Nenegovano lice, roke, umazani lasje — uničujejo tudi najlepši izgled in kasneje se vse te pomanjkljivosti večkratno maščujejo.

Ze pri štirinajstih letih bi morali pričeti z nego kože. Od štirinajstega do šestnajstega leta je koža lahko: gladka in čista, mastna z mozolji. V tem času govorimo o treh vrstah kože. Vsaka pa potrebuje svoj način nege.

Čista in gladka koža ima drobne pore (luknjice) in je malo rožnata. Da bi vedno ostala takšna, jo je treba negovati.

● **Vsako jutro:** lice, vrat in dekolte umijte z mlačno vodo. Vode nikar ne štedite! Po umivanju namažite kožo s kremo, ki vsebuje dosti vlažnosti. Krema mažite vedno od spodaj navzgor. Ne delajte nobenih grimas, ker se bodo prekmalu pojavile gube.

● **Vsak večer:** z otroškim milom in mlačno vodo si dobro umijte lice, vrat in dekolte. Namesto brisače vzemite kosček vate, ker boste z njo te-

meljiteje obrisali obraz. Nazadnje spet namažite obraz s kremo, ki vsebuje dosti vlažnosti.

KAJ JE PRAVA LJUBEZEN

Kadar ji on želi izročiti vso plačo, ona pa je noče sprejeti.

Kadar on opazi, da je čedna, in ji to reče.

Kadar ona pripoveduje o svojih doživljajih in jo on posluša.

Kadar ona joče in vzame on to resno.

Kadar ona kupuje drago torbico in se on ob tem veseli.

Kadar se on želi sestati s svojimi prijatelji in mu ona to dopusti.

Kadar on želi nekaj popiti in mu ona tega ne brani.

mesreče

ZAVRL, DA NE BI ZADEL OTROK

Voznik osebnega avtomobila z reg. št. CE 143-09 Andrej Borovnik je v petek, 12. januarja popoldne peljal iz Slovenj Gradca proti Velenju. V Paki pri Velenju je nasproti pripeljal tovornjak Stefan Sešel, ki je zaviral, da ne bi zadel skupine otrok. Pri tem ga je zaneslo v levo. Da bi se izognil trčenju, je voznik tovornjaka krenil v desno in se zvrnil pod cesto. Pri nesreči ni bil nihče poškodovan. Na obeh vozilih pa je škoda za 3.200 N-din.

TRČILA AVTOBUS IN OSEBNI AVTOMOBIL

V ponedeljek, 15. januarja sta ob 11. uri in 40 minut trčila na poledeneli cesti v Paški vasi osebni avtomobil MB 139-44, ki ga je vozil STANE CEBE in avtoBUS CE 65-08, ki ga je vozil DANIEL HUDE. Na vozilih je škoda za 3.500 N-dinarjev.

MALI OGLASI

PREKLIC

● Preključem besede, ki sem jih izrekla Silvi Navodnik o Ljudmili Meh iz Kersnikove ulice. Ivana Juvan, Velenje.

● Zahvaljujem se tovarišem Martinu Videtiču, Antonu Praunseisu in Francu Ljubeju iz Velenja, da so odstopili od nadaljnjih nevšečnosti.

Z. K.

IZGUBLJENO

● 15.000 S-din izgubljenih 20. januarja na poti center — enojčki, oddajte proti nagradi na postaji milice Velenje.

TABORNIKI IMAJO SVOJO SOBO

V januarju so taborniki oddreda Pustega gradu iz Sošanja svečano odprli taborniško sobo, katero so sami s prostovoljnimi delom uredili v kletnih prostorih I. osnovne šole Sošanje. Tako imajo sedaj zatočišče, kjer se bodo zbirali posebno v zimskem času. Oddred združuje okoli 140 tabornikov, ki so zelo delavni in se za svoje delo dobili precej priznanj, med katerimi sta najpomembnejši Kajuhova nagrada in proglasitev za parti-zanski oddred.

S.

16. Amortizacija šol. zgradb	59.000,00
17. Obvezna rezerva	120.000,00
18. Ostali izdatki — stroški SDK	10.000,00
19. Izdatki za malo šolo	15.000,00
20. Sredstva za investicije, prenesena vzgojnim in izobraževalnim zavodom — adaptacija šole Cirkovce	40.000,00
— odkup objekta za pos. šolo Velenje	30.000,00
21. Neobvezna rezerva	9.972,00
	6.250.887,00

OBRAZLOŽITEV:

V finančni načrt TIS ni vključeno šolstvo druge stopnje in otroško varstvo. Oboje bo financirano po drugih oblikah in predpisih. Otroško varstvo je začasno sicer že vključeno v financiranje preko TIS, vendar bodo izdatki po formiranju skupnosti otroškega varstva obračunani.

Sredstva za vzgojo in izobraževanje TIS bodo sicer nižja (manjši obseg financiranja), vendar bodo v primerjavi z lanskim letom višja za 4,7%, višja po namenu za osnovno dejavnost. Obseg osnovne dejavnosti se je v primerjavi z lanskim letom povečal za 2,5%, poleg tega pa sta bili na velenjskih osnovnih šolah nastavljeni dve so-

cialni delavki. Predvideni so tudi višji prispevki in bo torej sredstev le za 0,7% nad povečanimi obveznostmi.

Prevozi učencev:

Doslej je veljal odlok o prevozi učencev osnovnih šol s popustom in so povprečno plačevali po 6 din mesečno. Prispevek sklada za šolstvo in TIS pa je znašal 170.000 din. Po novem odloku imajo učenci, ki so nad 4 km oddaljeni od šole, brezplačni prevoz. Ostali učenci (bližji) bodo plačevali del prevoznih stroškov. Za prevoze je potrebno predvidevati 20.000 N-din več izdatkov.

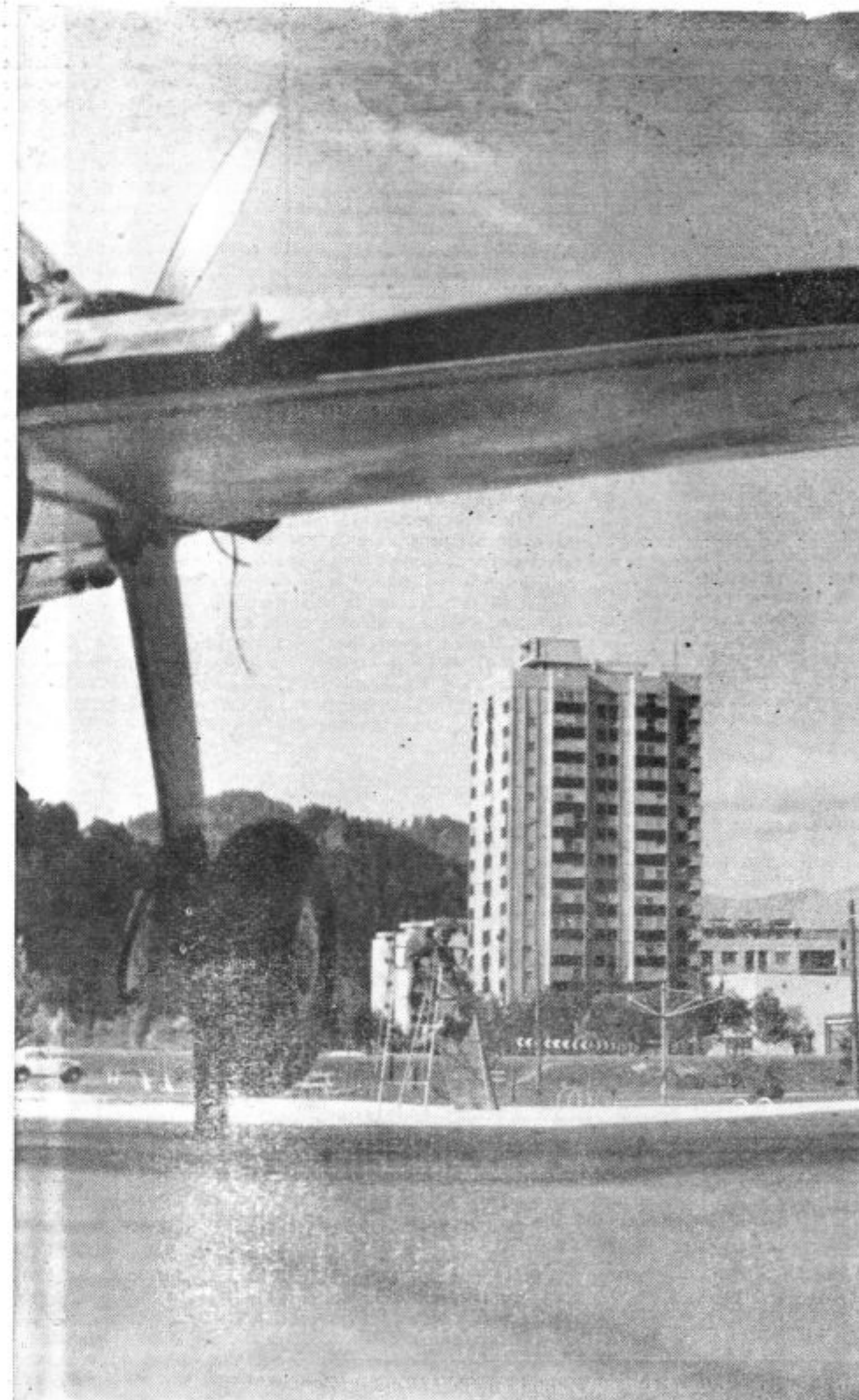
Podobno je z oskrbo oddaljenih učencev (oddaljeni nad 3 km od zadnje avtobusne postaje). Sredstva za šolstvo ostajajo na isti višini, četudi so večje potrebe, zaradi tega bodo starši še vedno morali nositi breme oskrbe svojih otrok, ki jih bodo dali v oskrbo — blu šole.

Ostali izdatki ostajajo skoraj na lanski ravni, le Delavska univerza bo sofinancirana za pogodbene dejavnosti. Tudi razmerje upravno-administrativnega in računovodskega dela v odnosu na občinsko upravo se je spremenilo, zato so predvideni večji izdatki. Obvezna rezerva pa mora po zakonu biti 2% — to je 120.000 din.

TIS ne plačuje anuitet za posojila šolskih potreb, ampak jih plačuje občinski proračun. Teh izdatkov je na leto 230.000 din.

Podružnična šola Cirkovce je nujno potrebna večjega popravila, za to je namensko predvideno 40.000 din. Ob izdatni podpori staršev bi zmogli opraviti vsaj eno investicijo.

BELEŽKE:

PREDLOG PRORAČUNA OBČINE VELENJE

Obč. inženj. ZDD

ZA LETO 1968

Volivci občine Velenje

Tudi letos bo po sklepu Skupščine občine Velenje v naši občini organizirana javna razprava o predlogu proračuna občine Velenje za leto 1968, o predlogu finančnega načrta občinskega komunalnega in cestnega sklada in sklada za zadeve borcev NOV ter o finančnem načrtu temeljne izobraževalne skupnosti.

Ceprav obstoja zakonita možnost, da bi občinska skupščina s svojimi splošnimi pravnimi akti predpisala take stopnje prispevkov in davkov, da bi lahko z njimi zadovoljivo krila vse družbene potrebe v občini, se letos občani in delovne organizacije praviloma ne obremenjujejo z nobenimi novimi dajatvami. Na novo bodo po vsej verjetnosti uvedene le komunalne takse na osebne avtomobile in kamione v zasebni lastnini ter prispevek iz sklada skupne porabe del. organizacij, poskrbljeno pa bo tudi za ustrežnejšo in pravičnejšo odmero in plačevanje prispevkov in davkov zasebnih obrtnikov, oseb, ki opravljajo dopolnilno obrt, šušmarjev, zasebnih gostincev in avtoprevoznikov.

V predlogu proračuna občine Velenje za leto 1968 je predvideno 6.907.114 dinarjev dohodkov in ravno toliko izdatkov. Proračunska sredstva občine so v letošnjem letu bistveno manjša kot prejšnja leta, ker se celotno področje izobraževanja in vzgoje od 1. 7. 1967 dalje financira z lastnimi dohodki preko temeljnih izo-

brazovalnih skupnosti. S proračunskimi sredstvi se bodo lahko krile le najnujnejše potrebe na področju prosvete in zdravstva in socialnega varstva, varstva borcev NOV, komunalne dejavnosti, krajevnih skupnosti, državnih organov (občinske uprave, sodišča, tožilstva, pravobranilstva itd.) in podobno. Predvidevamo, da bo imela temeljna izobraževalna skupnost 6.250.887 dinarjev osebnih dohodkov in izdatkov. Tudi ta sredstva bodo komaj zadostovala za kritje najnujnejših potreb osnovnega in posebnega šolstva. Financiranje strokovnega šolstva prevzema republiška izobraževalna skupnost, ostalo srednje šolstvo pa bo morala še nadalje financirati temeljna izobraževalna skupnost. Za te namene bo potrebno okoli 700.000 dinarjev. Temeljna izobraževalna skupnost teh sredstev nima zagotovljenih v svojem finančnem načrtu in bo morala ta sredstva zbrati s prispevki gospodarskih organizacij, ki jih lahko dajejo iz svojih sredstev v breme materialnih izdatkov. Če pa teh sredstev na ta način ne bo mogoče zbrati, se bo morala iskati ustrezná dotacija od republiške izobraževalne skupnosti ali pa povečati stopnje prispevka iz osebnega dohodka, ki so dohodek temeljne izobraževalne skupnosti.

Tudi otroško varstvo se bo letos financiralo v okviru posebne temeljne skupnosti otroškega varstva, ki mora biti po zakonu ustanovljena do konca marca letošnjega leta. Ta skupnost bo financirala dnevno varstvo otrok v varstvenih ustanovah, šolsko prehrano, počitniška letovanja itd. Za te namene je v predlogu proračuna predvidena približno enaka dotacija, kot je bila porabljena lansko leto. Skupnost otroškega varstva pa bo imela še okoli 200.000 dinarjev lastnih dohodkov iz prispevka za otroško varstvo.

Občinski cestni sklad bo lahko kljub velikim potrebam prispeval le minimalna sredstva za vzdrževanje cest IV. reda, ker bo večina sredstev porabljena za plačilo anuitet za posojila, ki so bila lansko leto najeta za investicije v cestno omrežje. Tudi tu bo potrebna še nadaljnja pomoč delovnih organizacij in občanov, če hočemo stanje na tem področju postopno izboljšati.

Občinski komunalni sklad bo imel precejšnja sredstva iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Ta sredstva se bodo po predlogu finančnega načrta, ki ga je sprejel upravni odbor tega sklada, uporabila za najnujnejše investicije na tistih območjih, kjer so bila sredstva komunalnega sklada zbrana.

Občinska skupščina prosi vse občane, da svoje pripombe, predloge in stališča v zvezi s predlogi občinskega proračuna ter finančnih načrtov usno sporoče na zborih volivcev, ki bodo v začetku meseca marca ali pa pisмено neposredno občinski skupščini najpozneje do 15. marca letos.

Vse pripombe in predloge bo občinska skupščina skrbno preučila in jih upoštevala v mejah možnosti.

Predsednik
Peter Krapež
dipl. gozd. ing.

OBRAZLOŽITEV PRORAČUNSKIH DOHODKOV PO BILANCI DOHODKOV PRORAČUNA OBČINE VELENJE ZA LETO 1968

Povečanje bruto proračunskih dohodkov za leto 1968 je predvideno v indeksu 112 odstotkov napram letu 1967.

Predvideva se, da bodo dohodki prispevkov večji za 10 odstotkov, davki za 5 odstotkov, takse za 219 odstotkov in prenešana sredstva za 13 odstotkov.

● Povečanje prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja predvidevamo deloma iz nekoliko povečane proizvodnje v nekaterih gospodarskih organizacijah, nadalje z novimi delovnimi mesti in pri tem z večjo zaposlitvijo delavcev iz področja občine. Nekoliko pa bo tudi povečanje osebnih dohodkov t. j. bruto osebnih dohodkov zaradi povečane zbirne stopnje prispevkov iz OD.

● Povečanje prispevkov od kmetijske dejavnosti je predvideno le zaradi doslednejše davčne izterjatve, t. j. tekočega prispevka in zaostankov iz prejšnjega leta.

● Povečanje prispevka iz osebnega dohodka od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti predvidevamo z doslednejšim obdavčenjem po dejanskem dohodku, deloma pa zaradi večjega števila obrtnih dejavnosti.

● Povečanje prispevka iz skupnega dohodka občanov je predvideno predvsem na večji obseg davčnih zavezancev.

● Povečanje davka od prometa blaga na drobno predvidevamo iz rahlega povečanja prometa in večjo izbiro blaga v trgovini in doslednejšo odmero občinskega prometnega davka na alkoholne pijače v zasebnem gostinstvu.

● Pri ostalih davkih predvidevamo le malenkostno povečanje in to predvsem iz nekoliko večje proizvodnje v zasebnem obrtništvu.

Večji porast dohodkov je predviden od upravnih, komunalnih in sodnih taks.

— Pri upravnih taksah je upoštevano povečanje taks za potne liste.

— Na novo so uvedene komunalne takse na cestna motorna vozila v zasebni lastnini.

— Povečanje sodnih taks pa se predvideva deloma s predvideno novo takšno tarifo za sodne takse, v večji meri pa se predvideva porast taks na vključbo lastninske pravice, ki se v zadnjem času zaradi naložbe nove zemljiške knjige za k. o. Velenje v zadnjem času niso izvajale.

1. Vzdrževalna dela na mestnih ulicah. Pometanje, gramoziranje, postavitve prometnih znakov, markiranje koljev, pluzenje snega, ročno odmetavanje snega, peskanje, solenje	25.951,05
2. Vzdrževanje mestnega zemljišča na območju Soštanja	25.000,00
1. Ostali stroški: SDK, prispevek Skopje	15.411,69
Skupaj	917.855,26

SKLAD ZA ZADEVE BORCEV NOV IN VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

DOHODKI	
Prenešana sredstva iz preteklega leta Dohodki v letu 1968	13.838,45
Dotacija iz občinskega proračuna	160.000,00
SKUPAJ DOHODKI	173.838,45

IZDATKI	
Priznavalnine in dij. pomoči	
— priznavalnine borcem in aktivistom NOV	89.200,00
— priznavalnine koroškim borcem 1918-1919	10.000,00
— zdravstveno varstvo	23.000,00
— dijaške pomoči otrokom borcev	30.000,00
— enkratne finančne pomoči	20.039,05
	172.239,05

Ostali izdatki	
— stroški SDK	600,00

Obveznosti sklada iz preteklega leta	
— obveznost do KSSZ Ravne, podružnica Velenje, zdravstveno varstvo	999,40

SKUPAJ IZDATKI	173.838,45
-----------------------	-------------------

Obrazložitev:

V letu 1967 je sklad za zadeve borcev NOV in vojaških vojnih invalidov razpolagal s 159.051,77 dinarji. Od tega zneska je prejel iz občinskega proračuna 158.000,00 dinarjev, znesek 1.051,77 dinarjev pa je bil prenešen iz preteklega leta.

Za zaščito borcev NOV je upravni odbor sklada v preteklem letu porabil 145.293,32 dinarjev. Med letom je uživalo priznavalno največ 68 oseb, v višini od 50,00 do 200,00 dinarjev na mesec, za kar je bilo porabljeno

84.490,00 din, za zdravstveno zavarovanje užívalcev priznavalnine se je plačeval prispevek za zdravstveno varstvo za 36 oseb po 47,50 dinarjev mesečno za enega upravičenca, za kar se je porabilo 21.131,85 dinarjev. Dijaško pomoč je prejemale v prvi polovici leta 42 otrok borcev, z novim šolskim letom se je število dijaških pomoči znižalo na 26 otrok borcev zato, ker je upravni odbor sklada sprejel sklep, da se otrokom borcev, ki obiskujejo osemletko dijaška pomoč ne podeli. Za te namene se je porabilo 26.670,00 dinarjev. Ostala sredstva v višini 12.751,77 dinarjev so bila porabljena za enkratne finančne pomoči, s katerimi je upravni odbor sklada reševal težke gmotne razmere v družinah, prispeval k stroškom za bolniško zdravljenje, za topliško in klimatsko zdravljenje, podelil pomoč v času bolezni, prispeval k pogrebnim stroškom itd.

V letu 1968 bo sklad za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov prejel predvidoma iz občinskega proračuna 160.000,00 dinarjev, presežek sredstev iz lanskega leta pa znaša 13.838,45 dinarjev tako, da bo sklad skupno razpolagal s 173.838,45 din, tj. za približno 10% višjimi sredstvi kot v lanskem letu.

Obveznosti sklada iz preteklega leta do KSSZ Ravne, podružnice Velenje za zdravstveno varstvo užívalcev občinskih priznavalnin znašajo 999,40 dinarjev, ker je bil po obračunu ta znesek premo malo nakazan in bo ta obveznost poravnana iz letošnjih sredstev.

Upravni odbor sklada predvideva, da bo v letu 1968 okoli 72 užívalcev priznavalnin, za kar bo potrebno 89.200,00 dinarjev.

Nov odlok o priznavalninah in dijaški pomoči borcem NOV zajema tudi zaščito koroških borcev za severno mejo v letu 1918-1919, ki živijo v težkih socialnih razmerah. Za člane Zveze koroških borcev za severno mejo 1918-1919 predvideva upravni odbor sklada za tekoče leto 10.000,00 dinarjev za redne in občasne denarne pomoči.

Število upravičencev do zdravstvenega varstva predvideva upravni odbor ca. 40, za kar bo potrebno 23.000,00 dinarjev, ker znaša prispevek za enega upravičenca 47,50 dinarjev mesečno.

Dijaško pomoč bo v letu 1968 prejemale predvidoma 30 otrok borcev in invalidov in se za te namene predvideva 30.000,00 din.

Za enkratne pomoči bi imel sklad na razpolago 20.039,05 din, s katerimi bo reševal težke gmotne razmere v družinah članov ZV, prispeval k zdravljenju, k pogrebnim stroškom itd.

S temi sredstvi bo sklad zagotovil najosnovnejšo zaščito borcev in aktivistov NOV v letu 1968, kakor tudi rešil najbolj pereče probleme v družinah koroških borcev za severno mejo 1918-1919, katerih je v naši občini preko 60.

Ne bo pa mogel nuditi kreditov tistim borcem, ki živijo na podeželju v neprimernih stanovanjskih razmerah, čeprav upravni odbor sklada za zadeve borcev NOV in vojaških invalidov meni, da bi bilo potrebno za te namene zagotoviti po predračunu sklada 60.000,00 dinarjev.

PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA DOHODKOV IN IZDATKOV ZA LETO 1968 TEMELJNE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI

DOHODKI:		IZDATKI:	
1. Prenos sredstev iz pretek. leta na račun sklada	237.910,00	5. Plačilo obveznosti iz l. 1967	20.000,00
2. Dohodki iz prisp. za izobraževanje, ki se dotekajo do 31. 1. 1968 za l. 1967	320.139,00	6. Sredstva prenesena za redne izdatke vzgojnih in izobraževalnih zavodov — osnovne šole, posebne osnovne šole, glasbena šola	5.526.515,00
3. Sredstva od prispevkov za izobraževanje in od prometnih davkov — 254% iz OD iz delovnega razmerja — 50% iz OD od kmetijstva od samostojne obrti in gospodarskih dejavnosti, od samostojnega opravljanja intelekt. storitev, od avtorskih pravic — patentov in tehničnih izboljšav	3.610.886,00	7. Prevozi učencev	190.000,00
— 50% prometnega davka od prometnega blaga na drobno, od prometa alkoholnih pijač v trgovini in gostinstvu	1.608.210,00	8. Novi oddelki v jeseni	40.000,00
4. Sredstva gospodarskih organizacij	120.000,00	9. Oskrba oddaljenih učencev	24.000,00
SKUPAJ DOHODKI	6.250.887,00	10. Pospeševanje učno vzgoj. dela	12.000,00
		11. Stipendije	7.600,00
		12. Zavod Ivanke Uranjekove	16.800,00
		13. Zavod za PPS Celje	78.000,00
		14. Sofinanciranje dejavnosti DU Velenje	20.000,00
		15. Izdatki za material in storitve upravno-administrat. in računovod. služba TIS — refundacija	32.000,00

5. Na cesti Soštanj—Gorenje so ostala neizvršena naslednja dela: od Tovarne usnja Sošanj do Rogelškega v dolžini ca. 600 m je treba položiti zgornji ustroj asfalta. Zaključiti oziroma dokončati je potrebno cestišče na obeh straneh mostu v Penku, zadnji del ceste Soštanj—Gorenje v dolžini 1,5 km pa je treba še asfaltirati.

SKLAD ZA KOMUNALNO DEJAVNOST

DOHODKI

1. Prenešena sredstva iz preteklega leta	
a) iz območja Velenja	375.727,00
b) iz območja Soštanja	81.000,00

2. Prispevek za uporabo mestnega zemljišča:	
a) za območje Velenje	1.223.000,00
b) za območje Soštanj	280.000,00
Skupaj dohodki	1.959.727,00

IZDATKI

1. Urejanje in oprema mestnih zemljišč	757.166,00
--	------------

a) za območje Velenje:	
— podaljšek Slandrove ceste v makadamu	5.000,00
— Stanetova cesta — asfalt	10.000,00
— Gregorčičeva cesta v makadamu	20.000,00
— Finžgarjeva cesta — asfalt	31.166,00
— Smartno III — cesta v makadamu	30.000,00
— Pesje (zahod) — cesta v makadamu	80.000,00
— razširitev tržnega prostora z javnimi sanitarijami	50.000,00
— cesta Selo I v makadamu	100.000,00
— rekonstrukcija cestnih pločnikov, dokončanje ureditve okolice hiš v Velenju	110.000,00
— Konovo — makadam	21.000,00

Neporavnane obveznosti	483.911,00
------------------------	------------

— KOC Velenje, »Oljki« Smartno ob Paki, Cestnemu podjetju Celje, za urejanje mestnega zemljišča	173.911,00
b) za območje Soštanj	361.000,00

— rekonstrukcija ceste Matije Gubca in Koroške ceste v Soštanju	220.000,00
— Cesta talcev — asfalt	60.000,00
— neporavnane obveznosti	81.000,00

2. Vračilo kredita KB Celje — podružnica Velenje	310.000,00
--	------------

3. Javna razsvetljava	133.000,00
— severno od Kidričeve ceste v Velenju	95.000,00
— javna razsvetljava na podaljšku Tomšičeve in Jenkove ceste	5.000,00
— javna razsvetljava »za gradom« v Velenju	33.000,00

4. Dodelitev kredita:	100.000,00
— Elektro Celje — poslovna enota Slovenj Gradec za gradnjo trafostajev	
— industrijsko območje	

5. Projektantska dela:	
— načrti za komunalno ureditev v Seli	20.000,00

6. Ureditve ceste v Smartnem ob Paki	10.000,00
--------------------------------------	-----------

7. Rezerva	60.000,00
8. SDK stroški	5.000,00
9. Prispevek za Skopje	24.650,00
10. Stroških nadzornih organov pri gradnji komunalnih objektov in naprav	5.000,00
Skupni dohodki	1.959.727,00
Skupni izdatki	1.959.727,00

Obrazložitev:

Dohodek sklada se oblikuje iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, ki ga plačujejo občani in delovne organizacije na urbanističnem območju.

Izven tega območja se sredstva sklada ne smejo uporabljati. Dela, ki se izvajajo s sredstvi tega sklada, odreja upravni odbor komunalnega sklada najboljšemu ponudniku po predloženih ponudbah in predračunih.

Neporavnane obveznosti predstavljajo neplačani računi iz prejšnjega leta, ki jih zaradi zakasnelih vplačil v sklad ni bilo mogoče pravočasno poravnati. Neporavnane obveznosti se nanašajo na urejanje mestnih zemljišč, rekonstrukcijo cest v Velenju, urejanje parkirnih prostorov ter ceste na Konovem, Smartnem II. in Smartnem III.

Sklad je v letu 1965 najel kratkoročno posojilo za gradnjo cest in električnega omrežja za zazidalno območje Smartno II. Kredit je bil najet za dobo enega leta in bi ga sklad moral vrniti v letu 1966. Zaradi velikih potreb po zgraditvi komunalnih naprav v letu 1966, je upravni odbor sklada zaprosil Kreditno banko Celje, podružnico Velenje za odložitev vrnitve kredita še za eno leto. Namesto vrnitve kredita je upravni odbor sklada v obliki posojila financiral gradnjo električnega omrežja v Smartnem III in Pesjem.

Obveznost vrnitve kredita nastopi torej letos (31. 3. 1968), zaradi česar bo v skladu manj razpoložljivih sredstev za izgradnjo komunalnih naprav. Poleg tega je upravni odbor sklada iz svojih rednih sredstev odobril Elektro Celje — poslovni enoti Slovenj Gradec posojilo v višini 100.000 din za gradnjo trafostajev na industrijskem območju v Velenju. Posojilo je bilo odobreno za dobo 3 let in 7% obrestno mero.

Ugotavljamo, da so na področju komunalne dejavnosti večje potrebe kot je razpoložljivih sredstev, saj so potrebe izkazane približno v 1 milijardi S-din, če upoštevamo, da bi se morale čimprej izgraditi nove čistilne naprave.

Občina je dolžna vsak zazidalni okoliš najprej komunalno urediti in šele nato je mogoče oddajati gradbena zemljišča posameznim interesentom na osnovi licitacije. Za leto 1968 je predvideno, da bo komunalno delno urejen zazidalni okoliš Selo.

PREGLED IZVRŠENIH DEL IN PORAVNANIH RAČUNOV ZA LETO 1967

Investicije:

1. KOC Velenje — izdelava načrta razparcelacije in izračun 1 m ² zemljišča na zazidalnem območju nad otroškim igriščem	1.985,00
---	----------

2. Urejanje mestnega zemljišča (načrti, terensko delo). Ureditve ceste v Pesjem, izgradnjo ceste v Smartnem III. Plačilo računov za skupino, ki je urejevala mestno zemljišče v Velenju	148.819,71
---	------------

3. Urejevanje mestnega zemljišča v Smartnu II, gradnja ceste, izgradnja toplovodne kinete	215.071,41
---	------------

4. Odkup zemljišča v Podkrajju za pokopališče	152.902,90
---	------------

5. Odškodnina za sadno drevje	7.712,50
-------------------------------	----------

6. Posojilo Elektro Celje PE Slovenj Gradec za izgradnjo trafostajev v Smartno III in v Pesjem	270.000,00
--	------------

7. Za urejanje in opremo mestnega zemljišča na območju Soštanja	55.000,00
---	-----------

Dohodki organov in razni drugi dohodki se bistveno ne spreminjajo in je predvidena celo nekoliko nižja realizacija.

Dohodki prenešenih sredstev so večji. Povečanje pa izvira v glavnem iz tega, da so se dohodki vplačani v januarju leta 1968, ki so se nanašali na leto 1967, knjižili še v proračunske dohodke za leto 1967.

S to obrazložitvijo so prikazane le karakteristike povečanih bruto dohodkov in čistih proračunskih dohodkov, ker bi bila primerjava le teh nerazumljiva in ne logična, ker so sredstva proračuna občine Velenje, prikazana v bi-

lanci proračuna občine Velenje nižja, kot pa je bila realizacija v letu 1967.

Razlika nižjih dohodkov se odraža v tem, da je bilo v letu 1967 t.j. v prvi polovici, financirano šolstvo iz proračuna. Od 1. 7. 1967 pa je financiranje šolstva preusmerjeno na udeležbo dohodkov, ki pripadajo Temeljni izobraževalni skupnosti zaradi tega so v občinskem proračunu za leto 1968 zajeta čista proračunska sredstva brez sredstev za Temeljno izobraževalno skupnost, sredstva za Temeljno izobraževalno skupnost pa so prikazana v predračunu Temeljne izobraževalne skupnosti.

BILANCA DOHODKOV PRORACUNA OBCINE VELENJE ZA LETO 1968

Tek. št.	Vrsta proračunskih dohodkov	Bruto proračunski dohodki	Indeks 1967/1968	Proračunski dohodki občine	Indeks 1967/1968
		Realizacija	Plan 1968	Realizacija 1967	Plan 1968
Vrsta I. Prispevki					
1	Prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja	16.782.448	18.348.000	108	5.203.400
2	Prispevek iz OD od kmetijske dejavnosti	454.665	688.500	151	227.511
3	Prisp. od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti	167.756	299.560	178	106.956
4	Prispevek od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, ki se plačuje pavšalno ali v odstotku od doseženega kosmatega dohodka	231.129	200.000	86	164.154
5	Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev	4.876	5.000	104	3.685
6	Prispevek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav	11.447	11.500	100	2.448
7	Prispevek iz skupnega dohodka občanov	62.652	80.000	114	69.652
	Vsega vrsta 1. prispevki	17.721.973	19.632.560	110	5.777.806
Vrsta 2. davek:					
8	Davek od prometa blaga na drobno	2.894.168	3.070.000	106	2.132.400
9	Prometni davek od plačil za storitve	80.690	86.420	107	80.690
10	Prometni davek od nepremičnin in pravic	59.104	60.000	101	59.104
11	Davek na dohodek od stavb	101.644	90.500	89	101.644
12	Davek na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic	14.329	15.000	104	14.329
13	Davek na kmetijske proizvodne priprave in samorodno trto	12.341	12.000	97	12.341
14	Davek na dohodek, dosežen z uporabo dopolnilnega dela drugih	16.760	20.000	119	16.760
15	Davek na dediščine in darila	4.084	4.000	100	4.084
	Vsega vrsta 2. — Davki	3.183.120	3.357.920	105	2.421.352
Vrsta 3. Takse:					
16	Upravne takse	141.009	459.000	325	141.009
17	Komunalne takse	184.200	184.200	100	184.200
18	Sodne takse	164.147	332.000	202	164.147
	Vsega takse 3. TAKSE	305.156	975.200	319	305.156
Vrsta 6. Dohodki organov in razni drugi dohodki					
19	Dohodki organov	112.613	90.000	79	112.613
20	Razni drugi dohodki	73.308	75.000	102	73.308
		185.921	165.000	88	185.921
Vrsta 9 — Prenešena sredstva					
21	Prenešeni dohodki po proračunu za preteklo leto	1.377.000	1.571.000	114	386.530
22	Dohodki iz prejšnjih let	21.207	20.000	94	21.207
	Vsega vrsta 9 — prenešena sredstva	1.398.207	1.591.000	113	407.737
	SKUPAJ DOHODKI ZA RAZPORED	22.794.377	25.721.680	112	9.097.972
					6.907.114
					75

SPECIFIKACIJA PRORAČUNSKE PORABE ZA LETO 1968

	Realizacija 1967	Zahtevek uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po vsklajenem dohodku	Indeks
01 IZOBRAŽEVANJE IN VZGOJA				
1. Za redno dejavnost šol	3.156.140			
2. Temeljna skupnost otroškega varstva		559.000	529.875	
Vsega glavni namen 01	3.156.140	559.000	529.875	16

Pa zakonu o otroškem varstvu bodo letos prvič financirani vzgojno-varstveni zavodi po posebnih virih. Ustanovljena bo skupnost otroškega varstva in se bo sem stekalo

03 KULTURNO PROSVETNA DEJAVNOST

	Realizacija 1967	Zahtevek uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po vsklajenem dohodku	Indeks
1. Zgodovinski arhiv Celje	5.000	10.000	9.000	180
2. Zavod za spomeniško varstvo Celje	10.200	15.000	10.000	98
3. Knjižnica Velenje	34.000	46.000	32.000	94
4. Knjižnica Šoštanj	18.000	20.000	17.000	94
5. Muzejska zbirka Velenje	28.427,44	49.000	28.000	98
6. Stipendije	78.723,03	50.000	46.000	58
7. Kajuhove nagrade	5.000	5.000	5.000	100
8. Prešernova družba	500	500	500	100
9. Slovenska izseljenska matca	400	500	500	125
10. Sklad Borisa Kraigherja SRS		1.000	1.000	
11. Delavska univerza		43.727	33.600	
12. Kulturni domovi	23.625	24.000	15.000	63
13. Ureditev Kajuhove kulturne zapuščine		4.000	3.000	
14. Prometna vzgoja		5.000	4.000	
15. Predvojaška vzgoja, naborne zadeve, civilna zaščita in izvenarmadna vzgoja	158.029,70	181.410	181.410	114
Vsega glavni namen 03	361.905,17	455.137	386.010	106

1. ZGODOVINSKI ARHIV CELJE

Po zakonu o arhivih in arhivskem gradivu je občina dolžna zagotoviti arhivsko službo. Zagotovila jo je tako, da je skupno z desetimi drugimi občinami ustanovila medobčinski zavod »Zgodovinski arhiv v Celju«. Za izvedbo minimalnega programa v letu 1968 je zavod zahteval od občine Velenje 10.000 din ali 55 % od celotnega zneska od vseh 11 občin. Zaradi omejenih sredstev je predvidenih le 9.000 din.

2. ZAVOD ZA SPOMENISKO VARSTVO CELJE

To je po zakonu obvezna medobčinska služba. Za osnovno dejavnost potrebujejo 140.000 din, od tega naj bi občina Velenje prispevala 10.000 din, ostalo pa drugih 7 občin, ki so soustanoviteljice zavoda. Poleg osnovne dejavnosti predlaga zavod ureditev tehnične dokumentacije za grad Turn (1.500 din), za razvaline gradu Forhtenek (1.000 din), za mikrofilmanje spomeniško najbolj interesantnih objektov (2.000 din) in za akcije t. j. za prezentacijo gradu Zumberk (12.000 din, v tem primeru bi tudi sklad SRS za pospeševanje kulture zagotovil enak znesek). Toda občinski proračun bo po predvidenem predlogu zmogel zagotoviti samo osnovno dejavnost z zneskom 10.000 din. Morda se bodo za akcije in posebne naloge našla kakšna druga sredstva.

3. KNJIŽNICA VELENJE

Knjižnica predvideva 52.500 din dohodka, od tega 46.500 din iz občinskega proračuna, 6.000 din pa iz lastnih dohodkov. Za osebne dohodke s prispevki bi potrebovala

del predpisanih sredstev. Občinska skupščina pa mora zagotoviti lansko višino sredstev in finančni načrt bi obsegal:

dohodki:

1. 0,20 % udeležba prispevka za otroško varstvo od osebnih dohodkov	209.000 din
2. prispevek proračuna	529.875 din
skupaj	738.875 din

S temi sredstvi bo potrebno vzgojno-varstvenim zavodom pokrivati potrebe za OD, od temeljne izobraževalne skupnosti je sem prenesena skrb za prehrano šolske mladine, organizacija šolskega varstva, delno financiranje male šole in pomoč bolnim, socialno šibki mladini pri potrebnem letovanju.

Del sredstev bo moral biti namenjen za investicije, saj so čedalje večje potrebe po varstvu mladine.

23.700 din (2 redno zaposlena), za nabavo novih knjig 9.000 din, ostalo pa za režijo. Zaradi omejenih sredstev bo občinski proračun zmogel dotirati le 32.000 din.

4. KNJIŽNICA ŠOŠTANJ

Skupaj predvideva 19.200 din dohodkov, od tega 1.200 din lastnih, 18.000 pa iz občinskega proračuna. Za osebni dohodek s prispevki bo potrebovala 5.352 din, za nabavo knjižnega gradiva, vzdrževanje obstoječih knjig in za naročnine revij in časopisov pa 5.804 din. Predlog je za 17.000 din.

5. MUZEJSKA ZBIRKA VELENJE

Predračun je predložen za 167.000 din, od tega naj bi občinski proračun prispeval 49.000 din, ostalo pa rudnik lignita Velenje in družbeno politične organizacije. Zaradi omejenih možnosti predvidevamo v proračunu le 28.000 din, kolikor je potrebno za osebni dohodek vodje muzejske zbirke.

6. STIPENDIJE

Stipendijo iz občinskega proračuna prejema 15 rednih in 5 izrednih slušateljev višjih in visokih šol, večina pedagoške smeri. Pogodbe so bile sklenjene pred letom 1967. Povprečna stipendija rednih slušateljev znaša 266 din, najnižja 150, najvišja pa 400 din na mesec, izredni slušatelji pa prejmejo za vsak uspešno opravljeni letnik 585 din. Novih stipendij občinski proračun ne bo podeljeval, pač pa družbeno pomoč nadarjenim študentom iz socialno šibkih družin. Tudi za potrebe prosvete bodo torej stipendiale šole same ali izobraževalna skupnost.

17 PRORAČUNSKE OBVEZNOSTI IZ PREJSNJIH LET

	Realizacija v letu 1967	Zahtevek uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po vsklajenem dohodku	Indeks
Proračunske obveznosti iz prejšnjih let	33.999,91	40.000	30.000	88
	33.999,91	40.000	30.000	88

Sredstva za neporavnane obveznosti iz preteklih let v znesku 30.000 so namenjena za plačilo obveznosti, nastalih konec leta 1967. Računi so prispeli v plačilo v januarju

1968. Sredstva predstavljajo plačilo za ureditev Muzeja NOV Velenje, za plačilo bolniških stroškov, objave predpisov v Saleškem rudarju.

18 REZERVNI SKLAD

Rezervni sklad 1 % dohodki	149.032,99	67.500	67.500	45
Vsega glavni namen 18	149.032,99	67.500	67.500	45

Rezervni sklad

V ta namen je planiranih 67.500 din, kar predstavlja 1 % celotnih dohodkov, zmanjšan za prenos sredstev iz leta 1967.

19 NERAZPOREJENI DOHODKI

Tekoča proračunska rezerva	46.675,90		72.648	199
Skupaj razporejeni dohodki	8.904.123,91	8.087.926	6.907.114	77

PREDLOGI FINANČNIH NAČRTOV DRUŽBENIH SKLADOV ZA LETO 1968

CESTNI SKLAD

DOHODKI

1. Prenešana sredstva iz preteklega leta	423.027,38
2. Dotacija iz proračuna	850.000,00
3. Dotacije gospodarskih organizacij za cesto Šoštanj—Gorenje	60.000,00
4. Pristojbine motornih vozil	160.000,00
Skupaj	1.493.027,38

IZDATKI

1. KB Celje — podružnica v Velenju, vračilo kredita za cesto Dravograd—Vič	159.900,00
2. RL Velenje, vračilo kredita za cesto Šoštanj—Gorenje	505.000,00
3. Neporavnane obveznosti za cesto Šoštanj—Gorenje	337.133,76
4. Neporavnane obveznosti za cesto IV. reda	145.455,08
5. Za dovršitev del za cesto Šoštanj—Gorenje	190.000,00
6. Za redno vzdrževanje cest IV. reda	147.553,67
7. Ostali izdatki:	
a) SDN stroški	4.000,00
b) 2 % prispevek za Skopje	3.979,87
Skupaj	1.493.027,38

Obrazložitev

Izdatki

1. Upravni odbor cestnega sklada je že v letu 1967 najel posojilo v višini 159.000 din za sofinanciranje ceste Dravograd—Vič. Dograjena cesta je velikega pomena za območje naše občine na področju turizma, zaradi česar je bilo tudi posojilo najeto. Posojilo je treba vrniti v letu 1968.

2. Ker za izgradnjo ceste Šoštanj—Gorenje ni bilo dovolj razpoložljivih sredstev je upravni odbor cestnega sklada najel posojilo od RL Velenje v višini 1.000.000 dinarjev. Po pogodbi mora upravni odbor cestnega sklada vrniti del posojila RL Velenje in sicer v znesku višine 700.000 din v letu 1968 in 300.000 din v letu 1969. Ker pa sklad ne razpolaga s tolikimi sredstvi, je dogovor med RL Velenje in skladom, da se v letu 1968 povrne polovica najetega posojila, druga polovica pa v letu 1969.

3. Neporavnanih obveznosti do izvajalcev del za cesto Šoštanj—Gorenje je v znesku 337.133,67 din.

4. Iz cestnega sklada je treba poravnati še naslednje obveznosti iz leta 1967:

Za most v Podkrajju, izdelava situacije občinskih cest v M = 1:10.000 za most Gaberke, postavitve prometnih znakov, razkladanje in dovoz zemlje v Lokovici, vzdrževanje cest v Sentflorjanu, Lokovici in Velenju, popravilo mostu na Celjski cesti, vzdrževanje cest v Pesjem, Ravnah, Skalalah, Hrastovcu in Velunji.

Vsa našeta dela je izvajal KOC Velenje.

Pripomniti je še treba, da je bilo v letu 1967 premalo razpoložljivih sredstev, da bi pokrili vse obveznosti do izvajalcev del. Na vseh cestah IV. reda pa so se kazale še veliko večje potrebe, katerih pa nismo mogli odpraviti zaradi pomanjkanja sredstev.

5. Nabava opreme za občinsko upravo

Za nabavo opreme za potrebe občinske uprave se naj v proračunu zagotovi 5.000 dinarjev ali za polovico manj kot v lanskem letu. Seznam najpotrebnejše opreme, ki bi se naj nabavila za potrebe občinske uprave, bo določil svet delovne skupnosti v soglasju s tajnikom občinske skupščine.

6. Nabava opreme za postajo milice

Za ta namen bi se naj zagotovilo 5.000 dinarjev. Za ta znesek se bo nabavilo en pisalni stroj za potrebe oddelka postaje milice v Soštanju ter nekaj druge najbolj nujne pisarniške opreme.

7. Adaptacija šole Cirkovce

V občini so tri podružnične šole potrebne obnove (Cirkovce, Sentilj in Ravne). Po posebni komisiji je ugotovljeno, da je šola v Cirkovcah v najslabšem stanju. Potrebna sredstva bo potrebno zbrati pri prebivalcih kraja in delovnih organizacijah: iz proračuna bi prispevali 100.000 din in 40.000 din je predvidenih pri temeljni izobraževalni skupnosti. Gotovo se bo pri obnovi potrebno omejiti na najnujnejše in na zmožljivosti.

15. GOSPODARSKE INVESTICIJE

	Realizacija v letu 1967	Zahtev uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po vsklajenem dohodku	Indeks
<i>Odplačilo anuitet:</i>				
Poslovne izgube za KG Velenje	21.100	23.662	23.662	195
Odplačilo obveznosti za Energo-kemo kombinat Velenje	25.520	12.760	12.760	50
Vsega glavni namen 15	37.620	36.422	36.422	96

16. GOSPODARSKI POSEGI

	Realizacija v letu 1967	Zahtev uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po vsklajenem dohodku	Indeks
1. Regres za mleko	59.100	70.000	70.000	118
2. Veterinarsko-higienska služba ter preprečevanje nalezljivih bolezni	19.700	28.400	18.000	90
3. Pospeševanje kmetijstva	2.452,17	24.000	2.500	104
4. Turistična dejavnost	72.397	72.400	50.000	69
5. Občinski cestni sklad Republiška gospodarska zbornica	730.305	1.422.973	850.000	116
6. Sestava gospodarskega plana razvoja občine	15.000	20.000	20.000	133
Vsega glavni namen 16	898.954,17	1.637.773	1.010.500	112

1. Regres za mleko: 70.000

V letu 1967 je bil porabljen regres v višini 67.300 din za potrošnjo 673.000 litrov svežega mleka, po 0,10 din za liter. Zaradi povečane potrošnje se predvideva, da bo v letu 1968 dostavljeno v potrošnjo 700.000 litrov svežega mleka.

Sredstva za regres je v proračunu zagotoviti, ker je gospodarski organizaciji, ki preskrbuje z mlekom, onemogočeno koriščenje zveznega in republiškega regresa, če ni zagotovljen regres pri občinskih skupščinah.

2. Veterinarsko-higienska služba: 18.000

Planirana sredstva so v minimalni višini. Namenjena so za osebni dohodek konjarja, razkužila, čistila, zaščitno obleko, nabavo in vzdrževanje inventarja, prevoze, amortizacijo in upravne stroške. Iz teh sredstev se mora financi-

8. Investicija za izgradnjo objekta za potrebe predvojaške vzgoje

Izgradnja objekta za prevojaško vzgojo je nujno potrebna, ker je obstoječa baraka toliko dotrajana, da ne more več služiti svojemu namenu. V novem objektu so predvideni najpotrebnejši prostori: kuhinja, priročna skladišča, delovni prostori ter sanitarije. V ta namen bo potrebnih 82.921,55 din.

9. Izdelava urbanističnega programa za območje občine Velenje 100.000 din

Iz področja urbanizma je bilo izdanih več zakonskih predpisov, ki med drugim določajo, da morajo pristojni organi urbanistične programe po potrebi, najmanj pa vsakih 5 let pregledati in uskladiti s spremenjenimi gospodarskimi razmerami in splošnimi družbenimi potrebami in koristmi.

Tako je potrebno na območju naše občine uskladiti in dopolniti ali na novo izdelati urbanistične programe, urbanistične načrte, zazidalne načrte in urbanistični red. Za območje občine Velenje je nujno, da se v letu 1968 naroči izdelava urbanističnega programa, ki bo osnova za izdelavo druge urbanistične dokumentacije.

7. KAJUHOVE NAGRADE

Za občasne nagrade in posebna družbena priznanja za služnim prostovoljnim družbenim delavcem, zlasti na področju kulture, telesne vzgoje, Rdečega križa itd. je občinska skupščina pred šestimi leti sprejela odlok o Kajuhovi nagradi. Za leto 1968 je predvidenih 5 društvenih in osebnih nagrad, povprečno po 1.000 din.

8. PRESERNOVA DRUŽBA

Občina Velenje je član Prešernove družbe, zato predvideva vsaj minimalni prispevek 500 din k njenim knjižnim izdajam.

9. SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

Občina po svojih močeh podpira izseljensko matico, ki vzdržuje stike z našimi rojaki v tujini. V ta namen ji zagotavlja prispevek 500 din.

10. SKLAD BORISA KRAIGHERJA

V spomin na pokojnega Borisa Kraigherja je Univerzitetni svet v Ljubljani ustanovil posebni sklad za štipendije. Namenjen je štipendiranju najbolj nadarjenih študentov iz delavskih in kmečkih družin, ki študirajo na ljubljanski univerzi. Poleg delovnih organizacij naj bi sklad podprle tudi vse občine v Sloveniji. V ta namen tudi naša občina predvideva 1.000 din.

11. DELAVSKA UNIVERZA

Za izvedbo sprejetega programa v letu 1968 bo delavska univerza rabila 157.000 din. Od tega bo z lastno dejavnostjo sama ustvarila predvidoma 123.000 din, razliko v znesku 33.500 din pa naj bi prispeval občinski proračun. To liko namreč stane amortizacija zgradbe in režija (zavarovalnina, vodarina, ogrevanje, razsvetljava, čiščenje in hišnik).

12. VZDRŽEVANJE KULTURNIH DOMOV

Kulturne domove v Velenju (2), Pesju, Soštanju, Smartnem ob Paki (delno), Lokovici, Sentilju, Topolšici in Zavodnji upravljajo prosvetna društva. S čutom visoke družbene zavesti varuje članstvo domove pred okvarami in jih po svojih močeh vzdržuje. Za to namenjenih 15.000 din v proračunu jim bo v delno pomoč.

13. UREDITEV KAJUHOVE SPOMINSKE SOBE

Kajuhova kulturna zapuščina (spisi, fotografije, literarna dela in podobno) doslej ni bila zbrana in urejena. Po sklepu občinskega sveta za kulturo in prosveto bo to sedaj

storila I. osnovna šola Soštanj. Opremila in uredila bo Kajuhovo spominsko sobo. Stroški bodo znašali predvidoma okrog 15.000 din, od tega naj bi občinski proračun prispeval 3.000 din, drugo pa bosta s prostovoljnimi prispevki zbrala šola in svet za kulturo od delovnih in družbeno političnih organizacij, društev, pionirskih odredov in občanov.

14. PROMETNA VZGOJA

Med ukrepi za preprečevanje vse pogostejših prometnih nesreč je uspešna zlasti prometna vzgoja mladine. Za to je predvidenih 4.000 din za materialne stroške, medtem ko delo s tem v zvezi prostovoljno opravijo učitelji in člani avto-moto društev.

15. PREVOJAŠKA VZGOJA, NABORNE ZADEVE, CIVILNA ZAŠČITA IN IZVENARMADNA VZGOJA

Proračunski izdatki za predvojaško vzgojo, obrambno vzgojo prebivalstva, nabornih zadev in civilne zaščite so naslednji:

	din
— stroški predvojaške vzgoje	120.660
— stroški obrambne vzgoje prebivalstva	5.300
— stroški nabornih zadev	620
— stroški civilne zaščite	54.830
	181.410

Sredstva bodo uporabljena:

a) za organizacijo in izvedbo pouka predvojaške vzgoje, povračila zaslužka obveznikom-nabornikom in predavateljem, prehrana mladincev in materialna oskrba;

b) stroški seminarja za predavatelje obrambne vzgoje, prebivalstva, poštni stroški, honorar predavateljem, nabava literature in diafilmov;

c) za najemnino prostorov za fluorografiranje in nabor obveznikom-nabornikom, nabavo razglasov in drugega materiala;

d) nabava sredstev zvez za dolinsko UKV postajo ter druge potrebne opreme za civilno zaščito; popravila in vzdrževanje obstoječe opreme, za potne stroške članom občinskega štaba ter honorarje predavateljem za strokovna predavanja članom enot civilne zaščite, za najemnino prostorov in povračilo stroškov za uporabo motornih vozil.

04. SOCIALNO SKRBSTVO

	Realizacija 1967	Zahtev uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 vsklajen z dohodki	Indeks
1. Pomoč žrtvam fašističnega terorja	8.120	13.300	10.080	124
2. Kadrovske podpore	16.880,70	40.000	39.000	232
3. Izredne podpore	2.883,76	3.000	2.800	100
4. Stalna družbena pomoč	92.249	125.000	100.000	108
5. Solanje revnih otrok	4.150	9.000	9.000	219
6. Pomoč izpuščenim iz zapora	500	800	700	140
7. Oskrbnine mladoletnih v domovih	44.910,50	45.718	45.000	100
8. Oskrbnine odraslih v domovih	211.633,62	245.869	230.000	108
9. Oskrbnine v vzgojno poplajševalnih zavodih	18.769,27	82.240	82.240	439
10. Rejnine	33.207,22	33.425	33.425	100
11. Socialno zavarovanje podpirancev	55.670,85	55.000	55.000	98
12. Rehabilitacija invalidov	1.600	7.000	1.500	93
13. Letovanje socialno ogroženih otrok	10.000	15.000	—	—
14. Disciplinski center	1.740,04	5.000	4.000	235
15. Sklad za zadeve bivših borcev	158.000	250.000	160.000	101
16. Vzdrževalnine kmetovalcem, ki so oddali zemljo v družbeni sektor	3.200	4.800	4.800	150
17. Stroški za sprovajanje pobeglih beguncev	—	800	800	—
Vsega glavni namen 04	663.514,86	935.952	778.345	117

rati preventivna služba (zatiranje prašičje tuberkuloze, prašičje kuge, rdečice, slinovke, parkljevke in drugih kužnih bolezni ter za laboratorijske preiskave).

3. Pospeševanje kmetijstva: 2.500

Iz tega področja bi bilo potrebno več sredstev, kot je predvideno v proračunu. Planirana sredstva se bo uporabila za del te dejavnosti, ki bodo v danem trenutku najvažnejša po ugotovitvi pristojnih oblastnih in strokovnih organov.

4. Turistična dejavnost: 50.000

Odobrena sredstva bodo dodeljena turističnim društvom na podlagi predloženih programov dela in danim soglasjem pristojnega sveta in skupščine občine Velenje.

5. Občinski cestni sklad (obrazložitev pri skladu.)

V vsaki družbeni skupnosti, ožji ali širši, je določeno število ljudi, ki zaidejo v takšna socialna stanja, ki jih sami niso zmožni rešiti, potrebni so družbene pomoči. Mnogo primerov rešijo delovne organizacije, krajevne skupnosti, društva, soseska in podobno, težje socialne razmere posameznika ali družine pa sanira strokovna socialna služba. Kadar je le mogoče se socialna služba posluži nematerialnih metod (nasveti, opozorila, pravna pomoč, intervencije, mobilizacija osebnosti in okolja), le kadar po tej poti ni mogoče zadovoljiti najosnovnejših potreb ogroženega, tedaj je občina dolžna nuditi tudi materialno pomoč. V ta namen predvideva proračun naslednje izdatke:

1. POMOČ ŽRTVAM FASISTIČNEGA TERORJA

S tem so mišljene osebe, ki jih je telesno ali duševno prizadela vojna, da za delo niso zmožni pa nimajo pravic iz kakšnega drugega naslova (invalidnine, pokojnine itd.). Takih oseb je v občini 5, pomoč pa znaša 150 din povprečno mesečno na enega.

2. KADROVSKE PODPORE

Ta pomoč je določena z republiškimi zakoni. Deležne so družine hranilcev, ki so na odsluženju obveznega vojaškega roka. Trenutno je v občini 13 na to pomoč upravičenih družin. Višina je odvisna od pridobitnih razmer upravičenca. V povprečju se giblje okoli 300 din mesečno na enega. Predvidena sredstva bodo torej pokrila 11 primerov skozi vse leto.

3. IZREDNE PODPORE

Namenjene so osebam, ki trenutno zaidejo v položaj socialne nujnosti, a si potem kako drugače opomorejo. Predvidenih je 30 takih primerov s povprečjem 93 din na enega. Sem spadajo tudi osebe iz drugih občin, ki jim je treba plačati prevoz, da se vrnejo v domicilno občino.

4. STALNE PODPORE

V občini je 75 oseb, ki so trajno vezane na družbeno pomoč (ostareli, osamelci, nezmožni za delo, nimajo sorodnikov in ne dohodkov iz kakšnega drugega vira). Podpora znaša 120 din na mesec. Na novo bo mogoče podporo podeliti ali obstoječe zvišati le, če bo pri katerem izmed dosedanjih podpirancev odpadel razlog za podporo.

5. ŠOLANJE REVNIH OTROK

Doslej je bila ta pomoč omejena le na skrajno nujne primere. Tendencia k upadanju rednih štipendij pa bi utegnila povzročiti težje posledice, saj so vedno pogostejši primeri, da izredno nadarjen študent nima materialnih možnosti za šolanje. Zato je predvidenih vsaj 10 podpor za študij po 100 din povprečno na mesec.

6. POMOČ IZPUŠČENIM IZ ZAPORA

V letu 1968 bo predvidoma 6 takih primerov, ko obsojenci po prestani zaporni kazni ne bodo imeli najnujnejšega za življenje tem bolj, ker so izgledi za zaposlitev minimalni. Predvidenih je 6 takih primerov po 110 din.

7. OSKRBNINE MLADOLETNIH V DOMOVIH

V mladinskem zaščitnem domu Dornava je 5 duševno in telesno motenih oskrbovancev, ki bodo tam tudi v letu 1968. Med letom bo treba oddati v dom še enega. Oskrbnina za 1 znaša po sedanjih cenah 784 din na mesec. Potrebno bo

torej 56.448 din, od tega pa se odšteje 9.900 din, ki ga občini povrnejo starši oskrbovancev kot njihov prispevek k oskrbnini.

8. OSKRBNINE ODRASLIH V DOMOVIH

V domovih za odrasle so: v Polzeli 1, v Hrastovcu 4, v Slovenskih Konjicah 1, v Rakičanu 1, v Impolci 3 in v Saleku 35, skupaj 45. Cena oskrbnega dne v različnih domovih se giblje od najnižje 13 din do najvišje 20 din (v bolniških oddelkih). Za vse oskrbovance bi bilo potrebnih 270.000 din na leto, od tega pa se odšteje znesek ca. 45.000 din, ki ga prispevajo nekateri oskrbovanci ali njihovi svojci.

9. OSKRBNINE V VZGOJNO POBOLJŠEVALNIH ZAVODIH

Zaradi družbeno neprilagojenega obnašanja in mladinskega prestopništva sta v Radečah 2, Kodeljevem 1, Slivnici 1, Veržetu 1 in Višnji gori 1 mladoletnik. Oskrbni stroški se gibljejo od 614 do 1180 din na mesec za enega gojenca, odvisno predvsem od strokovnih zahtev osebja glede na značaj motenj mladoletnika, skupaj letno 68.300 din, od tega bodo starši gojencev povrnili občini predvidoma 7.200 din.

10. REJNINE

V rejništvu je 17 otrok, predvidevamo pa še 2 nova primera. Povprečna mesečna rejnina je 170 din. Letno bi bilo torej potrebno 38.760 din, ker pa pričakujemo 4.800 din povračila od staršev, se proračunski zahtevek za toliko zniža.

11. ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE PODPIRANCEV

Da bi zagotovila zdravstveno varstvo tudi socialno ogroženim osebam, plačuje občina skladu za zdravstveno zavarovanje prispevek po 47,50 din mesečno za 1 zavarovanca. Takih zavarovancev je bilo doslej 90, v tem letu pa bo predvidoma še 15 novih. S tem se občina razbremeni plačil za individualne zdravstvene storitve.

12. REHABILITACIJA INVALIDOV

Predvidena je le manjša pomoč za nabavo ortopedskih pripomočkov.

14. DISCIPLINSKI CENTER

Med ukrepi za preprečevanje mladinske delinkvence je tudi oddaja mladoletnika v disciplinski center. Ukrep izreče sodišče, občina pa ga je dolžna izvršiti. Predvidevamo, da bo v tem letu 5 takih primerov, stroški za enega pa znašajo ca. 1.000 din.

15. SKLAD ZA ZADEVE BIVŠIH BORCEV

je obrazložen pri skladu.

16. VZDRŽEVALNINE KMETOM, KI SO DALI ZEMLJO DRUŽBENEMU SEKTORJU

V družbeni sektor je oddal svojo zemljo en kmet. Občina se je s pogodbo zavezala, da mu bo plačevala po 400 din mesečne vzdrževalnine.

17. STROŠKI ZA SPROVAJANJE POBEGLIH MLADOLETNIKOV

Mladoletnika, ki pobegne od doma ali iz zavoda, je občina dolžna sprovesti nazaj v njegovo stalno ali začasno bivališče. Stroške sprovajanja so dolžni trpeti starši (skrbnik), če so neizterljivi pa bremenijo občino. Računamo na 12 takih primerov.

05 ZDRAVSTVENO VARSTVO

	Realizacija v letu 1967	Zahtevek uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po vsloženih dohodkih	Indeks
1. Zdravljenje nepremožnih	15.864,20	20.000	14.900	94
2. Preventivno zdravstvena služba	36.000	36.000	33.000	91
3. Kategorizacija otrok	17.259,34	9.000	9.000	52
4. Bolniški prevozi siromašnih	1.000	2.000	1.000	100
5. Sanitarna služba	344,42	1.500	500	166
6. Mrliško ogledna služba	1.522,83	2.600	2.600	173
7. Regionalni zdravstveni center Celje	—	11.200	11.200	—
Vsega glavni namen 05	71.990,79	82.300	72.200	100

zdravja», v tednu Rdečega križa, tednu boja proti TBC in tednu boja proti alkoholizmu. Člani RK bodo vložili v program ogromno prostovoljnega dela, dotacija pa je prispevek k najnujnejšim izdatkom.

9. Občinska zveza prijateljev mladine

Program zveze prijateljev mladine je usmerjen predvsem v spodbujanje, pospeševanje, povezovanje pionirskih organizacij, organizira seminarje in pripravlja konference za njihove vodje, prireja literarna, likovna in druga tekmovanja, skrbi za počitniška letovanja otrok, vzbuja interes za vzgojo otrok pri starših in daje iniciativo drugim družbenim dejavnikom za reševanje potreb otrok in mladine. Predvidenih 32.000 din potrebuje zveza za pokritje najnujnejših materialnih stroškov in izdatkov v zvezi s tehnično službo.

10. Občinska zveza kulturno prosvetnih organizacij

Kulturno življenje v občini je še vedno v pretežni meri odvisno od prostovoljne aktivnosti članstva prosvetnih društev. Toda naj bo pripravljenost amaterjev še takšna, je uresničenje kulturnega programa pogojeno tudi z višino sredstev iz občinskega proračuna. Zveza je predložila predračun za 57.018 din (s tem bi bile pokrite najnujnejše potrebe vseh prosvetnih društev), proračun pa bo predvidoma zmogel le 25.000 din.

11. Občinska zveza za telesno kulturo

Telesno-vzgojna društva bi potrebovala za vzdrževanje športnih in telesnovzgojnih objektov 100.000 din, njihova občinska zveza pa 26.450 din za administrativno-tehnično poslovanje občinske zveze, za 10 tekmovanj, za udeležbo na republiških in državnih prvenstvih, za množične manifestacije kot so »dan mladosti«, »štafeta mladosti«, za izpopolnjevanje strokovnega kadra, organizacijo smučarskih in plavalnih tečajev in za nagrade društvom, klubom in pesameznikom. Zaradi omejenih možnosti pa je v ta namen predvidenih le 25.000 din.

12. in 13. Društva upokoencev

Društvo upokoencev v Šošanju pričakuje iz občinskega proračuna 2.000 din, društvo upokoencev Velenje pa 1.500 din kot dodatek k lastnim dohodkom. S tem bi društvi uresničili, zlasti šoštanjsko, obširen program kulturnih, družabnih prireditev, poučnih izletov, proslav in obiskov v zaščitnih domovih. Pričakujemo, da bodo obe društvi podprli še drugi činitelji, občinski proračun pa prispeva za vsako društvo po 600 din.

14. in 15. Društvo slepih in društvo gluhih

Društvo slepih, ki pokriva teritorij celjske regije, se poleg običajnih družbenih zadev ukvarja zlasti s socialno-zaščitnimi vprašanji. Za vsakega člana vodi potrebno dokumentacijo, jih šola, usposablja za delo, vključuje v delo in okolje, skrbi za razvedrilo in rekreacijo, jih pravno varuje itd. Dotacija 5.000 din bo koristno vložena. Društvo gluhih pokriva občini Mozirje in Velenje. Program je podoben kot prej omenjena društva, le da ne zajema habilitacije in rehabilitacije, po svoji siceršnji aktivnosti v korist socialnega poslanstva pa opravičuje predvideno dotacijo.

16. Ljudska tehnika

Ta organizacija bi potrebovala za uresničenje svojega programa 28.140 din. S tem bi radio klub Velenje ustalil UKV zvezo s Paškim Kozjakom, povečal moč klubskega oddajnika in priredil tečaj za radiotelegrafiste.

Modelarsko društvo bi nabavilo potrebne brodomodele, aviomodele, raketne motorje, ledodrsnike in orodje ter priredilo tekmovanje, društvo šmartno ob Paki pa bi uredilo in opremilo »dom LT«. Čeprav bi bila torej sredstva koristno uporabljena, proračun ni zmogel več kot 1.500 din.

17. Občinska strelska zveza

Občinska zveza povezuje 9 strelskih družin, od katerih je zlasti 7 prilično delavnih. Vanje je včlanjenih preko 400 članov, prevladuje mladina. Program za leto 1968 obsega 38 tekmovanj z različnim orožjem in na različnih nivojih. Tečaj za strelske inštruktorje in trenerje, tečaj za strelske sodnike ter dopolnitev inventarja in rekvizitov, stroškovnik programa pa znaša 14.560 din. Občinski proračun bo k temu prispeval 1.800 din.

18. Zveza tabornikov

Sem je včlanjena predvsem mladina. Poleg taborenj izvedejo tudi siceršnji program, pomemben za vzgojo in rekreacijo mladine. Prispevek občinskega proračuna bo 2.000 din.

19. I. SNOUB Toneta Tomšiča ima svoj domicil v Ljubljani in Velenju. Pododbor te enote bo tudi letos nadaljeval zbiranje zgodovinskega gradiva in prenašal tradicije te najslavnejše slovenske brigade na mlade generacije tako, da prispevek v višini 2.000 dinarjev za izvršitev celotnega programa dela ne bo zadostoval.

20. Planinska društva so s prirejanjem izletov, predavanj in podobnim pridobila mnogo mladine, s svojo dejavnostjo pospešujejo planinski turizem, zato jim je tudi proračun namenil 3.000 din.

14 NEGOSPODARSKE INVESTICIJE

	Realizacija v letu 1967	Zahtevek uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po usklaje- nem dohod	Indeks
Odplačilo anuitet				
1. Modernizacija cest Šoštanj	2.020	2.020	2.020	100
2. Odplačilo anuitet za občinska stanovanja	122.142	122.142	122.142	100
3. Odplačilo anuitet za šolska stanovanja	50.000	50.000	50.000	100
4. Odplačilo anuitet za investicije v šolstvu	68.676,83	177.905	177.905	285
Ostalo				
5. Nabava opreme občinske uprave	10.000	5.000	5.000	50
6. Nabava opreme za postaje milice	—	5.000	5.000	—
7. Adaptacija šole Cirkovce	—	100.000	100.000	—
8. Izgradnja objekta na taborišču za tabore, je predvojaške vzgoje	—	82.922	82.922	—
9. Urbanistični projekti	99.389,05	200.000	100.000	100
10. Bančni stroški	28.862,81	30.000	30.000	103
Vsega glavni namen 14	381.090,69	774.989	674.989	177

	Realizacija v letu 1967	Zahtev uporabni- kov za leto 1968	Predlog za leto 1968 usklajen z dohodki	Indeks
7. Sofinanciranje preventivne in represivne dejavnosti za- voda za požarno varnost Celje	14.275	15.000	14.000	98
8. Občinski odbor RKS	20.730	20.000	20.000	96
9. Občinska zveza prijateljev mladine in pionir, iger	32.625	32.760	32.000	98
10. Občinska zveza kulturno prosvetnih organizacij	36.200	57.018	25.000	69
11. Občinska zveza za telesno kulturo	24.442	115.450	25.000	102
12. Društvo upokojencev Velenje	591	600	600	120
13. Društvo upokojencev Šoštanj	591	600	600	120
14. Društvo slepih	4.925	6.000	5.000	102
15. Društvo gluhih	1.963	3.500	2.000	105
15a Počitniška zveza	3.925	4.000	—	—
16. Ljudska tehnika	1.970	25.000	1.500	78
17. Občinska strelska zveza	1.970	14.560	1.800	94
18. Zveza tabornikov	2.955	3.000	2.000	68
19. Domicil Tomšičeve brigade	2.000	2.000	2.000	100
20. Planinska društva Šoštanj-Velenje		3.000	3.000	
Vsega glavni namen 13	479.708	726.654	507.500	105

Predlog proračuna predvideva za financiranje dejavnosti družbeno političnih organizacij in društev skupna sredstva v višini 507.500 dinarjev, kar je za 27.782 dinarjev, oziroma za 5% več kot v lanskem letu, ko je bilo za te namene zagotovljeno 479.708 dinarjev.

Posamezne družbene politične organizacije in društva bi naj po predlogu prejela naslednja sredstva:

1. *Občinska konferenca SZDL* 187.000 dinarjev oziroma za 15% več kot v lanskem letu, ko je za svojo dejavnost prejela 162.000 dinarjev. Ta družbeno-politična organizacija bo od tega zneska porabila več kot 70.000 dinarjev za financiranje svojega glasila Šaleški rudar, ostala sredstva pa bo porabila za svojo redno dejavnost in za dejavnost krajevnih organizacij, ki mora postati v letošnjem letu še aktivnejša in raznovrstnejša.

2. *Občinski komite ZMS* 44.000 dinarjev, kar je v primerjavi z lanskim letom, ko je prejel 33.475 dinarjev za 31% več. Sredstva, ki jih je prejela v lanskem letu mladinska organizacija, niso zadoščala za izvršitev vseh nalog in je povečanje nujno potrebno spričo posameznih nalog, ki jih ima ta organizacija pri oblikovanju družbene zavesti naše mladine.

3. *Občinska zveza združenj borcev NOV* v višini 70.000 dinarjev, kar je toliko kot v lanskem letu. Poleg članov ZB NOV so v to zvezo vključeni tudi vojaški vojni invalidi ter organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev. Občinska zveza skrbi za uveljavljanje članov svoje organizacije v družbenem življenju in v samoupravnih organih v delovnih organizacijah in občinah ter pomaga pri reševanju perečih stanovanjskih, socialnih in drugih problemov svojih članov. V njenem delovnem programu je tudi obnavljanje tradicij narodnoosvobodilne borbe, skrb za vzdrževanje spomniških objektov itd.

Program dela občinske zveze združenj borcev NOV je v letu 1968 zelo obsežen in predvidena sredstva v celoti ne bodo zadostovala za njegovo celotno izvršitev.

4. Prispevek za koroške borce NOV

Koroške enote NOV imajo sicer svoj domicil v koroških in gorenjskih občinah ter v Mozirju, vendar je programirana aktivnost njihovih obhodov v letošnjem letu tako, da je primerno to aktivnost podpreti s prispevkom iz našega proračuna v višini 1.000 dinarjev. Dejavnost teh enot je toliko pomembnejša, ker bo povezovala borce NOV, ki jih loči občinska meja.

5. Občinska zveza prostovoljcev — borcev za severno mejo v letih 1918/19.

V lanskem letu so prostovoljci — borci za severno mejo v letih 1918/19 ustanovili svojo organizacijo, ki šteje blizu 70 članov. Njihov delovni program predvideva dokajšnjo aktivnost tako, da je delni prispevek iz občinskega proračuna v višini 1.000 dinarjev le delni prispevek za njegovo izvršitev.

6. *Dotacija občinski gasilski zvezi za leto 1968* znaša 70.000 din. Sredstva dotacije so namenjena za redno delovanje občinske gasilske zveze in dvaindvajsetih gasilskih društev. Občinska gasilska zveza plačuje še anuitete za najeta posojila za gasilsko opremo (avtomobil, motorne brizgalne in drugo orodje). Primanjkuje pa še cevi, delovnih oblek in drugega drobnega orodja. V tej vsoti so zajeta tudi sredstva za redno vzdrževanje avtomobilov, motornih brizgal in gasilskih domov, zavarovanje gasilcev in gasilske opreme.

7. Sofinanciranje preventivne in represivne dejavnosti Zavoda za požarno varnost Celje znaša 14.000 din.

Zavod za požarno varnost je opravil v letu 1967 52 storitev za preventivni dejavnosti poizpravljanja varstva. Izvajal je preventivne preglede po delovnih organizacijah, dajal razna strokovna mnenja za ureditev požarne varnosti v industrijskih podjetjih in sodeloval pri tehničnih prevzemih važnejših objektov. Referent za požarno inšpekcijo na oddelku za upravno-politične zadeve je polno zaposlen z drugim delom, ker je tudi referent za promet in ne more opraviti vseh pregledov po požarni varnosti, zato je sodelovanje Zavoda za požarno varnost nujno. Glede na vedno hitrejši razvoj naše industrije z uvajanjem novih tehnoloških postopkov je potrebna tudi vedno bolj kvalitetna in strokovna inšpekcija za požarno varnost. Zavod opravlja za območje naše občine tudi določene represivne dejavnosti kot so iskanje utopljenec v jezeru v Velenju, razstreljevanje najdenega eksploziva in podobno. Zavod sodeluje pri strokovni izobrazbi članov kolektiva v naših delovnih organizacijah.

8. Občinski odbor Rdečega križa

Ta predvideva 50.000 din dohodkov, od tega 20.000 din iz občinskega proračuna, 30.000 din pa namerava ustvariti z lastno dejavnostjo. Sredstva bo porabil za tečaje zdravstvene in socialne vzgoje, za organizacijo krvodajalstva, za razvoj podmladka RK, za program ob »svetovnem dnevu

1. ZDRAVLJENJE NEPREMOŽNIH

Zdravstvena služba je dolžna nuditi zdravstveno pomoč vsakemu, ki jo je potreben. Če pacient ni zdravstveno zavarovan ali če zdravstvene storitve ne plača, jo je po zakonu dolžna plačati občina, le-ta pa je upravičena dolg naknadno izterjati od pacienta. Večkrat pa je treba dolg zaradi nezmožnosti plačila delno ali v celoti odpisati. V ta namen je predvidenih 14.900 din.

2. PREVENTIVNA ZDRAVSTVENA SLUŽBA

Kolikor izvaja zdravstveni dom, zlasti higienska postaja in patronažna služba preventivo za nezavarovane osebe oziroma splošno preventivo, gredo stroški v breme občine. Sem spadajo cepljenja proti nalezljivim boleznim, pregledi predšolske in šolske mladine, posvetovalnica za otroke, patronažni obiski dojenčkov, rejenčkov, nosečnic, starčkov, TBC bolnikov, alkoholikov itd., predavanja, tečaji, nadzor nad vodoskrbnimi objekti in podobno. Za navedene storitve je namenjenih 33.000 din.

3. KATEGORIZACIJA OTROK

Med otroki je določeno število takih, ki so moteni v duševnem ali telesnem razvoju. V posebnem postopku (kategorizacija) je treba ugotoviti stopnjo prizadetosti. Stroški za ta postopek znašajo na enega otroka 300,00 din, predvidenih pa je 30 otrok.

4. BOLNIŠKI PREVOZI SIROMASNIH

V nujnih primerih prevozov z rešilnim avtomobilom je plačnik občina, če koristnik sam tega ni zmožen. Predvidoma bo 10 takih prevozov po 100 din na enega.

5. SANITARNA SLUŽBA IN TRŽNA INSPEKCIJA

Ti dve službi opravljata nadzorstvo nad kakovostjo živil, ki so v prodaji med drugim tako, da po potrebi jemlje vzorce v prodajalnah in jih dajeta v kemično oziroma organoleptično analizo v laboratorije; 500 din je namenjenih za stroške analiz.

6. MRLIŠKO OGLEDNA SLUŽBA

Mrliški ogledniki niso redno plačani, dobijo pa pavšalno povračilo za pot in delo, ki ga je treba opraviti ob posameznem smrtnem primeru. Skupno s stroški obdukcij je za to predvidenih 3.600 din.

7. REGIONALNI ZDRAVSTVENI CENTER

Občine so po zakonu dolžne zagotoviti izvrševanje nalog regionalnega zdravstvenega centra (RgZC). Enajst občin skupaj, med njimi velenjska, so tak center ustanovile v Celju. Predračun centra za leto 1968 znaša 217.700 din, od tega naj bi občina Velenje prispevala 18.361 din. Ker večji del zdravstvene statistike opravi ZD Velenje, pričakujemo, da bo s predvidenimi 11.200 din pokrit sorazmerni delež občine Velenje.

06 KOMUNALNA DEJAVNOST

	Realizacija 1967	Zahtev uporab- nikov za leto 1968	Predlog za leto 1968 po usklajenih dohodkih	Indeks
1. Javna razsvetljava	39.791,37	70.000	60.000	151
2. Vzdrževanje spomenikov NOB	6.000	6.000	6.000	100
3. Čiščenje ulic	90.208,63	60.000	55.000	60
4. Vzdrževanje pokopališč	20.000	20.000	20.000	100
5. Vzdrževanje železniških prehodov	15.000	15.000	15.000	100
6. Vzdrževanje zelenic	65.384	60.000	55.000	84
7. Cestna signalizacija	—	2.000	2.000	—
Vsega glavni namen 06	236.384	233.000	213.000	90

1. JAVNA RAZSVETLJAVA: 60.000

Predvidena sredstva v višini 60.000 din letno oz. 5.000 din mesečno so namenjena za tokovino, električni material (svetlobna telesa itd.). Sredstva so planirana po lanskem realizaciji in bodo zadoščala v kolikor ne bodo povišane cene tokovini oz. električnemu materialu.

2. VZDRŽEVANJE SPOMENIKOV: 6.000

V občini je vseh spomenikov 52, ki jih upravlja občinska organizacija ZB. Sredstva so planirana na podlagi lanske realizacije in jih uporablja občinski odbor ZB.

3. ČISCENJE ULIC: 55.000

Sredstva so predvidena za čiščenje ulic za mesto Velenje in Šoštanj. Skupna kvadratura znaša 120.289 m². Predvidena sredstva se bodo razdelila po dolžini cest in ulic, ki so bila čiščena za leto 1967.

4. VZDRŽEVANJE ZELENIC: 55.000

Vzdrževanje zelenic je planirano za mesto Šoštanj in Velenje. Skupna površina zelenic znaša 22.000 m². Sredstva se bodo razdelila na mesto Šoštanj in Velenje po površini zelenic, vzdrževanih v letu 1967. Sredstva bodo zadoščala le za vzdrževanje.

5. VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ: 20.000

Predvidena sredstva koristi KOC Velenje na podlagi izstavljenih računov za opravljeno delo. Skupaj je 6 pokopališč, ki jih upravlja KOC Velenje, medtem ko krajevne skupnosti upravljajo 4 pokopališča, za kar prejmejo del teh sredstev tiste krajevne skupnosti, ki same upravljajo s pokopališči. Planirana sredstva bodo zadostovala le za najnujnejša vzdrževalna dela.

6. VZDRŽEVANJE ŽELEZNISKIH PREHODOV: 15.000

Na območju naše občine je 31 železniških prehodov. Polovico stroškov vzdrževanja železniških prehodov je po veljavnih predpisih dolžna financirati občina. V okviru proračunske možnosti so predvidena sredstva le za najnujnejša vzdrževanja.

7. CESTNA SIGNALIZACIJA: 2.000

Cestna signalizacija se mora zaradi varnosti prometa redno vzdrževati. Planirana sredstva se bodo uporabila za nabavo novih in obnovo obstoječih cestnih signalnih naprav.

07 DELO DRŽAVNIH ORGANOV

	Realizacija 1967	Zahtev uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po usklaje- nem dohodki	Indeks
1. Za redno dejavnost državnih organov	1.655.880	1.733.000	1.733.000	104
2. Za redno dejavnost občinskega sodišča	285.661	301.250	301.250	105
3. Za funkcionalne izdatke občinskega sodišča	15.684	14.300	14.300	91
4. Nagrade stalno zaposlenim odbornikom v občinski skupščini	51.920,92	60.000	60.000	115
5. Potni stroški odbornikom s stalno zaposlitvijo v občinski skupščini	3.403,34	4.000	4.000	117
6. Stroški sklepanja zakonske zveze	5.544,94	8.000	8.000	145
7. Stroški sej občinske skupščine	5.513,48	8.000	8.000	145
8. Stroški sej svetov in drugih kolegijjskih organov	6.133,28	10.000	10.000	163
9. Stroški SDK in plačilnega prometa	18.892,67	20.000	20.000	106
10. Stroški protokola	9.995,92	10.000	10.000	101
11. Objave predpisov občinske skupščine	17.085,61	20.000	20.000	117
12. Refundacija osebnih dohodkov gasilcev, zdravniški pregledi šoferjev in pregled orožja	3.848,89	3.300	3.300	86
13. Materialni stroški za postajo milice	4.184,95	71.000	71.000	1731
14. Vzdrževanje katastrskega operata — sprememba posestnih listov	31.387,56	10.000	10.000	31
15. Za redno dejavnost občinskega javnega tožilstva	43.316	50.449	50.449	116
15.a Stroški volitev	5.331,60	—	—	—
16. Za redno dejavnost občinskega javnega pravobranilstva Celje	16.000	17.600	17.600	110
17. Sofinanciranje medobčinske službe za klasifikacijo zemljišč	1.358,75	3.300	3.300	253
18. Pogodbena skupnost za izdajo lista »Občan«	3.699,52	5.000	3.926	109
19. Sofinanciranje medobčinskih inšpekcijskih služb	27.000	10.000	10.000	37
Vsega glavni namen 07	2.211.842,43	2.359.199	2.358.125	106

Za delo vseh državnih organov, ki se financirajo iz občinskega proračuna je v letu 1968 predvidenih 2.357.899 dinarjev ali za 146.056 (6%) več kot v lanskem letu. Povečanje izdatkov za te namene je potrebno zaradi tega, ker se je razširil obseg dela večine državnih organov in ker so občine letos dolžne kriti vse materialne izdatke postaj milice.

Za posamezne namene so predvidena naslednja sredstva:

1. Za redno dejavnost občinskih upravnih organov in sodnika za prekrške je predvideno 1.733.000 dinarjev ali za 777.120 dinarjev več kot v preteklem letu. Povečanje izdatkov za delo občinskih upravnih organov se predvideva predvsem zaradi tega, da bo sposobna opraviti vse naloge, ki se po veljavnih predpisih v sedanjem obdobju izvajanja gospodarske in družbene reforme od nje zahtevajo. V skladu z določbami temeljnega zakona o sredstvih za delo upravnih organov, bo dodeljena sredstva za posamezne namene porazdelil svet delovne skupnosti v soglasju s tajnikom občinske skupščine. Večino dodeljenih sredstev bo moral tudi letos porabiti za kritje osebnih prejemkov v upravi zaposlenih delavcev. V upravnih organih občinske skupščine je zaposleno skupno 73 delavcev s polnim in trije delavci z nepolnim delovnim časom, kar je za 21 (23%) manj kot pred reformo. V začetku letošnjega leta sta se v občinski upravi zaposlila dva nova delavca in to eden na delovnem mestu gradbenega in urbanističnega inšpektorja ter eden na delovnem mestu referenta za predvojaško in izvenarmadno vzgojo. Z zaposlitvijo gradbenega in urbanističnega inšpektorja ne bo potrebno več sofinanciranje ustrezne

medobčinske inšpekcijske službe, zaposlitev novega referenta v oddelku za narodno obrambo pa je bila nujna spričo nalog, ki jih ima ta upravni organ v sedanjih razmerah. V letu 1968 se bo potrebno prizadevati, da se bo kadrovska ojačala služba za odmero prispevkov in davkov in bo potrebno v tej službi zaposliti vsaj enega pripravnika s srednjo ali višjo šolsko izobrazbo. V posameznih občinskih organih je zaposleno naslednje število delavcev: urad tajnika 3, oddelek za splošne zadeve in družbene službe 18, oddelek za upravno politične zadeve 5, oddelek za narodno obrambo 6, oddelek za finance 16, katastrski urad 4, oddelek za gospodarstvo 10, krajevni urad Šmartno ob Paki 1, krajevni urad Šoštanj 2 in služba za kaznovanje prekrškov 2. Občinska uprava zaposluje tudi 6 oseb za čiščenje upravne zgradbe. Materialni izdatki za delo občinske uprave bodo znašali okoli 300.000 dinarjev. Polovico teh stroškov predstavljajo izdatki za najemnino upravne zgradbe in ogrevanje uradnih prostorov. Za povečanje osebnih dohodkov bodo na razpolago samo eventualni prihranki materialnih stroškov in eventualni prihranki, ki bodo nastali zaradi bolezenskih izdatkov in porodniških dopustov.

2. in 3. Izdatki za izvršitev programa dela občinskega sodišča v Šoštanju, ki je krajevno pristojno za občini Mozirje in Velenje, bodo znašali 470.000 dinarjev. Občina Velenje naj bi po številu zadev, ki jih obravnava sodišče iz območja posameznih občin, prispevala 65%, občina Mozirje pa 35% za redno delo sodišča potrebnih sredstev. Skupni delež občine Velenje bi znašal 315.550 dinarjev.

4. in 5. Sredstva za stalne mesečne nagrade stalno zaposlenim odbornikom občinske skupščine so namenjena za povračilo osebnih prejemkov predsedniku občinske skupščine in za honorar neprofesionalnega podpredsednika občinske skupščine ter za njune potne stroške.

6. Sredstva, ki so predvidena za kritje stroškov sklepanja zakonskih zvez, so predvidena za nakup knjig »Vajino skupno življenje«, ki jo brezplačno prejmejo vsi novoporočenci ter za simbolično povračilo stroškov tistim odbornikom, ki sodelujejo pri sklepanju zakonskih zvez.

7. in 8. Za stroške sej občinske skupščine, njenih svetov in drugih kolegijjskih organov je potrebno zagotoviti 18.000 dinarjev, da se bo lahko krilo potne stroške udeležencev sej in sejnino, ki znaša samo 7 dinarjev od seje.

9. Protokolarni stroški naj bi znašali v letu 1968 10.000 dinarjev. Večina teh sredstev se porabi za razne čestitke, osmrtnice in oglase v dnevnih časopisih in za izvedbo proslavljanja občinskega praznika.

10. Predvideva se, da bo potrebno za storitve službe družbenega knjigovodstva v letu 1968 plačati 20.000 dinarjev. S tem bodo kriti stroški plačilnega prometa za občinski proračun ter stroški za izdelavo raznih evidenc, analiz in kontrole za potrebe občinske skupščine.

11. Stroški za objavo predpisov občinske skupščine bodo znašali 6.000 dinarjev več kot v lanskem letu, ker so bili v lanskem letu preniško planirani. Vsi predpisi občinske skupščine se objavljajo v Uradnem vestniku občine Velenje, ki je priloga lista Saleški rudar. Občinsko uradno glasilo je tako dostopno večini naših občanov, katerim je na ta način omogočeno, da se z odloki in drugimi akti občinske skupščine sproti seznanjajo.

12. V letošnjem letu morajo občinske skupščine po določbah 51. člena zakona o notranjih zadevah (Uradni list SRS št. 13-99/67) prvič v celoti kriti vse materialne izdatke postaj milice na svojem območju. Stroške za osebne izdatke, oborožitev, uniforme in tehnično opremo pa krije še nadalje republiški proračun. Predvidoma bodo materialni izdatki (najemnina poslovnih prostorov, čiščenje, kurjava, pisarniški material itd.) postaje milice Velenje in oddelka v Šoštanju znašali 71.000 dinarjev.

12 DEJAVNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI

	Realizacija v letu 1967	Zahtev uporab. za leto 1968	Predlog za leto 1968 po usklaje- nem dohodki	Indeks
Delo krajevnih skupnosti	175.265	180.000	170.000	85
Odobrena sredstva za delo krajevnih skupnosti v višini 170.000 din se bodo razdelila na skupnem sestanku predstavnikov krajevnih skupnosti v skladu z njihovimi programi dela.				

13 DEJAVNOST DRUŽBENO-POLITICNIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV

	Realizacija v letu 1967	Zahtev uporabni- kov za leto 1968	Predlog za leto 1968 po usklaje- nem dohodki	Indeks
1. Občinska konferenca SZDL	162.000	187.072	187.000	115
1a. Občinski komite ZKS	16.723	—	—	—
2. Občinski komite ZMS	33.475	44.960	44.000	131
3. Občinska zveza združenj borcev NOV	69.698	105.374	70.000	100
4. Koroški borci NOB	—	1.000	1.000	—
5. Zveza Koroških borcev za severno mejo	—	1.000	1.000	—
6. Občinska gasilska zveza	48.650	84.760	70.000	144

13. Sredstva za refundacijo osebnih dohodkov gasilcev v višini 3.300 dinarjev so predvidena, če bi bilo potrebno kdaj med letom povrniti osebne dohodke gasilcem, ki bi sodelovali pri gašenju požarov med službenim časom.

14. Stroški strojnega vzdrževanja katastrskega operata, ki ga opravlja zavod za statistiko SRS, bodo predvidoma znašali 10.000 dinarjev. Zaradi prehoda na strojni sistem vzdrževanja tega operata se je število zaposlenih v občinski upravi znižalo za enega katastrskega referenta.

15. Sredstva za službo katastrske klasifikacije zemljišč v višini 3.300 dinarjev je potrebno zagotoviti za plačilo stroškov storitev geodetskega strokovnjaka, ki opravlja bonitiranje zemljišč za 14 občinskih skupšin in je zaposlen pri zavodu za izmero zemljišč v Celju.

16. Naš delež pri financiranju stroškov redne dejavnosti občinskega tožilstva v Celju znaša 12,5% vseh izdatkov tega tožilstva. Obseg dela tožilstva se je s 1. 1. 1968 bistveno povečal, ker je začel veljati novelirani zakon o kazenskem postopku, ki zahteva večje angažiranje tožilcev v vseh kazenskih zadevah. Zaradi navedenega bo potrebno v občinskem javnem tožilstvu zaposliti več novih namestnikov javnega tožilca.

17. Občino Velenje zastopa v premoženjskih sporih pred sodišči občinski javni pravobranilec v Celju. Za kritje stroškov javnega pravobranilstva se predvidevajo letošnje leto za 10% večja sredstva kot so bila v ta namen zagotovljena lani.

18. Občinska skupščina Velenje je kot vse ostale občine v SRS član pogodbene skupnosti Občan, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Pogodbena skupnost Občan ima nalogo, da pospešuje medobčinsko sodelovanje na raznih področjih. Članarina za članstvo v tej skupnosti bo predvidoma znašala 5.000 dinarjev.

19. Za našo občino opravlja gozdarsko in delovno inšpekcijo medobčinska inšpekcija s sedežem v Dravogradu. Medobčinska inšpekcija je organizirana zaradi tega, ker bi bila lastna inšpekcija predraga. Lansko leto se je naša občina posluževala tudi medobčinske gradbene in urbanistične inšpekcije, letos pa to inšpekcijo opravlja inšpektor, ki je zaposlen v občinski upravi. Zaradi navedenega se tudi taki izdatki za financiranje medobčinskih inšpekcijskih služb znižajo od 27.000 v lanskem na 10.000 dinarjev v letošnjem letu.